Foto: Juna Berggren

Foto: Therese Malm

Årsredovisning 2022

Foto: Robin Lindahl

Foto: Catrin Hjelte

NORSJÖ kommun

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande summerar året 3
Så använde kommunen skattepengarna 2021 4
Driftredovisning 5
Investeringsredovisning 7
Översikt över verksamhetens utveckling 10
Den kommunala koncernen 11
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 13
Händelser av väsentlig betydelse 25
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 28
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 35
Balanskravsresultat 67
Väsentliga personalförhållanden 68
Förväntad utveckling 74
Resultaträkning och kassaflödesanalys 76
Balansräkning 77
Noter 78

Bilagor

Bilaga 1: Trepartens renhållningsnämnd

Bilaga 2: Kommunfullmäktiges styrkort

Revisionsberättelse

Kommunstyrelsens ordförande summerar året

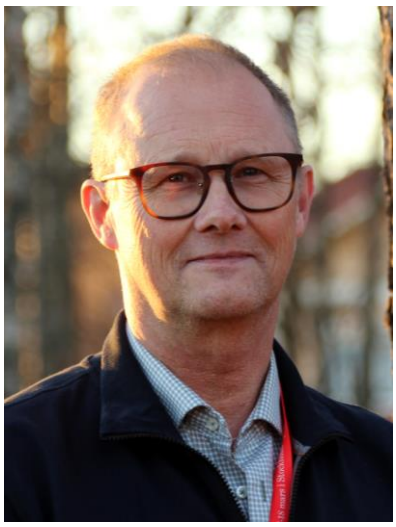

Mikael Lindfors, KSO

Hej!
År 2022 inleddes med stor optimism bland annat tack vare oväntad hög befolkningstillväxt 2021. Med hög tilltro på fortsatt befolkningsökning, tillväxt inom det privata näringslivet, en mer generös budget för den kommunala verksamheten samt många andra positiva förhoppningar inför framtiden. Då kommunen förväntades få in betydligt mer skatteintäkter än vad som budgeterats beslutades det om tilldelning av extra medel till vissa specifika insatser under året. Extra satsningar gjordes på personalbonus för dem som jobbat under pandemin, en extra lönesatsning på utvalda yrken inom omsorg och utbildning och extra tillskott till den gemensamma lönepotten, uppgradering av system och servrar samt att det tillsköts mer medel till individ- och familjeomsorgen.

I februari invaderades Ukraina av Ryssland. Till en början hoppades alla att det skulle bli en kortare konflikt, men mot sommaren stod det klart att det skulle bli ett mer långvarigt krig som förde med sig en våg av effekter för vår kommun likväl som för Sverige och resten av världen. På kort tid tillskapade kommunen tillsammans med engagerade medborgare snabbt en beredskap för att ta emot ukrainska flyktingar i evakueringsboende, men de 30-tal ukrainare som kom till Norsjö kom som ”egenbosättare” till släktingar och vänner och till migrationsverkets lägenheter vilket innebar att evakueringsboendet aldrig behövde användas. Kriget blev också startskottet för en kraftigt stigande inflation och höjda räntor. Redan innan sommaren konstaterades omfattande prisökningar inom vissa sektorer, framför allt kopplade till råvarubrist samt ökade energi- och drivmedelskostnader. Dessa faktorer ger i sin tur spridningseffekter i form av prisökningar från producentled till slutkonsumenter. Såväl den löpande driften som budgetprocessen för 2023 visade sig därför bli mer utmanande än vad som först hade förutspåtts då förutsättningarna ändrades successivt under året.

I september hölls allmänna val som denna gång erbjöd utökade möjligheter till förtidsröstning. Befolkningstillväxten var under årets sju första månader positiv med 12 personer. Årets fem sista månader var utvecklingen tyvärr inte lika positiv med ett befolkningstapp på 36 personer. Totalt har vi därför blivit 24 invånare färre under året. Trots detta är det fortsatt positiv syn på framtidsutvecklingen även om den innebär behov av stora investeringar. Förutom den redan pågående projekteringen av ny sim- och sporthall har det fattats beslut om att bygga en ny 4-avdelningsförskola och om avveckling av en grundskolebyggnad där en provisorisk lösning nu har hittats. Mycket medel har satsats i förbättrat stadsnät i kommunen och utbyte av Va-nät.

För att klara framtidens utmaningar behöver Norsjö kommun fortsätta att jobba med att skapa ett gott arbetsklimat i kommunens verksamheter för att både kunna rekrytera och behålla personal i en omvärld med stor konkurrens. Därför vill jag att alla hjälps åt med att sprida det goda arbete som görs i Norsjöbygden för att tillsammans bidra till ***Världens bästa vardag!***

Mikael Lindfors
Kommunstyrelsens ordförande

Så använde kommunen skattepengarna 2022

För 2022 är den kommunala skatten 23,35 kr per intjänad hundralapp. Utöver skatten finns kommunala verksamheterna vatten och avlopp samt renhållning som finansieras med taxor och avgifter. Diagrammet och tabellen nedan visar hur 100 skattekronor fördelats på kommunens verksamheter under året.

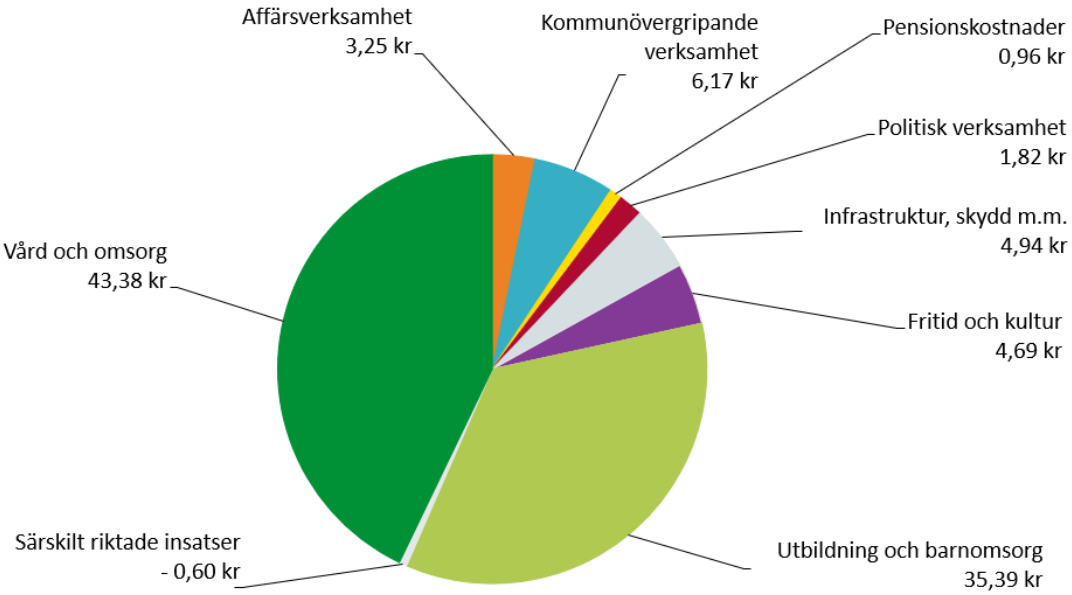

Verksamheternas nettokostnader	Av 100 kr
Politisk verksamhet	**1,82 kr**
Infrastruktur, skydd m.m.	
Bygg- och miljö, planering, tillstånd	0,56 kr
Näringsliv, konsument, turism	0,98 kr
Gator, vägar, belysning, park	1,58 kr
Räddningstjänst och samhällsskydd	1,82 kr
Infrastruktur, skydd m.m.	**4,94 kr**
Fritid och kultur	
Allmän fritidsverksamhet, kultur, stöd till studieorganisationer	0,89 kr
Bibliotek	0,84 kr
Kulturskola	0,29 kr
Idrotts- och fritidsanläggningar	2,21 kr
Fritidsgårdar	0,47 kr
Fritid och kultur	**4,69 kr**
Utbildning och barnomsorg	
Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg	9,20 kr
Grundskola	15,87 kr
Gymnasieskola	5,94 kr
Vuxenutbildning	0,30 kr
Gemens. inom utbildning och barnomsorg	4,08 kr
Utbildning och barnomsorg	**35,39 kr**

Verksamheternas nettokostnader	Av 100 kr
Vård och omsorg	
Äldreomsorg	24,32 kr
Funktionsnedsättningsomsorg	8,68 kr
Färdtjänst	0,34 kr
Individ- och familjeomsorg	4,19 kr
Gemensamt inom vård och omsorg	5,85 kr
Vård och omsorg	**43,38 kr**
Flyktingmottagande	
Flyktingmottagande	-0,80 kr
Arbetsmarknadsåtgärder	0,20 kr
Särskilt riktade insatser	**-0,60 kr**
Affärsverksamhet	
Kommersiell verksamhet inkl. uthyrning	0,52 kr
Busstrafik	2,23 kr
Vatten och avlopp, avfallshantering	0,49 kr
Affärsverksamhet	**3,25 kr**
Kommunövergripande verksamhet	
Verksamhetsgemensamma lokalkostnader	0,04 kr
Gemensam kommunadministration	4,60 kr
Gemensamma personalvårdskostnader	0,22 kr
Gemensam teknisk administration m. m.	1,31 kr
Kommunövergripande verksamhet	**6,17 kr**
Pensionskostnader	**0,96 kr**

Driftredovisning

I driftredovisningen visas de kommunala verksamheternas intäkter och kostnader. Interna fördelningar ingår, liksom kalkylmässig internränta och kalkylmässiga personalomkostnadspåslag. Tabellen innehåller dels redovisning per styrelse/nämnd och dels redovisning per verksamhetsblock enligt kommunsektorns standard.

Den initialt beslutade budgetens nettoresultat innehöll ett ombudgeteringsutrymme på en (1) miljon kronor. I mars 2022 ombudgeterade kommunfullmäktige hela miljonen. Fördelningen av dessa var 300 tkr till barnomsorgspersonalens arbetskläder, 300 tkr till elintensiv verksamhet, 200 tkr för underhållsplaner kopplade till skolans lokalutredning och resterande 200 tkr tillföll Vasaloppets 100-årsjubileum.

Tidigt under året var det känt att kommunen skulle ha stora budgetöverskott inom skatteintäkter och generella statsbidrag. Under våren beslutade därför KS och KF om extra medel på totalt 5,9 mnkr utan justering av budget, vilket innebär högre driftkostnader och budgetavvikelser. Bland intäkterna återfinns statlig sjukersättning på 1,3 mnkr och statlig ersättning för tidigare högt flyktingmottagande med närmare 1 mnkr. Driftredovisningens bruttointäkt och bruttokostnad återfinns i nedanstående tabell samt även i not 1 och not 2.

Driftredovisning (tkr)	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvik. 2022	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2022	Avvik. 2022
Per styrelse/nämnd		Intäkter				Kostnader		
Kommunfullmäktige	0	0	-120	-120	1 076	1 347	1 446	99
Kommunstyrelse	138 004	139 248	114 318	24 930	429 724	452 784	408 255	-44 530
Kommunledningskontor	*15 986*	*16 320*	*12 844*	*3 476*	*32 267*	*37 381*	*33 063*	*-4 318*
Kommunal utveckling	*77 145*	*78 365*	*70 462*	*7 903*	*110 815*	*116 876*	*105 771*	*-11 105*
Omsorg	*30 137*	*26 451*	*22 548*	*3 903*	*157 920*	*165 003*	*144 007*	*-20 996*
Utbildning	*14 736*	*18 111*	*8 464*	*9 647*	*128 723*	*133 524*	*125 414*	*-8 110*
Gemensamma nämnder	3 869	3 461	3 832	-371	11 116	11 760	11 893	133
Trepartens renh.nämnd	*3 832*	*3 453*	*3 832*	*-379*	*3 832*	*3 453*	*3 832*	*380*
Drift av personalsystem	*0*	*0*	*0*	*0*	*139*	*322*	*336*	*14*
Miljö- och byggnämnd	*37*	*8*	*0*	*8*	*7 126*	*7 972*	*7 670*	*-302*
Överförmyndarnämnd	*0*	*0*	*0*	*0*	*19*	*14*	*55*	*41*
Summa verksamhet	**141 873**	**142 708**	**118 270**	**24 438**	**441 917**	**465 891**	**421 594**	**-44 298**
Per verksamhetsblock								
Politisk verksamhet	5	0	-120	-120	4 211	5 944	5 382	-562
Infrastruktur, skydd mm	8 656	8 400	4 505	3 895	24 081	24 513	21 056	-3 457
Fritid och kultur	2 028	2 251	1 417	834	14 937	17 561	15 232	-2 329
Pedagogisk verksamhet	14 736	18 111	8 464	9 647	128 793	133 594	125 497	-8 097
Vård och omsorg	28 076	23 356	21 909	1 447	156 926	164 910	144 944	-19 966
Särskilt riktade insatser	4 644	6 070	1 973	4 097	5 547	4 114	2 834	-1 279
Affärsverksamhet	29 375	29 374	27 045	2 329	34 665	39 978	33 358	-6 620
Gemensamma verks.	54 354	55 146	52 837	2 309	72 756	75 277	73 291	-1 987
Summa verksamhet	**141 873**	**142 708**	**118 270**	**24 438**	**441 917**	**465 891**	**421 594**	**-44 298**

Jämfört med föregående år ökade verksamheternas totala intäkter endast med 0,8 miljoner kronor, som motsvarar 0,6 procent. Inom kommunstyrelsens verksamhetsområde har intäkterna ökat inom samtliga verksamhetsområden utom Omsorg som minskat intäkterna med 3,7miljoner kronor, motsvarande -12,2 procent.

Verksamheternas totala kostnader har ökat med 24 miljoner kronor sedan föregående år. Ökningen motsvarar 5,4 procent. Inom kommunstyrelsens verksamhetsområde har samtliga verksamhetsområden ökat sina kostnader jämfört med föregående år. Inom de gemensamma nämnderna redovisar Treparten 10 procents lägre kostnader än året innan medan Miljö och Bygg har ökat sina kostnader med 12 procent jämfört med föregående år. Överförmyndarnämnden har ganska lika kostnadsbild mellan åren.

Verksamheternas budgetavvikelser presenteras mer i detalj i avsnittet God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning. Se förvaltningsberättelsen sidorna 47-54.

Upplysningar

Kommunfullmäktige beslutar om nettobudgetramar för kommunstyrelsen och de gemensamma nämnderna under året före budgetåret. Anslagsbindningsnivå är respektive styrelse och nämnd. Planeringshorisonten är tre år, budgetåret plus planperioden som avser ytterligare två år. Kommunstyrelsen fördelar sedan budgetramen som budgetanslag per verksamhetsområde inom kommunstyrelsens eget ansvarsområde. Inga resultatöverföringar görs mellan åren. Tilläggsanslag kan under vissa förutsättningar beviljas av kommunfullmäktige under budgetåret.

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning är ett resultat som motsvarar två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Budgetramarna utgår från föregående års budgetram och justeras med uppräkningstal för löneökningar och prisökningar var för sig. Sedan bearbetas verksamheternas förslag på utökningar och effektiviseringar för att nå kommunfullmäktiges mål. Prognoser för skatteunderlagstillväxt, löneökningar, prisökningar, pensionskostnader med mera används som utgångspunkt för att bestämma det totala ramutrymmet. Kapitalkostnader beräknas utifrån befintliga anläggningstillgångar och planerade nyanskaffningar.

När löner budgeteras och bokförs på verksamheterna tillämpar kommunen den nivå på personalomkostnadspåslag (PO-påslag) som Sveriges kommuner och regioner (SKR) beslutat. År 2022 var pålägget 39,25 procent på lönesumman. Kommunen tillämpar även internränteberäkning som påslag på anläggningstillgångarnas bokförda värden. Internräntan följer SKR:s rekommenderade räntenivå som under året varit 1,25 procent. Ränta och avskrivning bokförs månadsvis på de verksamheter som äger anläggningstillgångarna.

Interna lokalhyror, måltider samt intern IT och lokalvård utgör så kallade resultatenheter. Kostnaderna inom dessa enheter debiteras till de verksamheter inom kommunen som är nyttjare av resultatenheternas produkter och tjänster. Resultatenheternas över- eller underskott slutdebiteras alternativt slutkrediteras till verksamheterna vid årets slut på sådant vis att resultatenheterna redovisar nollresultat. Även andra interna köp- och säljförhållanden debiteras internt men utan justering för slutresultat. Kostnader för central administration inom kansli, personal och ekonomi interndebiteras endast i ringa omfattning.

Investeringsredovisning

Kommunfullmäktige har inte tagit ställning till något investeringsbeslut för koncernföretagets räkning under året. Kommunens investeringsbudget uppgår till 56 miljoner kronor, fördelat enligt nedanstående tabell.

Investeringsbudget 2022	Belopp tkr
Årsbudget 2022	17 090
Ombudgeteringar från 2021	30 837
Tilläggsanslag under året	8 113
Summa investeringsbudget	**56 040**

Ombudgeteringarna beslutades i mars. Fem tilläggsanslag på totalt 8,1 miljoner kronor har också godkänts, se tabell till höger.

Specifikation av tilläggsanslag år 2022	Belopp tkr	Beslut månad
Två nya sopbilar Treparten	400	dec -21
Reningskammare Bjurträsk avl	450	mars
Stadsnät Bastuträsk	2 500	mars
Utrustning för ismålning	70	juni
Projektering ersätta K-huset	3 000	juni
Singlemode fiber Risliden	248	juni
Modulbyggnad fritidshem	1 445	okt
Summa tilläggsanslag	**8 113**	

Tabellerna nedan visar färdigställda/strukna projekt samt pågående/ej påbörjade projekt. Investeringsutgiften återfinns i kassaflödesanalysens rader för förvärv av anläggningstillgångar och erhållna investeringsbidrag.

Färdigställda/strukna projekt, tkr	Not	Budget totalt	Utfall totalt	Avvikelse	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse
		Sedan projektets start			varav årets investeringar		
Infrastruktur, skydd m. m.		**2 000**	**1 261**	**739**	**800**	**-962**	**1 762**
Bidrag Ortsammanbindande nät EU		1 200	1 261	-61	0	-962	962
Styrsystem gatljus		400	0	400	400	0	400
Ledningsfordon räddningstjänsten		400	0	400	400	0	400
Fritid och kultur		**170**	**100**	**70**	**170**	**100**	**70**
Kantfräs ishall		100	100	0	100	100	0
Utrustning för ismålning		70	0	70	70	0	70
Pedagogisk verksamhet		**1 815**	**1 871**	**-56**	**1 815**	**1 871**	**-56**
Staket och grindar förskola Bastuträsk		370	316	54	370	316	54
Modulbyggnad fritidshem		1 445	1 554	-109	1 445	1 554	-109
Affärsverksamhet		**30 100**	**27 265**	**2 835**	**11 322**	**8 644**	**2 678**
VA-investeringar 20 Mkr till år 2020		19 600	19 229	371	1 200	985	215
Sabotageskydd		350	372	-22	350	372	-22
Övergripande styrsystem VA-verksamhet		500	502	-2	122	125	-3
Kund- och verksamhetssystem VA/renh.		500	0	500	500	0	500
Två nya sopbilar till Treparten		6 700	6 709	-9	6 700	6 709	-9
Utbyte sopkärl		2 000	0	2 000	2 000	0	2 000
Ny reningskammare Bjurträsk ARV		450	453	-3	450	453	-3
Gemensam verksamhet		**2 170**	**170**	**2 000**	**2 170**	**170**	**2 000**
Projektering ombyggnation Norsjöskolan		350	0	350	350	0	350
Lastbil		1 650	0	1 650	1 650	0	1 650
Eldriven fyrhjuling		170	170	0	170	170	0
Summa färdigställda projekt		**36 255**	**30 666**	**5 589**	**16 277**	**9 822**	**6 455**

De färdigställda projekten återlämnar 6,5 miljoner kronor av årets budget, främst eftersom flera projekt har strukits. Vissa av dessa kan återkomma som nya äskanden utifrån behov. Projekten för byte av sopkärlen, nytt kund- och verksamhetssystem för VA/renhållning och utrustning för ismålning har efter vissa förändringar genom-

förts inom driftbudgeten vilket också förklarar varför investeringsbudget återlämnas. Dessutom har kommunen tilldelats ett extra investeringsbidrag på 1 miljon till det tidigare genomförda EU-projektet för ortsammanbindande stadsnät.

De slutförda projekten lämnar ett överskott med 0,1 miljon. Det fleråriga projektet för VA-investeringar om 20 miljoner har slutförts med den sista asfalteringen i Solvändanområdet och lämnar ett mindre överskott. Den största negativa avvikelsen återfinns i projektet Modulbyggnad fritidshem vilket beror på ej budgeterade kostnader för uppvärmningssystem.

De projekt som kommer att fortsätta år 2022 återfinns i nästa tabell, där även prognos över totalt utfall per projekt framgår.

Pågående/ej påbörjade projekt (tkr) varav	**Not**	**Budget totalt**	**Prognos totalt**	**Prognos avvikelse**	**Budget 2022**	**Utfall 2022**	**Av-vikelse**
		Sedan projektets start			**varav årets investeringar**		
Infrastruktur, skydd m. m.		**32 310**	**29 297**	**3 013**	**19 524**	**12 475**	**7 049**
Områdesnät bredband EU-projekt etapp 1		8 500	9 857	-1 357	861	-750	1 611
Områdesnät bredband EU-projekt etapp 2		5 600	3 838	1 762	5 120	4 546	574
Kapacitetsökning 2018 stadsnät		2 300	1 717	583	582	0	582
Infrastruktur befintliga siter exploatering		1 000	1 000	0	995	0	995
Ställplats Noret		700	700	0	700	172	528
Fiberförbindelse Bjurträsk Bastuträsk m m		9 812	7 763	2 049	7 468	4 819	2 649
Kapacitetsökning stadsnät Norsjö samhälle		1 650	1 674	-24	1 050	1 074	-24
Utbyggnad/uppgradering stadsnät Bastuträsk		2 500	2 500	0	2 500	2 389	111
Singlemode fiber Risliden		248	248	0	248	225	23
Affärsverksamhet		**7 300**	**7 061**	**239**	**6 871**	**5 231**	**1 640**
Fossilfri uppvärmning VA-verk		1 200	887	313	771	459	312
Fiberanslutning terminalen		500	574	-74	500	574	-74
VA/gata 2022-2032 (35 mnkr)		5 000	5 000	0	5 000	4 198	802
UV-rening Lustigkulla		350	350	0	350	0	350
UV-rening Bastuträsk		250	250	0	250	0	250
Gemensam verksamhet		**13 500**	**13 500**	**0**	**13 368**	**682**	**12 686**
Projektering ny sim- och sporthall		10 000	10 000	0	9 868	251	9 617
Fönsterbyte och entréparti Sjukstugan		500	500	0	500	431	69
Projektering: Nybyggnation ersätter K-huset		3 000	3 000	0	3 000	0	3 000
Summa pågående projekt		**53 110**	**49 858**	**3 252**	**39 763**	**18 387**	**21 376**
Summa avslutade och pågående projekt		**89 365**	**80 524**	**8 841**	**56 040**	**28 209**	**27 831**
Förskott för kommande bredbandsutbyggnad					0	-16 940	16 940
Totalsumma inklusive förskott		**89 365**	**80 524**	**8 841**	**56 040**	**11 269**	**44 771**

Bredbandsprojekten för områdesnät, som skulle finansieras helt av EU-bidrag och anslutningsavgifter, visade sig vara underfinansierade. För att slutföra projekten tillsköt kommunfullmäktige kommunal finansiering. Båda projekten är i näst intill klara och båda kommer att slutredovisas under 2023. Utbetalning av bidraget förväntas år 2023 eller 2024. Efter ändring av redovisningsregler får inte längre anslutningsavgifter läggas till investeringsprojektet och därmed inte periodiseras över avskrivningstiden. De ska i stället bokföras som intäkt i driftverksamheten. Den negativa avvikelsen för Områdesnät etapp 1 i tabellen ovan orsakas av dessa redovisningsregler. Den faktiska avvikelsen framgår av nästa tabell.

Etapp 2 visar en positiv prognos främst tack vare fler anslutna fastigheter än beräknat.

Bredbandprojektens budgetavvikelse (tkr)	Etapp 1	Etapp 2
Budget, investering	8 500	5 600
Prognos utfall, investering	9 857	3 838
Prognos avvikelse, investering	**-1 357**	**1 762**
Anslutningsavgifter till drift	2 167	1 030
Prognos totalt för projekten, inklusive intäkter till drift	**+810**	**+2 792**

Året har varit intensivt inom området IT-investeringar med sex aktiva projekt. De flesta är i slutskedet och kommer att färdigställas under 2023. Kommunen har efter ansökan erhållit ett förskott från Post- och telestyrelsen för att fortsätta utbyggnaden av fibernätet till utvalda byar som saknar fast bredband. Det påbörjas under 2023.

Fiberförbindelse Bjurträsk Bastuträsk blir billigare tack vare att kalkylen var baserad på grävning men långa sträckor kunde plöjas till lägre kostnaden. Fiberanslutningen till Terminalen slutfördes strax efter årsskiftet och den fördyrades på grund av att sprängning behövde göras. När anslutningen är inkopplad kan den hyrda förbindelsen sägas upp.

Det tioåriga VA-projektet om 35 miljoner kronor startade under året och den första etappen är byte av rör för vatten, avlopp och dagvatten under Förrådsvägen. Den fossilfria uppvärmningen av reningsverket i Norsjö (sjövärme) är inkopplad, endast små justeringar återstår. Överskottet beror främst på en del egna arbetsinsatser.

Projektering av nybyggnation som ska ersätta skolbyggnaden K-huset har inte nyttjats ännu. Fokuset har varit på att ordna temporära lokaler (moduler). För att kunna gå vidare med projektering behövs ytterligare bearbetning av den lokalutredningen för grundskolan som gjordes förra året.

Gällande ny sim- och sporthall har kommunen under 2022 försökt rekrytera en byggprojektledare. Rekryteringen pågick i flera omgångar dock med negativt resultat. Beslut togs att upphandla extern konsult för att få in kompetensen i projektet och den 1 november tecknades avtal. Parallellt tillsattes interna resurser som var på plats 1 oktober. Under sista delen av 2022 påbörjades arbetet med en programhandling för byggnationen.

Upplysningar

Kommunfullmäktige har i de övergripande målen beslutat om en investeringsnivå där nettoinvesteringarnas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag ska uppgå till högst sju procent under en treårsperiod. Det motsvarar en maximal investeringsnivå på cirka 21-22 miljoner i genomsnitt per år.

Kommunfullmäktige är beslutsinstans för alla investeringsbeslut inom kommunen. Investeringsbudgeten hanteras i samband med driftsbudgeten och beslutas året före budgetåret. Planeringshorisonten är tre år, budgetåret plus planperiod för ytterligare två år. Investeringsbudget tilldelas netto per projekt. Ombudgeteringar av ej förbrukad budget till nästa år beviljas vanligtvis för både pågående och fördröjda projekt, trots beslut om restriktivitet. Tilläggsanslag kan beviljas under pågående budgetår om tillräckliga skäl finns.

Investeringsgränsen är ett (1) prisbasbelopp och med en livslängd på minst 3 år. Avvikelser ska, omedelbart när de upptäcks, rapporteras till kommunfullmäktige, som avgör den fortsatta hanteringen.

Kommunfullmäktige ska ta ställning till större strategiska investeringar i koncernföretaget. Gränsen går vid 50 prisbasbelopp, vilket motsvarar 2,4 miljoner kronor.

Kommunen tillämpar internränteberäkning enligt SKR:s rekommenderade internränta. När en investering färdigställts aktiveras den och börjar därefter månadsvis att påföras ränte- och avskrivningskostnader. Kostnaderna påförs de verksamheter som äger tillgångarna.

Översikt över verksamhetens utveckling

I förvaltningsberättelsen lämnas information om förvaltningen av den kommunala koncernen och kommunen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och RKR R15 Förvaltningsberättelse.

Den kommunala koncernen redovisar ett positivt resultat på 8,9 miljoner kronor för kalenderåret 2022. Det redovisade resultatet är det starkaste under hela femårsperioden, men rensat för jämförelsestörande posten inlösen av pensionsskuld år 2021 är årets koncernresultat 7,2 miljoner lägre. Koncernens finansiella ställning är ändå fortsatt stabil och soliditeten inklusive pensionsförpliktelsen har ökat till 38 procent.

Verksamhetens intäkter i koncernen är lägre än föregående år och jämfört med 2018 främst beroende på minskade driftbidrag. Verksamhetens kostnader ökade med 4,6 procent jämfört med föregående år, rensat från jämförelsestörande post. Ökningen har skett både i kommunen och i bolaget. De största ökningarna är personalkostnader, köp av huvudverksamhet och övriga rörelsekostnader. Sett till hela femårsperioden har övriga rörelsekostnader ökat enormt, hela 40 procent. Se även not 2.

Investeringsnivån är den högsta under femårsperioden men tack vare ett stort investeringsbidrag som kommunen fått i förskott är nettoinvesteringarna på en genomsnittlig nivå. Låneskulden har sänkts ytterligare då bolaget gjorde en extra amortering under året.

Antalet anställda är det lägsta under femårsperioden och det syns en tydlig förändring där de visstidsanställda minskat med 18 personer samtidigt som de tillsvidareanställda bara blivit sex fler.

Fem år i sammandrag	2022	2021	2020	2019	2018
Den kommunala koncernen					
Verksamhetens intäkter (mnkr)	98,7	104,4	97,3	96,1	102,2
Verksamhetens kostnader & avskrivningar (mnkr)	420,8	442,5	430,2	404,9	389,2
Årets resultat (mnkr)	8,9	-24,2	-28,5	-11,8	1,7
Soliditet	48,9%	48,8%	52,6%	55,5%	55,0%
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser	38,0%	36,8%	33,6%	28,1%	28,2%
Investeringar, netto (mnkr)	11,3	20,1	9,4	8,2	7,3
Självfinansieringsgrad	1,3	-1,3	-0,3	2,0	1,5
Låneskuld (mnkr)	58,2	65,7	67,0	83,3	90,8
Likvida medel vid årets slut (mnkr)	50,6	53,6	100,6	125,4	122,9
Antal anställda	496	504	517	511	508
Kommunen					
Folkmängd 31 december	3 947	3 971	3 945	3 986	4 094
Kommunal skattesats	23,35	23,35	23,35	23,40	23,40
Verksamhetens intäkter (mnkr)	86,2	91,9	84,3	83,4	89,9
Verksamhetens kostnader & avskrivningar (mnkr)	408,5	431,5	420,2	375,7	378,8
Årets resultat (mnkr)	9,6	-24,9	-30,6	-7,3	1,0
Soliditet	57,0%	58,4%	62,9%	69,0%	68,2%
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser	43,6%	42,1%	39,0%	33,8%	33,4%
Investeringar, netto (mnkr)	11,3	20,0	9,4	8,1	8,7
Självfinansieringsgrad	1,0	-1,5	-0,8	-0,1	1,0
Låneskuld (mnkr)	0	0	0	0	0
Likvida medel vid årets slut (mnkr)	45,6	44,9	93,1	106,1	113,8
Antal anställda	489	497	510	504	501

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs av kommunstyrelsen och i ett helägt bolag, Norsjölägenheter AB. Kommunen har även samarbete med andra kommuner via fyra gemensamma nämnder, där den egna kommunen är värdkommun för en av dem, Trepartens renhållningsnämnd. Därutöver är Kommuninvest Ekonomisk förening ett samverkansföretag. Koncernbolaget har all upplåning via Kommuninvest.

Kommunen anlitar inga privata utförare. En fullständig översikt av den kommunala verksamheten visas i nedanstående organisationsschema. Angivna politiska företrädare avser de som verkat under största delen av året, inte de som tillträtt efter höstens val.

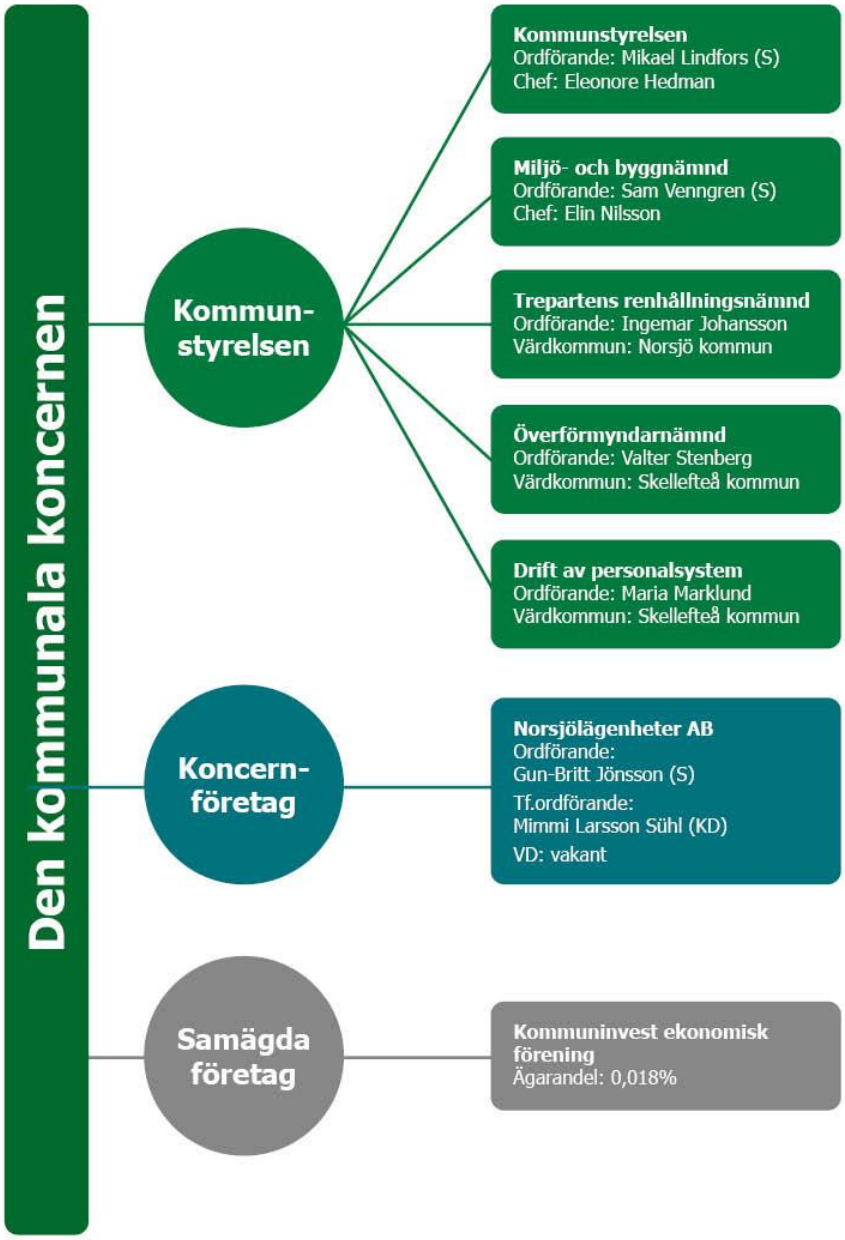

Nämnder

Kommunstyrelsens uppgift är att leda, samordna och styra förvaltningen av kommunens angelägenheter. Det betyder att det är kommunstyrelsen som ansvarar för den strategiska planeringen, den kommuala servicen, verksamheten och ekonomin i kommunens nämnder och bolag, utvecklingen av den kommunala demokratin, kommunens juridiska verksamhet samt den centrala informationsverksamheten.

Norsjö kommun och Malå kommun har en gemensam miljö- och byggnämnd. Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning när det gäller räddningstjänst, plan- och byggfrågor samt miljö- och hälsoskydd.

I Trepartens renhållningsnämnd samverkar kommunerna Sorsele, Malå och Norsjö. Syftet med nämnden är att klara insamlingen av hushållsavfall med maximalt nyttjande av fordon och personal. Norsjö kommun är värdkommun och ansvarar för administration av nämndens verksamhet.

Överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd där Skellefteå kommun är huvudman. Överförmyndarnämndens uppgifter är bland annat att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare. Förutom Skellefteå och Norsjö kommun ingår även Malå och Arjeplog.

De fyra kommunerna Arvidsjaur, Norsjö, Malå och Skellefteå samverkar i en gemensam nämnd för drift av personalsystem. Nämnden har i uppdrag att åstadkomma en effektiv drift av kommunernas personalsystem. Nämnden ligger organisatoriskt under värdkommunen Skellefteå.

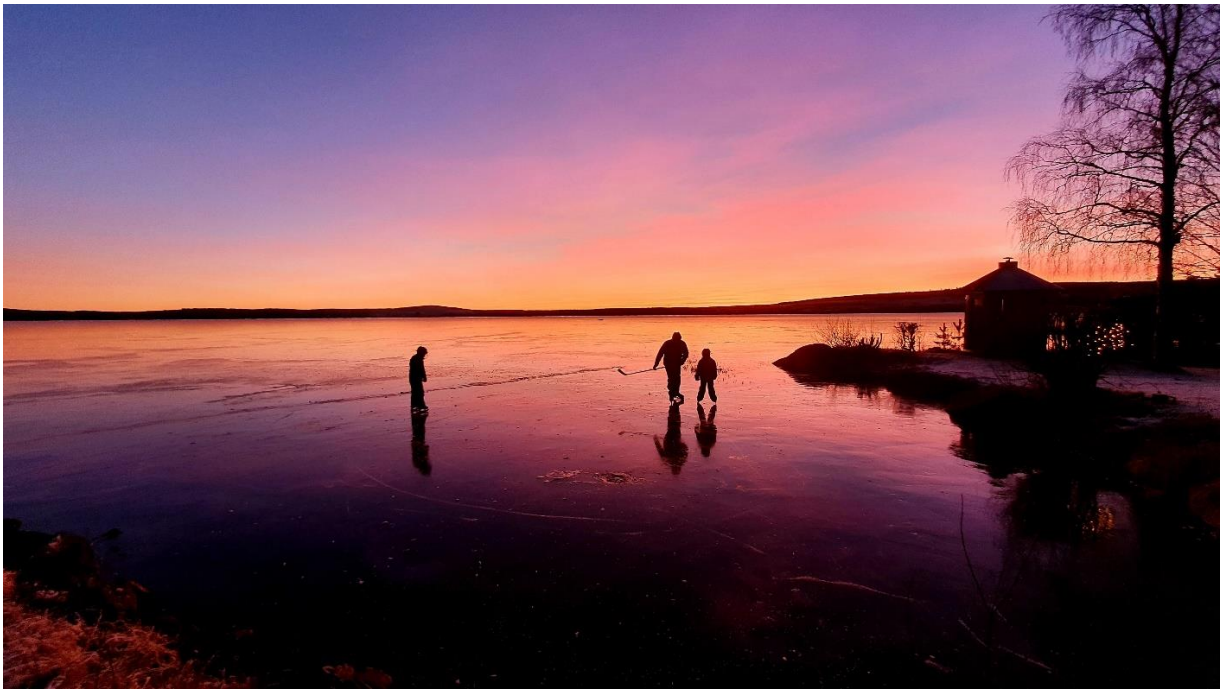

Skridskoåkning i solnedgång vid Heden. Foto: Emelie Holmström

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Av 11 kap. 2 och 12 §§ LKBR följer att förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana förhållanden som inte redovisas i balans- eller resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av resultat och ekonomisk ställning.

Tidigt under året var det känt att kommunen skulle ha stora budgetöverskott inom skatteintäkter och generella statsbidrag. Under våren beslutade därför KS och KF om extramedel på totalt 5,9 mnkr, dock utan budgettillskott. Detta innebär i praktiken ett godkännande till verksamheterna att redovisa underskott motsvarande de specifika satsningarna. satsningarna specificeras i nedanstående tabell.

Beslut extramedel	tkr
Lönesatsning specifika grupper	1 665
Allmän löneökning 0,5 %	825
Extrasatsning personal, Norsjökort	850
Barn- och ungdomsplaceringar	1 500
Värdegrundsdagar	70
Uppgradering diariesystem	341
Materialinköp IT	618
Summa	**5 869**

Satsningarna tillfaller samtliga verksamhetsområden. Mest medel har fördelats till Omsorgen medan Kommunal utveckling har fått lägst tilldelning.

Fördelning av extramedel	tkr
Kommunledningskontor	1 942
Kommunal utveckling	166
Omsorg	2 966
Utbildning	795
Summa	**5 869**

I början av året fortgick pandemin med höga sjukskrivningstal som följd. När klassificeringen ändrades till ej samhällsfarlig sjukdom 1 april upphörde sjukersättningen som staten betalat ut. Totalt erhöll kommunen nästan 1,3 mnkr i statlig sjukersättning för årets tre första månader.

Kommunen har även erhållit ett bidrag för tidigare högt flyktingmottagande. Bidraget, som uppgick till 963 tkr, har förbättrat resultatet med samma belopp.

Även innevarande år har varit exceptionellt ur många perspektiv. Den världsomfattande pandemin hann inte klinga av innan Ryssland invaderade Ukraina. Kriget innebar snabbt brist på många varor och en snabb prisuppgång på bland annat energi, drivmedel och spannmål. Därvid startade en galopperande inflation med stigande räntor som följd för att försöka bromsa inflationen. Detta slår mycket hårt för många företag och privatpersoner likväl som för den kommunala sektorn. Den kraftigt ökade inflationen medför att det mesta som kommunen behöver köpa in i form av varor och tjänster ökar i pris. Detta har påverkat kommunens verksamheter under året och kommer att påverka verksamheterna i allt högre utsättning framöver. Då kommunen har stora investeringsplaner kommer inflationen medföra fördyrade kostnader när investeringarna genomförs. Att räntenivåerna stigit under året påverkar inte kommunen direkt eftersom kommunen för närvarande inte har några lånekrediter. Däremot ger den direkt negativ effekt för koncernbolaget samt på kommunens framtida investeringar eftersom en del av dessa kommer att behöva finansieras med externa lånekrediter.

Precis som i övriga världen har kommunens företag påverkats i större eller mindre omfattning av pris- och ränteökningarna. Detta har ännu inte fått några större konsekvenser på arbetsmarknaden, men varje förlorad arbetstimme ger kommunen lägre skatteintäkter.

Befolkningsutveckling

Den 31 december 2022 var 3 947 personer folkbokförda i kommunen. Av dessa är 407 personer födda utanför Sverige. Under året minskade befolkningen med 24 personer, vilket motsvarar -0,6 procent. I hela Sverige ökade befolkningen med 0,66 procent och i Västerbottens län var ökningen 0,63 procent. I Västerbottenskommunerna minskade befolkningen i alla kommuner utom Umeå och Skellefteås under året. De senaste tio åren har befolkningen i Norsjö kommun minskat med 5,4 procent.

Norsjö kommuns befolkningsminskning beror på födelseunderskott med -35 personer som inte kunde vägas upp av det positiva flyttnettot på 7 personer. I flyttnettot ingår ett invandringsöverskott på 45 personer och ett inrikes flyttnetto på -38 personer.

Befolkningsförändringar, orsak och antal			
Födda	31	Invandring	47
Döda	66	Utvandring	2
Inrikes inflyttning	146	Justeringspost	4
Inrikes utflyttning	184		

De senaste åren har den procentuella fördelningen mellan män och kvinnor inte förändrats speciellt mycket, men det kan noteras att av årets befolkningsminskning på 24 personer är 21 kvinnor. Det bor därav fortsatt fler män än kvinnor i kommunen. Andelen invånare i arbetsför ålder fortsätter att minska, i år med 0,1 procent, vilket medför att försörjningsbördan ökar då en lägre andel invånare ska försörja fler.

Fakta om befolkningen	2022-12-31	2021-12-31
Medelålder, totalt		46,4 år
Medelålder, män		45,9 år
Medelålder, kvinnor		47,0 år
Andel kvinnor	48,1%	48,4%
Andel män	51,9%	51,6%
0 - 5 år	5,6%	5,7%
6 - 15 år	11,7%	11,6%
16 - 18 år	3,3%	3,1%
19 - 64 år	50,3%	50,4%
65 - 84 år	25,5%	25,6%
≥ 85 år	3,6%	3,5%

Genom att bryta ner befolkningsstatistiken i ålderskategorier framkommer det att antalet invånare minskar bland barn 0-5 år och bland vuxna 19-84 år. Barn och unga 6-18 år samt de över 85 år ökar i antal. Sett till de fem senaste åren har antalet barn 0-5 år minskat med 41 personer, vilket har direkt påverkan på förskoleverksamhetens omfattning. De i grundskole- och gymnasieåldern har under samma tidsperiod varit oförändrad respektive minskat med 18 personer medan de i arbetsför ålder har minskat med 114 personer. Den enda åldersgrupp som de fem senaste åren har en ökning i antal är gruppen 65-84 år, vilka har ökat med 34 personer. Invånare 85 år och äldre är oförändrat i antal jämfört med fem år sedan.

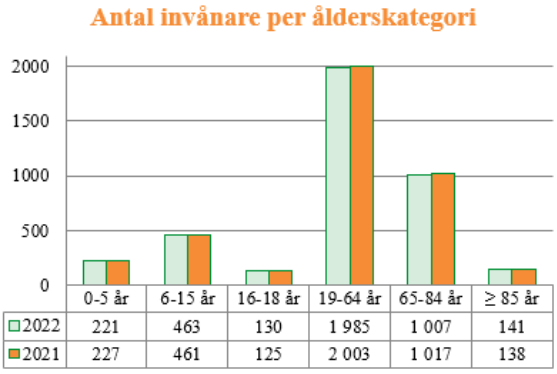

Av invånarna är 2 047 män och 1 900 kvinnor. Störst procentuell skillnad mellan män och kvinnor återfinns bland de allra äldsta invånarna där 64,5 procent är kvinnor och 35,5 procent är män. Även i den yngsta åldersgruppen och i gymnasieåldern finns det fler flickor än pojkar medan det är betydligt fler män i åldrarna 19-84 år.

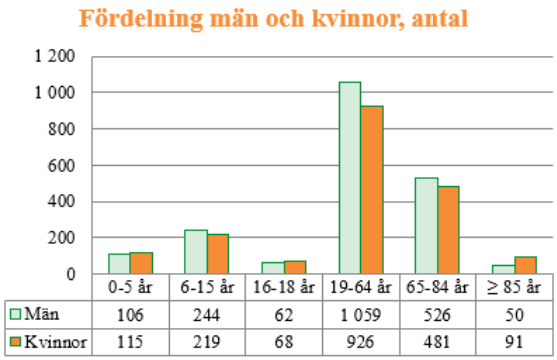

Arbetsmarknad

I Norsjö kommun uppgår andelen inskrivna arbetslösa till 5,1 procent, varav 2,0 procent är öppet arbetslösa och 3,1 procent är i olika program med aktivitetsstöd. Andelen inskrivna har sjunkit med 0,2 procentenheter jämfört med 2021. Kvinnornas arbetslöshet har ökat något jämfört med förra året medan männens har sjunkit. Arbetslösheten för Norsjös ungdomar har sjunkit kraftigt.

Andel arbetslösa av total arbetskraft	16-64 år	18-24 år
Kvinnor	5,4 %	3,0 %
Män	4,8 %	8,5 %
Totalt	**5,1 %**	**6,0 %**

Kommunens arbetslöshet är lägre än rikets, som enligt SCB uppgår till 7,5 procent. Indelat i kvinnor och män är rikets arbetslöshet 8,0 procent för kvinnor och 7,0 procent för män. Norsjös placering i förhållande till både länets kommuner och riket har försämrats från föregående år trots att arbetslösheten i Norsjö har sjunkit. Arbetslösheten i Västerbottens län är 4,4 procent, där 4,2 procent av kvinnorna och 4,6 procent av männen står utanför arbetsmarknaden. Västerbottens län har den lägsta arbetslösheten av alla län i riket.

Ungdomsarbetslösheten är högre än den totala arbetslösheten. I Norsjö har ungdomsarbetslösheten sjunkit med 3,8 procent till 6,0 procent. I länet är arbetslösheten bland unga något högre med 6,4 procent och i riket uppgår den till 8,3 procent.

Bostadsmarknad

Den vanligaste boendeformen i Norsjö kommun är småhus. När det gäller flerbostadshus anger koncernföretaget att det under året varit ett lägre intresse för bolagets bestånd. Hyresbortfallet på grund av outhyrda bostäder och lokaler uppgår till 5,5 procent av beräknade hyresintäkter, vilket är ganska lika som föregående år.

Under året har dialog skett med representanter från det kommunala bostadsbolaget för att ta fram alternativ och underlag för nybyggnation av hyreslägenheter.

Betydande avtal och regelförändringar

Under året har flertalet upphandlingar gjorts som genererat nya avtal. Norsjö kommun genomför upphandlingar i egen regi och via andra upphandlade myndigheter, främst via inköpsenheten i Skellefteå.

Norsjö kommun har i egen regi upphandlat och slutfört fyra större avtal under året. Ett av dem är livsmedel, en upphandling som berör samtliga verksamheter. Detta är ett så kallat skafferiavtal där beställare har möjlighet att handla fysiskt i butik och där vinnande leverantör blev densamma som tidigare. Det andra avtalet är företagshälsovård där det blev en ny leverantör med kravställningen att fler tjänster ska erbjudas lokalt. Det tredje avtalet avser revisionstjänster där utfallet blev en ny leverantör från årsskiftet 2022/2023. Det fjärde avtalet har slutits efter upphandling av extern projektledare för projektering av ny sim- och sporthall.

Avrop har skett från flera avtal via Adda (tidigare SKL Kommentus). Bland annat avtal slutits gällande kaffemaskiner, hyresmoduler, stationstankning, lekmaterial läromedel, fordon och möbler.

Under året har stickprovskontroller utförts på inköp av förbrukningsmaterial som kontorsmaterial och städartiklar. Kontrollen har visat om rätt produkt köpts in från rätt leverantör. Ett fåtal brister framkom i kontrollerna. Ansvarig chef är underrättad och har vidtagit åtgärder.

Under år 2023 ska nya upphandlingar göras för bland annat byggtjänster, måleritjänster, golvtjänster och gatubelysning.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Detta avsnitt är ett av förvaltningsberättelsens viktigaste. Upplysningar om viktiga förhållanden ska enligt RKR R15 inkludera en analys av väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer avseende gjorda uppskattningar och bedömningar samt vidtagna åtgärder. Risker är vad som kan leda till en väsentligt förändrad kommunal ekonomi i förhållande till vad som presenteras i resultat- och balansräkning. Risker är i första hand inte en del av bedömningen av den framtida utvecklingen utan handlar framför allt om negativa utfall utöver vad som förväntas.

Risker som är kopplade till intäktssidan, såsom förändringar i skatteintäkter och statsbidrag, behandlas mer utförligt i en känslighetsanalys på sidan 65.

Tabellerna och kommentarer på följande sidor redovisar några av de risker som identifierats för kommunen. Riskerna är indelade i omvärldsrisker, verksamhetsrisker och finansiella risker.

Omvärldsrisker

Identifierad risk	Beskrivning	Org. enhet	Hantering av risk
Rysslands krig i Ukraina	Kriget kan potentiellt pågå under flera år. Ytterligare ukrainare kan behöva fly landet. Ryssland kan attackera fler länder och/eller använda biokemiska stridsmedel och kärnvapen för att öka möjligheten att vinna kriget. Risk för kärnvapenolycka vid Europas största kärnkraftverk i Zaporizjzjai, Ukraina.	Den kommunala koncernen Kommunstyrelsen	- Ökad omvärldsbevakning. - Ökad beredskap allmänt. - Ökad beredskap för krishantering. - Håll krisplaner uppdaterade för mottagande av krigsflyktingar, i händelse av att Sverige invaderas, kärnvapenattack, kärnkraftsolycka
Lågkonjunktur, hög inflation, skenande el- och bränslepriser, ökad räntesats, råvarubrist, lägre antal arbetade timmar, reallönesänkning.	Hög osäkerhet om makroekonomisk utveckling. Hög inflation, stora kostnadsökningar på el- och bränslemarknad, ökade räntekostnader, råvarubrist m.m. ger dyrare produktions- och transportkostnader, vilket ger reallönesänkningar för hushållen och lägre efterfrågan, vilket i sin tur bidrar till jobbvarsel och fördjupad lågkonjunktur. Dyrare inköp och mindre för samma peng. Likviditetspåverkan.	Den kommunala koncernen Kommunstyrelsen	- Säkerställa varuinköp genom korrekta inköp från avtalsparter. - Kontinuerlig likviditets- och budgetuppföljning och löpande igångsättningsbeslut för investeringsprojekt. - Vara lyhörd för lokala företags utmaningar och behov - Ökat antal företagsmöten
Bostadsmarknad och industrietablering	Ta fram planer för bostadsbyggande utifrån behovsanalyser. Industrietableringar sker i snabb takt i närområdet.	NLAB Kommunstyrelsen	- Uppdatera aktuella planer i proaktivt syfte. Löpande dialog med koncernföretag. - Kontakta potentiella aktörer för ökad industrietablering.
Investeringar Entreprenader Påverkan befolkningstillväxt	Hög investeringstakt i Skellefteå medför hög konkurrens om befintliga entreprenörer. Ju högre efterfrågan, ju längre ledtider och högre priser. Även inflation och råvarubrist ger högre priser som kan bli för höga för investeringsmöjlighet. Med etablering av batterifabriken skapas nya marknader som ger möjlighet till företagsetablering och tillväxtmöjligheter. Risk för uteblivna etableringar med passivitet.	Den kommunala koncernen Kommunstyrelsen	- Satsning på projekteringar för total genomlysning för att skapa kompletta besluts- och kostnadsunderlag. - Tillförlitliga ekonomiska analyser - Bevaka nya marknader
Konkurrens om arbetskraft i närområdet	Ökad konkurrens om arbetskraft sedan Northvolts etablering i Ske-å. Ökade svårigheter att rekrytera kompetent personal. Löner drivs upp som konkurrensfaktor, vilket får en direkt påverkan på kommunens verksamheter, företagen och Regionen.	Den kommunala koncernen Kommunstyrelsen	- Kompetensförsörjningsplan - Samarbete med andra kommuner - Marknadsföra kommunen - Samrekrytering inom kommunen och tillsammans med Region Västerbotten och lokala företag.

Kommentarer till omvärldsrisker

När Ryssland 24 februari 2022 invaderade Ukraina trodde många att striderna skulle bli kortvariga. Dock har det ukrainska folket, trots sitt militära underläge, tappert försvarat sitt land. Under det första krigsåret har ett enat EU genomfört tio sanktionspaket gentemot Ryssland, vilka syftar till att avsevärt begränsa landets förmåga att föra krig. I slutet av året uppgavs att 14 miljoner ukrainare lämnat sina hem varav nästan åtta miljoner helt lämnat landet. Cirka 50 tusen har sökt skydd i Sverige.

Redan i inledningen av kriget hotade Rysslands president övriga länder för att blanda sig i kriget. Underförstått handlade hotet om kärnvapenanvändning. Därefter har Ryssland direkt hotat att angripa Sverige vid flera tillfällen, inför svenska beslut om stöd till Ukraina och svensk Natoansökan. I den årsrapport som den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten publicerade i februari 2023 konstateras att säkerhetsläget i Europa och Sverige är det allvarligaste på flera årtionden. Det rapporteras om att Ryssland är berett att ta mycket stora risker för att vinna kriget. Säkerhetschefen framhåller att västländernas militära stöd till Ukraina är fortsatt mycket viktigt eftersom de befarar att säkerhetsläget försämras ytterligare ifall Ryssland vinner kriget. Det är viktigare än någonsin att kommunen och bolaget ökar omvärldsbevakningen, har planer för krishantering, beredskap för mottagande av krigsflyktingar samt så god beredskap som det går att ha för en invasion.

Under året som gått har Ryssland både strypt och bränt upp gasleveranser till Europa, vilket lett till skenande elpriser. Ukraina är en ledande exportör av spannmål men eftersom ryska militära fartyg länge blockerade ukrainska hamnar medförde det en drastisk minskning exporten med stora problem för miljontals människor runt om i världen gällande livsmedelsförsörjningen.

I Ukraina finns fyra kärnkraftverk. Tidigt under invasionen tog ryska styrkor kontroll över Zaporizjzja, som är det största kärnkraftverket i Europa. I november utsattes ytterligare två kärnkraftverk för ryska attacker. Effekterna av en eventuell kärnkraftsolycka vid något av verken skulle knappt ha någon direkt påverkan i Norden, men lokalt kan konsekvenserna bli mycket stora. På kort riskerar människor, djur och miljö att utsättas för höga doser av skadlig strålning medan till exempel jordbruks- och livsmedelsproduktionen kan påverkas negativt under flera årtionden.

Inflationen ökade i stora delar av världen redan innan Putins invasion av Ukraina då den världsomfattande pandemin medförde nedgång i sysselsättning och produktion. Råvarubrist och problem med frakter och globala värdekedjor drev upp priserna. Kriget i Ukraina har en betydande negativ inverkan på såväl omvärldens som Sveriges ekonomi. Bristande energileveranser till Europa har skapat kraftigt ökande energipriser. Detta tillsammans med snabbt och kraftigt ökande priser på importerade varor så som bränsle och livsmedel. Med ökande produktions- och transportkostnader behöver företagen höja sina priser och därmed skapas en snöbollseffekt med kraftigt stigande inflation som följd. I försök att minska inflationen höjer Riksbanken styrräntan.

Den skyhöga inflationen gör att svensk ekonomi går mot en förväntad lågkonjunktur 2023. Ovan nämnda faktorer slår mycket hårt för många företag och privatpersoner likväl som för den kommunala sektorn.

Pris- och ränteuppgången blir mycket kännbar för svenska hushåll. Den svenska ekonomin, och inte minst hushållen, har en klart högre skuldnivå och därmed högre räntekänslighet än vad många andra länder har. Att räntebindningstiderna är betydligt kortare i Sverige än i andra länder medför snabbare avtryck i de svenska hushållens disponibla inkomster och konsumtions-

efterfrågan. Eftersom många hushåll ännu har bundna lånekrediter och elavtal dröjer det innan de högre räntorna och priserna slår igenom med full kraft på ekonomin. Dessutom väntas fler räntehöjningar och fortsatt hög inflation under 2023.

För kommunsektorn märks stora effekter genom att köpkraften i skatteunderlaget urholkas. Kostnaderna påverkas både av högre insatspriser och omvärdering av pensionsskulden. Med urholkat värde av den svenska kronan och kraftigt ökande priser är det än viktigare att kommunen gör inköp via upphandlade parter. För ökad styrning krävs ett digitalt inköpssystem. Likviditet och budget behöver kontinuerligt följas upp och inga investeringssatsningar bör startas upp innan likviditeten tillåter.

Hittills har svensk arbetsmarknad stått sig stark och inte påverkats nämnvärt av den stagnerande produktionstillväxten. Framöver väntas allt fler företag och organisationer anpassa personalstyrkan som en effekt av pris- och ränteuppgången. Hur mycket sysselsättningen dämpas blir avgörande för konjunkturen framöver. Kommunen behöver även vara extra lyhörd för de lokala företagens utmaningar och behov via ökat antal företagsmöten.

Befolkningstapp och förväntat lägre antal arbetade timmar medför lägre skatteintäkter. Den befolkningsökning under 2021 ökade tro och förhoppning på snabbt ökat antal invånare. En alltför för snabb tillväxt kan medföra en risk att kommunen inte hinner säkerställa tillgången av bostäder, vatten och avlopp, förskola, skola och i förlängningen omsorg om ökat antal äldre. Att öka för snabbt påverkar personal och befintliga resurser. Under årets första sju månader fortsatte befolkningsökningen i samma takt som under 2021. De fem sista månaderna sjönk hela årets befolkningsökning samt nästan hela ökningen från 2021. Trots årets nedgång i befolkningstal är det viktigt att kommunen planerar för ökad inflyttning och industrietablering. Kommunen och det kommunala bostadsbolaget behöver gemensamt ta fram planer för eventuellt bostadsbyggande inom koncernen alternativt av extern part. Kommunens näringslivsenhet behöver även föra dialog med olika företagsledare med säte på andra orter för att klarlägga vilka behov företagen har för att etablera sina företag i Norsjö kommun.

Northvolt batterifabrik, som byggs i Skellefteå, kan vara till både fördel och nackdel för kommunen. Fabriken och dess kringeffekter kommer inrymma fler personer än vad som bor i Norsjö kommun. Detta är en stor risk för kompetensförsörjningen, både för Norsjö kommun som organisation och för företag i kommunen. Enligt studier attraheras högskoleutbildade mer av stora arbetsgivare. Högskoleutbildade kan därför vara svårare att rekrytera för kommunen när många alternativa anställningsmöjligheter finns. Det har kommit uppgifter om att Skellefteå kommun i vissa fall ökat lönenivån för att kunna behålla och rekrytera nya medarbetare. När lönenivåer används som en konkurrensfaktor missgynnar det Norsjö kommun då det saknas utrymme och marginaler för att höja lönenivåerna utifrån befintligt skatteunderlag i relation till antalet anställda. Eftersom det råder stor konkurrens om arbetskraft i närområdet är det viktigt att kommunen har en tydlig kompetensförsörjningsplan och att samrekrytering sker inom kommunen och koncernen men även med kommunens företag och Region Västerbotten för ökade möjligheter till lyckade rekryteringar.

Att kommunen visar alternativa etablerings- och boendealternativ till Skellefteå är viktigt för att i förlängningen få positiva effekter. Att marknadsföra Norsjö kommun som ort och som arbetsgivare genom att visa på attraktiva boendemiljöer, en aktiv fritid och **Världens bästa vardag**. Det är även viktigt att säkerställa pendlingsmöjligheter.

Verksamhetsrisker

Identifierad risk	Beskrivning	Org. enhet	Hantering av risk
Hög personalomsättning	Hög personalomsättning. Brist i kontinuitet. Svårighet att planera bemanning. Svårighet att rekrytera generellt. Högre sjukfrånvaro. Negativa effekter för personal och kvalitet.	Den kommunala koncernen Kommunstyrelsen	- Heltidsresan - Friskvårdsinsatser - Handledning av nyanställda - Interkommunal samverkan - Personalvårdande insatser - Personalförmåner
Åldrande anläggningar och fastigheter	Många av koncernens anläggningar och fastigheter har ett eftersatt underhåll och i vissa fall korta återstående tekniska livslängder. Detta medför ett stort underhållsbehov och/eller nyinvestering.	Den kommunala koncernen Kommunstyrelsen	- Upprätta och revidera underhålls- och investeringsplaner. - Långsiktig samordning mellan förvaltningar och nämnder för längre planeringshorisont. - Ökad tillsyn av befintliga anläggningar.
Vatten- och avloppsanläggningar	Samhällsviktig funktion som måste alltid måste upprätthållas. Viktigt att ständigt kontrollera, underhålla och investera i nya komponenter för att ligga steget före. Det är viktigt att jobba proaktivt i händelse av olika krissituationer och än viktigare blir det ifall, det som hittills varit otänkbart, att Sverige skulle bli attackerat och invaderat av utländsk militär.	Kommunstyrelsen	- Identifiering av kritiska punkter i nätet samt upprätta långsiktiga planer för åtgärder i systemet. - Upprätta krisplaner för olika händelser gällande vattenförsörjning och avloppshantering. - Planering för att byta ut gamla vatten- och avloppsledningar.
Demografiska förändringar	Förändrade behov utifrån demografisk sammansättning. Tidiga insatser och planering är förutsättningar för att kunna erbjuda korrekt anpassad verksamhet utifrån demografiska förändringar.	Den kommunala koncernen Kommunstyrelsen	- Optimering av förskola och grundskola utifrån demografiska förändringar - Optimering av äldreboenden, trygghetsboenden och hemtjänst. - Samlade boendeformer för ökad ekonomisk effektivitet och ökade kvalitativa insatser.
Lokaloptimering	Många verksamheter har endast verksamhet under vissa fasta tider på dygnet. Vid verksamhetsförändringar kan lokaler samnyttjas eller friställas. Fortsatt arbete hemifrån medför lägre nyttjande av arbetslokaler och kontor.	Den kommunala koncernen Kommunstyrelsen	- Översyn för att optimera användningen av kommunala lokaler. - Samnyttjande av kontor vid fortsatt hemarbete på deltid. - Avyttra eller riva fastigheter som kommunala verksamheter inte har behov av.

Kommentarer till verksamhetsrisker

Kompetensförsörjning är en nyckelfråga för kommunens verksamheter. Hög personalomsättning kan medföra brist i kontinuitet, ökad belastning på erfaren personal, kvalitetsbrister, ökad sjukfrånvaro och svårighet med bemanning. Rekrytering till akademiska yrken är generellt en utmaning. Även inom omsorgsverksamheten är det ofta svårt med bemanning, inte minst av vikarier. Många gånger har befintlig personal jobbat fler timmar eller fler skift när vikarie inte kunnat rekryteras. Samtidigt står kommunen inför stora pensionsavgångar de kommande åren.

Kommunens arbete med Heltidsresan syftar till att alla anställda ska kunna erbjudas heltidsanställning. Att fler arbetar mer ska underlätta kompetensförsörjning med färre antal anställda och attraktivare tjänster. Andra åtgärder som kan öka intresset för att vara anställd och ta anställning i kommunen är bland annat god introduktion och hand-

ledning av nyanställda, olika personalvårdande insatser och personalförmåner. Interkommunal samverkan är också viktigt.

Många av koncernens anläggningar har ett eftersatt underhåll. Detta gäller såväl Va-anläggningar som kommunala fastigheter och bolagets bostäder. Detta medför risk för att åtgärder måste tidigareläggas, vilket kan kräva att nya lånekrediter behöver tas med ökade kostnader som följd. Inom koncernen har det under en längre tid varit kort framförhållning gällande underhålls- och investeringsplanering. Underhåll sker ofta för att åtgärda ett akut läge, som ibland även hunnit få följdfel. Genom åren har det även skett lokalförändringar från ett år till ett annat som inte varit långsiktigt genomtänkta. Akutinsatser och åtgärder med kortsiktigt fokus blir ofta ganska kostsamma. Långsiktiga planer behöver upprättas, som förutom direkta behov även tar hänsyn till demografiska förändringar.

En stor del av Va-anläggningarna är gamla. Vatten och avlopp är en samhällsviktig funktion som alltid ska fungera och som bidrar till god hälsa i samhället. Därför är det viktigt att verksamheten arbetar aktivt med att ta fram långsiktiga planer där det identifieras vad som behöver åtgärdas och när, alltså en realistisk plan för att upprätthålla fortsatt god standard i systemet. Planen bör även kompletteras med krisplaner för hur olika oförutsedda händelser ska hanteras. Som nämnts under omvärldshot är det svenska säkerhetsläget allvarligt. Detta medför att krisplaner för vatten och avlopp även måste omfatta krigssituation och med ett mer långvarigt uppehåll av elektricitet.

Långsiktig planering krävs för att optimera nyttjandet av lokaler som är anpassade utifrån verksamheternas behov och demografiska förändringar. Tomma platser och geografiskt spridd verksamhet medför höga kostnader, risk för lägre kvalité om personal saknar rätt kompetens, risk för bristande helhetssyn och intag av vikarier trots att en annan enhet i organisationen har hög personaltäthet med anledning av specifika händelser. Under året har Omsorg påbörjat en lokalutredning. Ett första förändringsförslag kommer att skickas till fullmäktige för beslut i mars 2023. Om förslaget avslås måste verksamheten omgående vidta åtgärder för att garantera kvalitet och säkerhet samtidigt som kostnaderna behöver sänkas kraftigt. Inom Utbildning finns beslut om att bygga en fyravdelningsförskola. Dels är placeringen av yttersta vikt för att inte riskera möjlighet till samnyttjande av personal och utemiljö och dels är det en risk att en fyravdelningsförskola inte är tillräckligt kostnadseffektiv utifrån prislappar.

Fastigheter som saknar användnings- och uthyrningspotential ska avyttras för god ekonomisk hushållning. Den tidigare skolfastigheten i Norsjövallen hade under året försäljningsbeslut. Det bud som inkom avslogs politiskt. Med stigande inflation och ränta finns ökad risk för att fastigheten blir mer svårsåld den närmaste tiden.

Kommunens egna och hyrda lokaler ska användas så optimalt som möjligt. Under pandemi arbetade många med hög andel administrativa arbetsuppgifter helt eller delvis hemifrån. Efter pandemirestriktionerna hävdes har många fortsatt arbeta hemifrån sporadiskt eller mer frekvent. För att optimera lokalnyttjandet behöver kontor och andra arbetslokaler samnyttjas av flera arbetstagare, vilket speciellt gäller personer som ofta arbetar hemifrån. Under året har en översyn inletts av kommunhuset kontor. Förslagen ska behandlas, beslutas och implementeras under våren 2023.

Finansiella risker

Identifierad risk	Beskrivning	Org. enhet	Hantering av risk
Finansierings- och likviditetsrisk	Sänkt sysselsättning i lågkonjunktur, riskerar svag utveckling av skatteintäkter och bidrag. Risk för fortsatt hög inflation, stora kostnadsökningar allmänt. Risk för än högre räntor. Risk att pensionsavsättning blir kostsammare än tidigare beräknat. Risk att verksamheter inte håller budget och fler hushåll med betalningssvårigheter. Höga investeringsnivåer, lägre intäkter och högre kostnader påverkar likviditeten negativt. Inflation urholkar pengavärdet. Stor risk för sänkt betalningsberedskap.	Den kommunala koncernen	- Upprättande av likviditetsbudget. - Ökat fokus på ekonomiska nyckeltal. - Noggrann uppföljning av likviditet och budget. Snabba åtgärder vid budgetavvikelser. - Likviditetshänsyn innan igångsättningsbeslut för investeringar. - Bevakning utebliven betalning.
Kredit- och ränterisk	Hög skuldsättning riskerar betydande kostnadsökning vid ökad räntenivå.	NLAB Kommunstyrelsen	- Noga avvägning nya krediter. - Minska skuldsättningen enligt politiska direktiv. - Investeringar ska ske med egna medel. - Sprida betalningstidpunkter. Fördelning rörliga/bundna lån.
Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar	Värdenedgång riskerar påverka kommunens långsiktiga betalningsförmåga negativt.	Den kommunala koncernen	- Fortsatt följa policyn för räntebärande värdepapper. - Noggrann uppföljning av placerade medel. - Översyn placerade medel.

Kommentarer till finansiella risker

Den av fullmäktige beslutade finanspolicyn innehåller riktlinjer för finansverksamheten. Koncernen är exponerade för finansierings- och likviditetsrisk, kredit- och ränterisk, samt marknadsvärdesrisk i placeringar.

Finansierings- och likviditetsrisk

Enligt de finansiella målen ska betalningsberedskapen uppgå till minst 60 dagar. Vid årets slut uppgick den endast till 42 dagar. Detta medför ökad risk för betalningssvårigheter, speciellt dagarna innan Skatteverket betalar ut skatteintäkter och bidrag.

Den annalkande lågkonjunkturen medför en tydlig risk för sänkt sysselsättning, vilket riskerar svag utveckling av skatteintäkter och bidrag. Trots Riksbankens höjning av styrräntan fortsätter inflationen att stiga och förväntas vända nedåt först mot slutet av 2023. Riksbanken har som uppgift att hålla inflationen på runt 2 procent. Med fortsätt hög inflation finns risk att styrräntan höjs ytterligare 0,25-0,50 procent i april 2023. Det skulle innebära att styrräntan ökat från noll till 3,25-3,5 procent på ett år. Risk för fortsatt hög inflation med allmänt ökade priser på varor och tjänster där prisökningarna på till exempel el är fortsatt oroande och en stor utgiftspost. Det är hög risk för fler höjningar av styrräntan under 2023 och risk att kostnaderna för pensionsavsättning blir högre än tidigare beräkningar. Med en budget utan säkerhetsmarginaler och högre kostnadsutveckling än budgeterat medför ökad risk att verksamheterna inte klarar att hålla budget och risk för ett negativt resultat 2023. Hög investeringstakt medför stort utflöde av likvida medel. Hushållens reallönesänkning kan medföra en risk att koncernens kunder och brukare får ökade betalningssvårigheter. Lägre intäkter och högre kostnader påverkar likviditeten negativt och riskerar sänkt betalningsberedskap.

Månatlig uppföljning av likviditet och budgetavvikelser samt ökad dialog och snabba insatser behöver sättas in även vid små avvikelser. Betalningar behöver planeras så

de infaller jämnt fördelat över året. Genomgång av beslutade investeringssatsningar behöver göras och eventuellt hänskjuta en del investeringar framåt i tiden. Hänsyn behöver tas till likviditeten innan investeringsprojekt startas upp. Koncernen behöver även ha ökad bevakning av uteblivna betalningar från kunder och brukare.

Kredit- och ränterisk

Kommunen har under lång tid haft mycket likvida medel och därför har inte likviditetsplanering varit nödvändig. De senaste årens inlösen av den gamla pensionsskulden och höga investeringsnivåer har tärt på de likvida medlen. Dessutom planeras för flera stora och mycket kostsamma investeringar. Va-nätet, gator och vägar samt upprustning och utökning av stadsnätet är pågående satsningar. Nybyggnation är att vänta inom för- och grundskola. Planeringsarbete pågår för att bygga ny sim- och sporthall. Investeringarna medför behov att teckna höga lån, vilket kräver likviditetsplanering och ökat fokus på betalningsförmåga. Att marknadsräntan det senaste året stigit med minst 3,25-3,5 procent medför kostnadsökningar som tidigare beräkningar kanske inte tagit hänsyn till. Den ekonomiska målsättningen behöver höjas succesivt under flera år innan investeringarna är klara för att inte riskera att verksamheterna behöver göra besparingar motsvarade de ökade kapitalkostnaderna som investeringarna för med sig.

Det är viktigt att investeringar sker med egna medel förutom vid riktigt stora investeringar. Högre upplåning innebär ökad kreditrisk och risk för försämrad betalningsförmåga. Likviditeten påverkas negativt när räntekostnader och amorteringar ska betalas. Amorteringar behöver planeras med jämn fördelning över året och fördelning mellan rörliga och fasta räntevillkor behöver ses över. Överlikviditet ska användas till att sänka lånekrediter i enlighet med den politiska målsättningen.

Vid årsskiftet 2022/2023 uppgick koncernens räntebärande skulder till 58,2 (65,7) mnkr medan de räntebärande finansiella tillgångarna uppgick till 26,3 (26,6) miljoner. Detta innebär att koncernens räntebärande nettoskuld uppgick till 31,9 (39,1) mnkr på balansdagen. Att nettoskulden minskat beror på att bolaget minskat upplåningen under året. De räntebärande skulderna finns i bolaget och de räntebärande tillgångarna tillhör kommunen.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

I syfte att begränsa kreditrisker får placering av kommunens likvida medel, enligt riktlinjerna för medelsförvaltning, endast ske på bankkonto i svensk bank och i räntebärande värdepapper utgivna av svenska staten, obligationer/bankcertifikat som omfattas av statens garantiprogram, säkerställda bostadsobligationer samt korträntefonder. Den genomsnittliga löptiden är mellan 0-12 månader. Inget värdepapper får ha en längre löptid än 2 år. Oavsett placeringsform anger riktlinjerna att det endast tillåts placeringar med mycket låg risk. Trots att riktlinjerna endast tillåter värdepappersplacering med låg risk finns ändå risken att de sjunker i värde.

För att sprida riskerna ska placering ske i olika fonder eller andra räntebärande alternativ med låg risk. Kommunen har under året fortsatt haft två olika korträntefonder.

Beroende på att räntorna ökat kan andra placeringar än korträntefonder bli aktuella. Avvägning bör ske för att avgöra om fasträntekonton kan anses vara ett bättre placeringsalternativ än korträntefonder.

Trots att det för närvarande finns bättre möjlighet till avkastning på räntebärande placeringar än de senaste åren kommer den höga inflationen ändå att urholka värdet på kapitalet eftersom avkastningen inte når upp till dagens inflationsnivå.

Pensionsförpliktelser

Kommunen följer Rådet för kommunal redovisnings rekommendation RKR R15 gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Rekommendationen innebär att pensionsförpliktelser intjänade efter år 1998 ska redovisas i balansräkningen medan pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

Kommunens ansvarsförbindelse för pensioner och avsättning för garantipension uppgår till 51,3 miljoner kronor inklusive löneskatt, vilket är en minskning med 10,4 procent sedan föregående år.

Pensionsförpliktelse (tkr)	2022	2021
Ansvarsförbindelse, pensionsförpliktelse inkl. löneskatt som inte tagits upp i balansräkningen (intjänat före 1998)	44 057	49 694
Avsättningar inkl. löneskatt för pensioner o liknande förpliktelser (garantipension)	7 253	7 566
Summa	**51 310**	**57 260**

Totalt har ansvarsförbindelse och pensionsförpliktelserna under året sjunkit med 6,0 miljoner kronor inklusive löneskatt, varav ansvarsförbindelse intjänad före 1998 har sjunkit med 5,6 miljoner.

2020 och 2021 sänktes ansvarsförbindelsen för den gamla pensionsskulden med totalt 64 mnkr exklusive löneskatt genom försäkringsinlösen. Detta för att säkra framtida pensionsutbetalningar och skapa ekonomiskt utrymme för driftkostnader. En noggrann analys av likviditetsutrymmet behöver göras innan beslut tas om ytterligare inlösen av ansvarsförbindelsen.

Medel som inte tagits upp i balansräkningen är inte placerade på något särskilt konto utan återfinns i sin helhet bland kommunens likvida medel och är återlånade i verksamheten. Den senast avlästa aktualiseringsgraden för ansvarsförbindelsen uppgår till 99,0 procent, vilket är oförändrat jämfört med föregående år och innebär att endast en procents osäkerhet föreligger om hur stora de framtida förpliktelserna egentligen är.

Eftersom kommunen har pensionslösning via KPA kostnadsförs delar av pensionsavsättningarna direkt i resultaträkningen. Detta medför att medlen för dessa återfinns hos KPA och inte som en avsättning i den egna balansräkningen. Uppgifterna i KPA visar att det garanterade kapitalet som behövs för att fullgöra framtida åtaganden, exklusive 25 procents säkerhetsmarginal, uppgår till 64,2 mnkr. Kommunen har avsatt 3,7 mnkr mer än det garanterade värdet. Trots att marknadsvärdet på de förvaltade pensionsmedlen är 13,6 mnkr högre än garanterat kapital är det 4 mnkr för lågt för att säkra framtida åtaganden inräknat den 25-procentiga säkerhetsmarginalen.

Avsättningar pensioner via KPA (mnkr)	2022	2021
Garanterat kapital exkl. marginal	64,2	64,1
Avsatt kapital pensionsförpliktelse	67,9	66,2
Marknadsvärde förvaltade medel	76,3	74,2

Balansräkningens avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser har under året minskat med 4,1 procent. Avsättningen till förtroendevaldas pensioner har minskat kraftigt med anledning av att färre antal personer än tidigare omfattas. Avsättningen för anställdas pensioner ökade under året på grund av indexuppräkning kopplat till inflationstal.

Avsättningar pensioner och förpliktelser (tkr)	2022	2021
Pensioner o liknande förpliktelser	1 122	750
Pensioner till förtroendevalda	4 715	5 336
Särskild avtals- o visstidspension	0	3
Löneskatt på pensioner	1 416	1 477
Totalt	**7 253**	**7 566**

Inbetalda premier kan generera överskottsmedel. Under året har höga värdesäkringskostnader av pensionsbehållningen medfört att det inte tillskapats några överskottsmedel alls.

Hållbarhet

Utifrån den fossilfria strategin och dess handlingsplan ska en behovsbedömning tas fram för upphandling av fordon. Ledningsgruppen har tagit beslut om att helt eldrivna bilar bör, där det är möjligt, vara ny norm vid leasing av tjänstefordon.

Teknikavdelningen har avropat fyra helt elektriska hantverksbilar. Med det elektroniska körjournalsystemet blir det möjligt att kunna jämföra koldioxidutsläpp på ett mycket enklare och bättre sätt än tidigare.

Den lokala bensinstationen investerar för närvarande i nya tankar, vilket gör det möjligt att övergå till fossilfritt bränsle (HVO) för fordon och maskiner där eldrift inte är möjlig. Prisutvecklingen på drivmedel har dock bromsat övergången till fossilfritt bränsle till förbränningsmotorer.

Behovet av ny laddinfrastruktur förväntas öka. Verksamheten har arbetat med att nå högre effekt av kommunens hybridfordon genom informationssatsning till personalen och att tagg för laddning har avaktiverats.

Under hållbarhetsveckan anordnades skräplockning i samarbete med olika föreningar i kommunen. Under veckan deltog också kommunens måltidspersonal vid en föreläsning om minskat matsvinn.

Med anledning av kraftigt stigande elpriser i slutet av 2022 genomfördes en riktad informationssatsning till kommunens verksamheter om att minska el-användningen.

Kampanjen Menskopp har fortsatt. Denna har riktats till högstadieelever med syftet att öka kunskapen för minskad mängd avfall och avfall som felaktigt spolas ned i avloppen. I samarbete med skolsköterska har menskoppar erbjudits till alla tjejer åk 7. Detta har varit uppskattat och ett bra sätt att sprida information och kunskap till den yngre befolkningen.

Under pandemin har helt nya arbetssätt vuxit fram där det varit en rejäl minskning av antalet resor i tjänsten. Tidigare fysiska möten har ersatts av digitala möten. Förutom hållbarhetseffekter på miljön har det gett minskade kostnader för resor och övernattningar. Även efter 1 april, då Coronapandemin inte längre klassificerades som samhällsfarlig, har det varit mindre resande och färre antal övernattningar än vad det var innan pandemin. Framöver kan det vara en utmaning att upprätthålla de nya arbetssätten.

Under pandemin ökade antalet medarbetare som arbetade hemifrån vilket även medförde minskat resande till och från arbetet. Under hösten har en betydande återgång skett till fysisk närvaro på arbetsplatserna, men fortsatt är det många som tillfälligt eller kontinuerligt nyttjar möjligheterna till att arbeta hemifrån.

Utbudet av digitala kurser och utbildningar har efterfrågats under många år och har under pandemiåren ökat lavinartat. Trots att pandemin är över är det fortsatt stort utbud av digitala kurser och utbildningar. Kommunala tjänstepersoner kommer att fortsätta efterfråga digitala satsningar och hoppas att leverantörerna upprätthåller de nya utbildningssätten där det är möjligt.

Vid upphandling av externa tjänster kräver Norsjö kommun att leverantörer redovisar en handlingsplan för hur de ska bidra till att kommunen uppnår miljömålen.

En annan del i hållbarhetsarbetet är folkhälsoarbetet inom ramen för den sociala hållbarheten. Under året har kommunen antagit ett reviderat folkhälsopolitiskt program som tydliggör målsättning och identifierar åtgärder för kommunens innevånare i livets olika åldrar.

Händelser av väsentlig betydelse

Av 11 kap. 3 och 12 §§ LKBR följer att förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana händelser av väsentlig betydelse för den kommunala koncernen och kommunen som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.

Investeringar

Fortsatt görs stora satsningar på infrastruktur för bredband. De gamla projekten för områdesnät etapp 1 och 2 har fått förlängd tid av bidragsgivaren. Etapp 1 ska slutredovisas senast 30 juni 2023 och etapp 2 senast 31 december 2023. Kommunen har sökt och fått stöd för ytterligare utbyggnad av fibernätet i områden utanför tätort, vilket kommer att påbörjas under 2023.

För att tillfälligt lösa problemet med dåliga lokaler för fritidshemsverksamheten har en modullösning skapats under året. Projekteringsmedlen för en ersättningsbyggnad till det stängda K-huset har inte nyttjats ännu. Det pågår dock förberedelser.

Den beslutade lokalutredningen som var planerad för Omsorgens lokaler har påbörjats. Målet med utredningen är att generera förslag på hur verksamheten kan bedrivas mer resurseffektivt men med bibehållen eller ökad kvalitet. Även denna utredning kan resultera i kommande behov av investeringssatsningar.

Kommunens verksamheter

Verksamheterna har i stor utsträckning fortsatt att präglas av Corona-pandemin och andra infektionssjukdomar. Sjukfrånvaron uppgick till 7,23 procent för hela organisationen, vilket är 0,38 procent högre än föregående år och har inte varit högre sedan 2004. KLK:s sjukfrånvaro var 3,57 procent.

De kommunövergripande prioriterade områdena för året är fortsatt arbete med budgetprocessen och med det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) samt arbete med en långsiktig strategi. I februari bröt Ukrainakriget ut och mycket fokus har lagts på eventuellt flyktingmottagande. Många verksamheter har påverkats av förberedelserna på olika sätt, inte minst i form av arbetskraftsinsatser och kostnadsökningar.

Inom kommunens stabsfunktion har tre av fyra stabschefer rekryterats under året. Av dessa avslutades en anställning när provanställningen upphörde. Därefter har inte ny rekrytering skett då det beslutats att organisationen ska ses över.

Befolkningsutvecklingens positiva utveckling stannade av under andra hälften av året. I framför allt Bastuträsk har ett flertal aktiviteter för ökad inflyttning pågått under året såsom marknadsföring av samhället och dess lediga tomter.

Arbete med omställning till heltidsresan har pågått hela året. Detta sker parallellt som införandet av personalplaneringssystemet Multiaccess.

Aktivt arbete med bredbandsutbyggnad har pågått under året. Projekten Etapp 1 och Etapp 2 har slutförts och ska slutredovisas under 2023. Fiberförbindelse Bjursele-Bastuträsk är i princip slutfört. Även projekten Kapacitetsökning av stadsnätet i Norsjö, Utbyggnad och uppgradering av Bastuträsk samhälle och Singlemode Risliden är i princip helt slutförda.

Kommunen har beviljats stöd med nästan 17 mnkr från Post- och Telestyrelsen (PTS) för två olika bredbandsprojekt som ska utföras mellan 2023-2025.

Nya backupservrar samt ny servermiljö har installerats. En uppgradering av diariesystemet Public 360 har genomförts med molnlösning. Norsjö deltar även i en gemensam upphandling av e-arkivlösning.

I Kommunal utvecklings ledningsgrupp blev tre vakanser samtida startskottet för en organisationsöversyn som pågått under året. Den nya organisationen planeras vara sjösatt till semestern 2023. Vakanser och omorganisation har medfört stor press på ledningsorganisationen under året.

Under året har försäljning av fastigheten ”f.d. missionskyrkan” slutförts. Köparna har för avsikt att tillskapa nya bostäder i fastigheten vilket ses positivt. Norsjövallens skola har varit utannonserad men ej kommit till något avslut.

Arbete har pågått hela året för att förbereda inför den nya matavfallsinsamlingen med bland annat inköp av nya avfallskärl till avfallsverksamheten. Prövotidsutredningen för Norsjö avloppsreningsverk fortsätter, där nytt styrsystem kommer vara avgörande för verkets effektivitet i framtiden. Flera nya beslutade och kommande lagändringar ställer högre och högre krav på Va-huvudmännen.

Det nya avtalet för snöröjning har lett till sänkta kostnader men i viss utsträckning även sänkt kvalitet då det bland annat beslutats om ökat snödjup innan snöröjning sätts in. Tillfälliga prisjusteringar utanför gällande avtal har behövt hanteras under året på grund av onormalt hög prisutveckling. Detta gäller bland annat drivmedelstillägg och handel med utsläppsrätter vid förbränning av avfall. Ytterligare prisjusteringar i avtal är att förvänta.

Omsorgens verksamhet har påverkats av pandemin under året, vilket inneburit bland annat svårigheter att bemanna, högre frånvaro, kostnader för skyddsmaterial och distansarbete.

Arbetet med heltidsresan sker parallellt med införandet av personalplaneringssystem och tillsammans kommer de att minska behovet av timanställd personal och bidra till högre kontinuitet. Införandet sker stegvis under 2022 och 2023. Det särskilda boendet Solbacka var först ut med införandet av Heltidsresan och har varit i gång under stor del av 2022. I mars 2023 kommer fler verksamheter inom Omsorgen att kopplas på.

Det nya introduktionspaketet som tagits fram för nya medarbetare introducerades under 2022 och ska nu implementeras inom hela Omsorgen. Syftet är att nya medarbetare ska komma bättre förberedda till arbetet. Materialet innehåller även ett språkstöd för de som inte har svenska som modersmål.

Ett särskilt kvalitetsarbete har påbörjats inom äldreomsorgen, där kompetensutvecklingsinsatser och stödfunktioner ska höja kvaliteten i omsorg. Det innebär stöd och utbildning i bland annat dokumentation, avvikelsehantering, demensteam, kost och näringslära.

Under vårterminen var inflödet av elever under massflyktingsdirektivet högt. Norsjöskolan startade upp en förberedelseklass där eleverna fick starta sin skolgång innan de fick ingå i en ordinarie klass. I Bastuträsk direktintegrerades eleverna. Under hösten minskade dock inflödet av elever kraftigt.

Effekterna av den politiska satsningen för högre behörighet ”Skolsatsningen” har börjat ge effekt i verksamheten. Totalt har sju personer som deltagit i satsningen erhållit eller inväntar sin lärarlegitimation. Ytterligare fem personer genomgår för närvarande utbildning. 22 personer med lärarlegitimation har fått en anställning efter satsningens start.

Elevresultaten för avgångseleverna från åk 9 våren 2022 var goda. Avgångseleverna började gymnasiet främst i Skellefteå, men även i Lycksele och Umeå. Fler elever än tidigare har valt praktiska program, vilka är mer kostsamma för kommunen.

En utfasning av det så kallade K-huset blev beslutad under vårterminen. I samband med detta gjorde verksamheten en stor rotation i befintliga lokaler för att möjliggöra att förskoleklass kunde flytta från K-huset till andra lokaler inom skolan.

Ett stort kompetensutvecklingsarbete pågår med stöd av Mittuniversitetet och en konsult. Detta finansieras av Skolverket inom ramen för Samverkan för bästa skola med målet att höja resultaten inom förskola och skola.

Norsjölägenheter AB

Året började med att dåvarande VD avslutade sin tjänst och ansvaret lämnades över till styrelsen. Det har varit svårigheter med rekryteringen, vilket gjort att tjänsten varit vakant under större delen av året. Ny VD har dock tillträtt efter kalenderårets slut.

Hyresförhandlingar mellan Norsjölägenheter och Hyresgästföreningen påbörjades under 2022 men på grund av avsaknad av VD har förhandlingarna inte fullföljts. Bolaget har under året utökat personalstyrkan med en fastighetsskötare.

Trepartens renhållningsnämnd

Eftersom verksamhetsansvarig varit vakant under året har arbetet för att driva och hålla samman Treparten legat på de samverkande kommunerna. Detta är en stor belastning på de tjänstepersoner som arbetar inom teknisk verksamhet i respektive kommun. Det har under året varit ett intensivt arbete med att planera och införa det nya systemet för insamling av kommunalt avfall från hushåll och verksamheter, ett arbete som kommer fortsätta en bra bit in på 2023. Framtagande av nya föreskrifter, byte av kund- och faktureringssystem i två kommuner, inköp och utleverans av nya kärl, beställning av nya fordon, rutt- och schemaplanering, rekrytering och personalfrågor samt framtagande av nya taxor är några delar i den stora processen för införande av matavfallsinsamling. Ytterligare information om Treparten återfinns i bilaga 1.

Kortudden, Svansele dammängar. Foto: Catharina Löfdahl Holmlund

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I Norsjö kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och bostadsbolaget, samt kommunens nämnder och övriga bolag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad. Styrningen och uppföljningen är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syftet att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs. I detta avsnitt beskrivs utformningen av strukturen för styrning och uppföljning inom Norsjö kommunkoncern.

Inom Norsjö kommunkoncern finns ansvarsstruktur i flera nivåer av politiskt styrande instanser, kommunfullmäktige, kommunstyrelse och styrelsen för det kommunala fastighetsbolaget. Därtill finns en tjänstemannaorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförandet av verksamheten.

Politisk organisation

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ, vilket kan liknas vid att det är kommunens "riksdag". Det är fullmäktige som anger mål och riktlinjer för hela kommunens verksamhet. Fullmäktige tar bland annat beslut om budget, skatt, större utbyggnadsplaner och investeringar.

I september genomfördes val till riksdag, regioner och kommuner. I Norsjö var det 3 174 röstberättigade, vilket är en minskning med 66 personer sedan förra valet. I kommunvalet har valdeltagandet minskat med 0,6 procent till 80,5 procent. Minskningen i riket var betydligt större vilket medför att valdeltagandet i riket och Norsjö är på samma nivå, se nedanstående tabell.

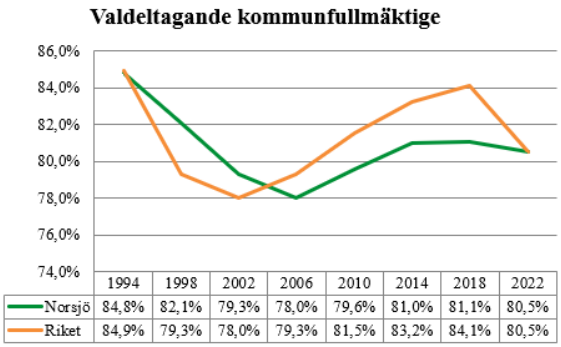

	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2018	2022
Norsjö	84,8%	82,1%	79,3%	78,0%	79,6%	81,0%	81,1%	80,5%
Riket	84,9%	79,3%	78,0%	79,3%	81,5%	83,2%	84,1%	80,5%

Inför den nya mandatperioden har antalet ledamöter i Norsjös fullmäktige sänkts från 31 folkvalda ordinarie ledamöter till 27 och från 17 ersättare till 16. Sam Venngren (S) var fullmäktiges ordförande fram till valet. Han efterträddes av Lars Israelsson (S) som valdes till ny ordförande vid det första mötet under den nya mandatperioden. Vice ordförande är fortsatt Lina Hjelte (V).

Kommunfullmäktiges politiska mandatfördelning efter valet framgår av nedanstående tabell. Centerpartiet ställde inte upp i årets kommunval och gick därför från tre till noll mandat. Moderaterna som inte hade någon plats i fullmäktige förut ställde upp och fick fem mandat. Kristdemokraterna förlorade två mandat och övriga partier har oförändrat antal mandat jämfört med 2018 års valresultat omräknat från 31 till 27 mandat.

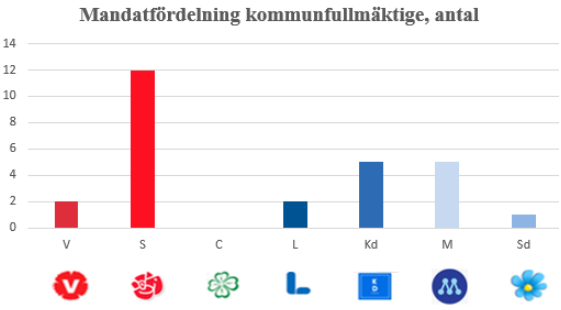

Fullmäktige beslutar bland annat om

- budget, skattesats och andra viktiga ekonomiska frågor
- detaljplaner och översiktsplaner
- investeringar
- nämndsorganisation och verksamhetsformer
- val av ledamöter och ersättare i nämnder och utskott
- val av revisorer
- motioner, förslag från politiker och medborgarförslag.

Kommunstyrelsen är direkt underställd fullmäktige och bereder alla ärenden som ska behandlas i kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen är Norsjö kommuns enda nämnd.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar för nämndens planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet, det kommunala bolaget samt kommunalförbunden. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Kommunen har två beredande utskott, Allmänna utskottet samt Utbildnings- och Omsorgsutskottet. Utskotten är direkt underställda och rapporterar till kommunstyrelsen. Utskotten har beslutandemandat i vissa ärenden av enklare karaktär.

Koncernföretagets styrelse har tre ordinarie ledamöter och tre ersättare. En förändring är planerad till 2023 då styrelsen kommer att utökas till fem ordinarie ledamöter och fem ersättare. Styrelsen svarar för att bolaget bedrivs i enlighet med ägardirektiven. Styrelsen rapporterar till kommunfullmäktige. I ärenden av principiell betydelse eller av större vikt ska bolaget inhämta yttrande av ägaren innan beslut fattas.

Förvaltningsorganisation

Kommunen drivs i en (1) förvaltning. Förvaltningsorganisationen omfattar Kommunledningskontor samt tre verksamhetsområden. Kommunledningskontoret och verksamhetsområdet Kommunal utveckling tillhör Allmänna utskottet medan verksamhetsområdena Utbildning och Omsorg tillhör Utbildnings- och Omsorgsutskottet.

Kommunledningskontoret omfattar stabsfunktionerna ekonomi-, personal-, kansli- och IT-enhet, som bistår samtliga verksamhetsområden med diverse stöd och hjälp.

Den kommunala koncernens tjänstepersoner ansvarar för att tillse att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemet innebär det att tjänstepersoner i kommunen och bolaget ska översätta de politiska visionerna, strategierna, målen och uppdragen till operativa mål och konkreta aktiviteter samt återrapportera till ansvarigt utskott hur verksamhet och ekonomi utvecklas.

Den förvaltningsorganisation som gäller vid utgången av 2022 presenteras i bild på nästa sida.

Förvalningsorganisation

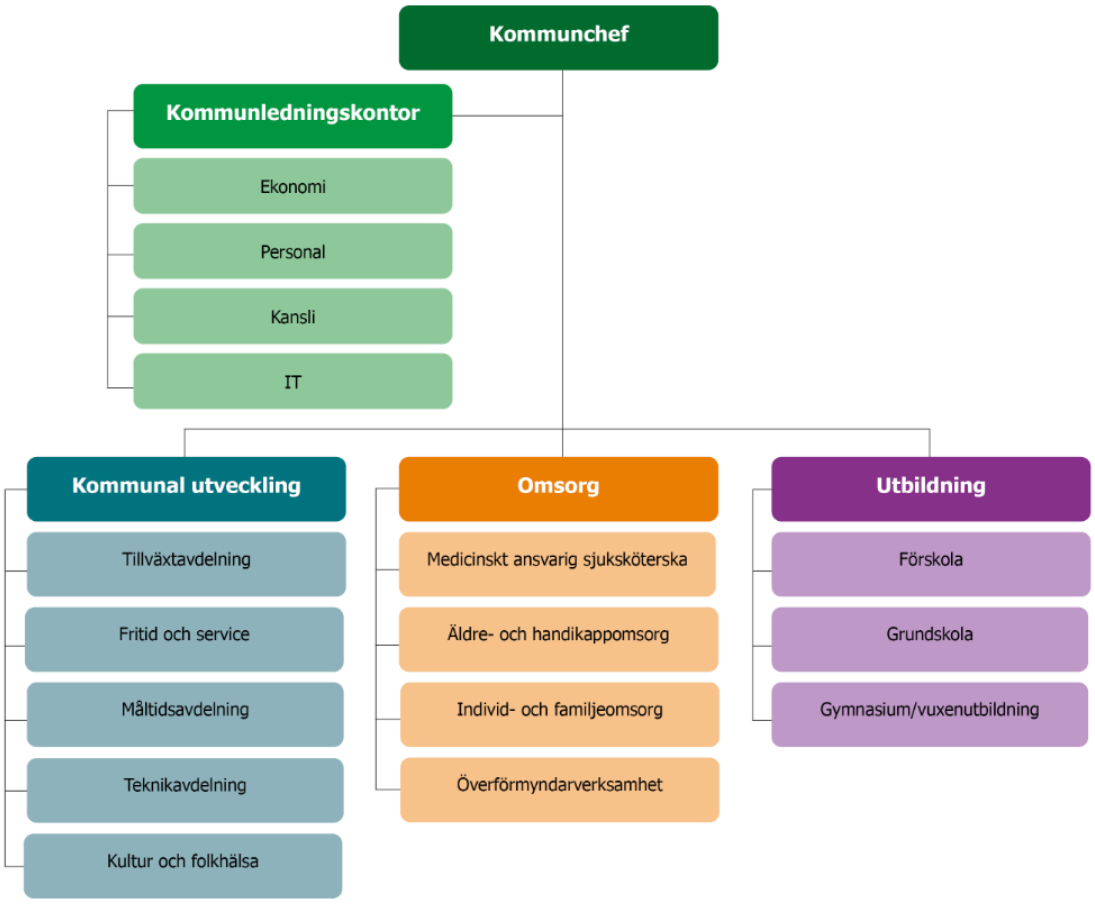

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

I Norsjö kommun utgår styrning och uppföljning utifrån mål med verksamheterna i den kommunala koncernen. För medborgaren är det verksamheten som är väsentlig. Ekonomiska ramar och mål sätts således för verksamheter, sedan är det kommunstyrelsen som har ansvar för att verksamheterna uppnår målen inom de ekonomiska ramarna. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt på sidan 11 framgår hur koncernenheternas ansvar fördelar sig i förhållande till kommunens betydande verksamheter.

Strukturen för styrning och uppföljning tar utgångspunkt i den kommunala koncernen. Kommunfullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning, riktlinjer och övergripande styrdokument på kommunnivå. Bolaget är ålagt att följa de för bolaget tillämpbara målen.

Verksamheterna kan delas in i tre delar utefter dess finansiering:

- Skattefinansierad verksamhet, verksamheter som huvudsakligen är finansierade av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Avgiftsfinansierad verksamhet, verksamheter som finansieras med självkostnadsreglerade avgifter.
- Affärsdrivande verksamheter, verksamhet på konkurrensutsatt marknad.

Kommunfullmäktige beslutar om mål och ramar för samtliga verksamheter. Styrning och uppföljning med tillhörande mål och ramar sker av samtliga verksamhetsområden inom kommunstyrelsen, samt av kommunfullmäktige och gemensamma nämnder.

För den kommunala verksamheten sker uppföljning även utifrån finansieringsformerna skattefinansierad verksamhet, avgiftsfinansierad verksamhet och affärsdrivande verksamhet i enlighet med nedanstående tabell.

Struktur avseende uppföljning på finansieringsnivå			
Uppföljningsnivå	**NORSJÖ KOMMUN**		
Finansieringsnivå	SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET	AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET	AFFÄRSDRIVANDE VERKSAMHET
Verksamhetsnivå	Vård och omsorg Individ- och familjeomsorg Förskoleverksamhet Grundskola Gymnasie- och vuxenutbildning Kultur och fritid Gata och park Övriga skattefinansierade verksamheter	Vatten och avlopp Kommunal renhållning	Fastighet Övriga kommersiella verksamheter

Centrala styrdokument

Inom Norsjö kommunkoncern används olika styrdokument. Styrdokumenten syftar generellt till att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Styrdokumenten har olika karaktär. Styrdokument för utveckling av den kommunala verksamheten upprättas via framtagna planer och program, där beslutade policyer styr förhållningssätt och riktlinjer förtydligar rättssäker hantering. Nedan anges de mest centrala dokumenten som används för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

Budget med plan

Varje år beslutar kommunfullmäktige om en budget för kommande år med tillhörande tvåårsplan. Kommunens totala verksamhet bedrivs både i förvaltningsform och i bolagsform. Kommunen och bolaget upprättar var sin budget som ska presenteras för och beslutas av kommunstyrelsen innan november månads utgång året före budgetåret. I budgeten framgår även fullmäktiges prioriterade mål för en god ekonomisk hushållning. En sammanställd budget för den kommunala koncernen upprättas inte.

Policydokument

Kommunfullmäktige fastställer planer, riktlinjer och policydokument för kommunen. Dessa ska enligt ägardirektiven även följas av bolaget.

För att stärka effektivitet, samordning och ett gemensamt agerande inom kommunkoncernen är det även viktigt att koncernen har en sammanhållen arbetsgivarepolitik.

Mål, budget och uppföljning inom den kommunala koncernen

Kommunfullmäktige fastställer mandatmål för kommunen. Enligt ägardirektivet ska relevanta mål fastställda för kommunen även gälla bolaget. Bolaget är där igenom ålagt att följa tillämpliga mål men kan även fastställa egna mål. Vilka av kommunens mandatmål som är tillämpliga fastställs av kommunstyrelsen. Bolaget ska årligen återrapportera måluppfyllelse till kommunstyrelsen.

Den övergripande målstyrningen inom Norsjö kommunkoncern baserar sig på 10 fastställda mål. Måluppfyllelsen återfinns på sidan 35 och i bilaga 2.

Målen syftar till att leda kommunen i riktning mot visionen ***Världens bästa vardag***. Målen har brutits ner för att möjliggöra en konkretisering som fortlöpande ska följas upp. Fastlagda mål ska vara styrande för alla verksamheter och i synnerhet för de särskilt berörda verksamheterna. Det finns indikatorer för alla delmål som följs upp var för sig och sedan summeras till en sammanställd måluppföljning. Där görs bedömningen om kommunen lyckats uppnå målsättningarna. I slutänden ska det göras en bedömning om god ekonomisk hushållning har kunnat uppnås.

Ekonomiska mål för kommunen

Kommunens målsättning inför de kommande tre åren är att med anpassningar av verksamheterna klara målet om god ekonomisk hushållning. Enligt fullmäktiges målformulering och ambitionsnivå anses ett resultat på 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag utgöra god ekonomisk hushållning när det gäller den ekonomiska målsättningen.

I kommunen bedrivs verksamheter med varierande förutsättningar, vilket innebär att ekonomiska ramar och mål inte kan utformas på samma sätt för alla verksamheter. Resursfördelningen mellan olika verksamheter spelar en viktig roll för ekonomistyrningen, det vill säga förmågan att använda begränsade resurser effektivt, möta behov och nå uttalade mål. För kommunen är det därför viktigt att ha en fungerande modell när man fördelar resurser. En modell som innebär att lagstiftningens krav, olika målgruppers behov och politiska prioriteringar ställs mot tillgången på ekonomiska resurser. Kommunfullmäktige väger samman, prioriterar och beslutar hur de ekonomiska medlen ska fördelas.

Den resursfördelningsmodell som används av kommunen för den skattefinansierade verksamheten är komplex och beräknar varje verksamhetsområdes uppräkningsbehov utifrån innevarande års budgeterade kostnader för priser och löner. Dessutom beräknas förändringar i kapitalkostnader (ränte- och avskrivningskostnader) samt att fördelning görs för uppräkningar inom resultatenheterna. Uppräkningarna fördelas utifrån varje verksamhetsområdes tidigare kostnadsmassa. Uppräkning för internhyra, interna IT-kostnader och interna städ- och måltidskostnader fördelas till de verksamheter som belastas. Resursfördelningsmodellen tar inte hänsyn till förändringar i demografisk sammansättning. Ökade eller minskade resurser för verksamhetsspecifika aspekter och demografiska förändringar hanteras i stället i verksamheternas utökningar och effektiviseringar som kommunfullmäktige sedan beslutar om.

För kommunens avgiftsfinansierade verksamheter vatten, avlopp och renhållning, som regleras av självkostnadsprincipen, görs ingen uppräkning utan budgeten utarbetas utifrån fullmäktiges beslut om taxa. Som huvudprincip, om inte särskilda omständigheter råder, ska dessa verksamheter anpassa kostnaderna till de beräknade taxeintäkterna.

Affärsdrivande verksamheter, det vill säga verksamheter som verkar på en konkurrensutsatt marknad, hanteras i huvudsak som de skattefinansierade verksamheterna. Fullmäktige har inte satt krav på viss nivå av avkastning.

Ekonomiska mål för bolaget

Bolagets långsiktiga ekonomiska finansiella mål, mätt som ett genomsnitt över rullande treårsperiod, skall understödja god lönsamhet per objekt, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott.

Kommunen ställer marknadsmässiga avkastningskrav på bolaget och tar ut marknadsmässig avgift när kommunen ingår borgensåtagande för bolagets räkning.

Bolaget ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att soliditeten successivt ska öka så att den uppgår till minst 15 procent.

Bolaget ska långsiktigt generera en uthållig avkastning på eget kapital om minst 6 procentenheter. Beräkningen baseras på årets resultat före skatt dividerat med ingående eget kapital inklusive kapitalandelen på obeskattade reserver.

Bolaget ska besluta om utdelning till ägaren motsvarande lägstanivå för respektive verksamhetsår enligt beräkning utifrån 3 § i lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag (2010:879).

Planering året innan budgetåret

Syftet med den årliga budgetprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dem besluta om budget.

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan för de närmaste tre räkenskapsåren och budget för nästkommande räkenskapsår.

I början på året inleds budgetprocessen för kommande årsbudget. Den första budgetberedningen hanterar statistiska resultat för både ekonomiska och kvalitativa utfall jämfört med riket och kommunerna inom Region10 (R10). Detta görs för att få en sammanhållen bild över verksamheternas effektivitet i förhållande till Sverige som helhet och till andra kommuner.

I mars beslutar kommunstyrelsen om övergripande planeringsanvisningar för budgetarbetet. Under våren arbetar därefter den tillsatta budgetberedningen, bestående av politiska företrädare för samtliga partier och tjänstepersoner, fram förslag till drift- och investeringsbudget samt förändringar av kommunens taxor och avgifter. Ägardialog gällande främst lönepåslag sker med koncernföretaget.

I maj månad tar de politiska partierna och grupperingar fram förslag om budget inför kommande år för hela kommunen. Den styrande majoritetens budgetförslag läggs fram som förslag till kommunstyrelsen.

I juni beslutar kommunfullmäktige om ekonomisk tilldelning för kommunen och dess nämnd samt tilldelning till de gemensamma nämnderna. De år val förrättas i hela landet tas beslut om ekonomisk tilldelning för kommunen och dess nämnd samt tilldelning till de gemensamma nämnderna i november. I junifullmäktige fattas i dessa fall beslut om preliminära budgetanslag.

I november beslutar kommunstyrelsen om internbudget/detaljbudget för verksamheterna inom kommunstyrelsens ansvarsområde. Innan november månads utgång ska kommunstyrelsen behandla bolagets budget för nästkommande räkenskapsår och verksamhetsplan för de tre närmaste åren.

Uppföljning under budgetåret

Kommunkoncernen följer upp verksamhetsmålen två gånger per år, i delårsrapport och årsredovisning. Ekonomisk måluppfyllelse följs upp tre gånger per år, i tertialrapport, delårsrapport och i årsredovisning. Därtill följs verksamheternas mål och budget löpande upp vid samtliga utskottssammanträden.

I maj gör koncernen en första uppföljning för årets fyra första månader. För att kommunstyrelsen så tidigt som möjligt ska kunna ge direktiv om åtgärder behöver styrelsen få ekonomisk information om prognostiserat årsresultat i tertialrapporten. Kommunstyrelsen har att ta ställning till om det finns åtgärdsbehov i förhållande till delårsrapporten.

Efter åtta månader upprättar kommunkoncernen en delårsrapport som innehåller uppföljning och analys av mål, budget och helårsprognos för ekonomiskt resultat. Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsbokslutet. Styrelsen beslutar om delårsbokslutet och eventuella åtgärdsbehov analyseras. Delårsrapporten fastställs av kommunfullmäktige under oktober månad.

Bokslut och årsredovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer nedanstående process.

Den löpande uppföljningen avslutas i februari efter budgetåret med styrelsens och bolagets årsbokslut och kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncernövergripande analyser samt uppföljning av koncernens mål och resultat. Revisionen gör en granskning av styrelsens och koncernens årsredovisning. Kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen under mars månad samt beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens ledamöter.

Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktpliktens genomförande tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan och ägardirektiv. Utöver delårsrapporterna rapporterar bolaget till kommunstyrelsen avseende utvecklingen av verksamhet och ekonomiska utfall. Väsentliga avvikelser ska lyftas fram då syftet är att tidigt kunna sätta in åtgärder.

Särskilda uppföljningar har skett för verksamheter som visat prognos på underskott. Dessutom har särskild uppföljning gjorts under året utifrån revisionens granskningar gällande styrning/ledning och uppföljning inom äldreomsorgen inklusive biståndsbedömning, personalförsörjning, rutiner för investering, underhåll av anläggningstillgångar, reglemente för internkontroll samt IT-styrning.

Arbetet med intern kontroll, vilket beskrivs under nästa rubrik, är också en del av uppsiktsplikten.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har ett övergripande och samordnande ansvar för den interna kontrollen inom kommunen. Kommunens reglemente för intern kontroll reviderades i slutet av förra året.

Norsjölägenheter AB arbetar aktivt med sin interna kontroll. Dock finns det utrymme för en ökad samordning inom detta område.

Älgjakt i Västra Högkulla. Foto: Wilmer Lundström

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

I 11 kap. 8 och 12 §§ LKBR anges att förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av mål och riktlinjer med betydelse för en god ekonomisk hushållning. I 11 kap. 9 och 12 §§ LKBR anges att förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av den kommunala koncernens och kommunens ekonomiska ställning.

En väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändig för god ekonomisk hushållning. För att kunna bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt krävs tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål. Utvärderingen av Norsjö kommuns finansiella ställning utgår från koncernperspektivet och bryts även ner till skattefinansierad, avgiftsfinansierad och affärsdrivande verksamhet. Även enskilda kommunala verksamheter följs upp och kommenteras.

I detta kapitel återfinns även redogörelse för fastighetsbolagets verksamhet under året, uppföljning av ägardirektiven samt en kort redogörelse om Trepartens renhållningsnämnd samt kommunens borgensåtaganden och övriga ansvarsförbindelser.

I nedanstående tabell presenteras politiskt fastställda mål samt dess måluppfyllelse. Till respektive mål finns underliggande indikatorer. Alla indikatorerna och dess utfall återfinns i sin helhet i bilaga 2.

Mål	Målbeskrivning	Målupfyllelse 2022 (Svag – God – Utmärkt)
1	Norsjö kommuns ekonomi är stark, framåtsyftande och når varje år etablerade indikatorer	2,50
2	Alla elever ska efter avslutad grundskola söka gymnasial utbildning och bli antagna på sitt förstahandsval	3,00
3	Alla elever som lämnar vuxutbildning i Norsjö skall vara rustade för arbete och/eller ha grundläggande behörigheter till högskolestudier	1,50
4	Arbetsmiljö och hälsa prioiteras och medarbetarnas motivation att jobba på Norsjö kommun ökar årligen	1,00
5	Personer som söker stöd inom omsorgsverksamhet ska få ändamålsenlig insats som verkställs inom specificerat antal dagar	2,20
6	Kontakt med kommunens verksamheter innebär ett gott bemötande där service samt tillgänglighet kontinuerligt förbättras	1,00
7	Folkhälsoarbetet inom Norsjö kommuns verksamheter ger positiv effekt som årligen förbättras	1,80
8	Norsjös näringslivsklimat ska årligen upplevas mer positivt av företagen i kommunen	1,00
9	Norsjö kommuns verksamheter bidrar årligen till en hållbar miljö	2,50
10	Utövandet av Kultur- och fritidsaktiviteter i Norsjö kommun ökar årligen	2,33
	TOTAL MÅLUPPFYLLELSE 10 MÅL	1,88

Kommentarer till måluppfyllelse

Det finansiella målet är övergripande mål nummer 1. Tre av fyra indikatorer för målet är uppfyllda. Indikatorn avseende betalningsberedskap är den som inte uppfyllts. Kommunen ska ha tillgångar i kassa och bank som motsvarar en betalningsberedskap om minst 60 dagar. Vid årets slut uppgick beredskapen endast till 42 dagar, vilket ändå är en förbättring jämfört med föregående år. Utfallet påverkas fortfarande av inlösen av den gamla pensionsskulden som gjordes med egna medel år 2020 och 2021, med det beror även på höga investeringsutgifter de två senaste åren. Exkluderas inlösen uppnås alla indikatorer för det ekonomiska målet. Eftersom inlösen av pensionsskulden medför årligt sänkta kostnader under minst 50 år framåt i tiden är den samlade bedömningen att det ekonomiska målet är uppfyllt.

Indikatorer till finansiellt mål	Mått	Uppfyllt
Årsresultatets andel av skatter och bidrag	2 %	Ja
Soliditet exklusiv ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelse	Minst 57 %	Ja
Betalningsberedskap med likvida medel	Minst 60 dagar	Nej
Nettoinvesteringars andel av skatteintäkter och generella statsbidrag	Inte över 7 %	Ja

Verksamhetsmålen återfinns i övergripande mål nummer 2 till och med 10. Här nedanför följer en sammanfattning av dessa.

98 procent av alla elever sökte till gymnasiet varav 91 procent kom in på sitt förstahandsval. Vad gäller meritvärdena placerade sig Norsjö kommun på andra plats i länet och når därmed målet.

Av de som lämnar vuxenutbildningen har 80 procent behörighet till högskola. Andelen som har godkänt i alla sina ämnen från vård- och omsorgscollege (VOC) är 66 procent. Detta är en försämring mot tidigare år och förklaringen är att elevgruppen är liten där varje enskild elevs resultat har stor påverkan på statistiken.

Motivationsindex för kommunanställda är försämrat jämfört med 2021. Målet är att det ska öka med 1 poäng per år. Andelen positiva svar på fysisk och psykosocial arbetsmiljö har minskat med 4 procent. Målet är att andelen positiva svar årligen ska öka. Stora pågående förändringar som heltidsresan, personalplaneringssystem och digitalisering tillsammans med ökade krav tros vara orsaken till utfallet. Det är viktigt att framledes fortsätta arbeta med att förbättra arbetsmiljön.

Antalet vårdare hos en hemtjänsttagare ska enligt uppsatt mål vara färre än 12. Under mättillfället uppgick antalet vårdare till 18. Det används ett nytt verktyg för mätning vilket gör att resultatet inte är jämförbart gentemot föregående år. En av åtgärderna för att öka personalkontinuiteten är heltidsresan där behovet av antalet timvikarier ska minska. När det gäller kompletta genomförandeplaner är målet ej uppfyllt och utbildning pågår i personalgrupperna för att nå målsättningen. Personer som erhållit beslut om hemtjänst har fått insatser inom föreskriven tid samt sökande av försörjningsstöd har fått återkoppling enligt målsättningen.

Pandemin och dess följder som hög sjukfrånvaro, minskad personalkontinuitet och stress är en stor del av orsakerna till att genomförda brukarenkäter visar på en försämring. Förhoppningen är att tidigare nämnda förändringar som pågår ska bidra till högre andel positiva svar framledes.

Utfallet i näringslivsenkäten visar att antalet positiva svar gällande kommunens service och bemötande har minskat. Orsaken bakom detta är oklar men bemötande-

utbildningar planeras inom olika verksamheter kommande år och resultatet av dessa blir synliga först i 2023 års enkät.

Folkhälsoarbetet mäts utifrån andelen ungdomar som nyttjar tobak, alkohol och droger, elever som känner sig trygga i skolan, övriga invånare som känner sig trygga i samhället, hur stillasittandet utvecklas hos den vuxna befolkningen samt om antalet fall minskat hos personer med kommunala insatser. Överlag har utfallet inom alla kategorier försämrats. Vi ser en ökning inom tobak och alkohol i åk 9, där information kring risker inom området behöver förbättras. Tryggheten bland elever i skolan har minskat med 4 procent, främst bland tjejer. Andel invånare som upplever trygghet i samhället har minskat med 8 procent, främst bland kvinnor. Yttre kända faktorer som skett under året har troligen haft en negativ effekt på utfallet. Samverkan mellan kommun och polis behöver öka genom exempelvis insatser som gemensamma trygghetsvandringar. Samråd sker med polis hur detta kan förbättras. För att minska stillasittande hos den vuxna befolkningen har aktivitetsrundor startats upp i några byar samt i Norsjö samhälle. Fler liknande insatser ses som nödvändiga för ökad måluppfyllelse. Antal fall bland personer som får kommunala insatser har ökat med 15 fall. Det har periodvis varit ett ansträngt läge gällande bemanning av personal som lett till att aktiviteter som exempelvis rörelse- och balansträning blivit nedprioriterade. Åtgär-der infördes under hösten där en sjuk-gymnast startat upp rörelsegrupper för de äldre på särskilt boende.

Ett samlat omdöme av näringslivsklimatet mäts av Svenskt näringsliv. 82 företag har svarat på enkäten och utfallet visar en försämring. Den viktigaste frågan i enkäten, och den tyngst vägande rankingfaktorn, är det sammanfattade omdömet om företagsklimatet i kommunen. Företagarna får utifrån sina egna erfarenheter ge ett samlat betyg på hur de upplever att det är att driva företag i kommunen. Verksamheten arbetar systematisk utifrån målet och har efter enkätresultaten blev kända upprättat en handlingsplan där insatserna blir möjliga att följa upp först efter 2023 års enkät.

Av kommunens fordon är 11 stycken miljöbilar. Ytterligare bilar är beställda men inte levererade. Exempel på aktiviteter som genomförts under året för att bidra till en hållbar miljö är plogging (jogging med skräpplockning) i samarbete med föreningar, menskoppar som delats ut till elever på högstadiet, energisparande insatser med anledning av ökade elpriser samt information kopplat till matavfallsinsamlingen. Personalcyklar förväntas införas 2023.

Nyttjandegraden av kommunens fritids- och kulturlokaler har återgått till en mer normal nivå efter pandemin. Även fler aktiviteter och arrangemang har genomförts. Nöjdhetsgraden av kommunens utbud och aktiviteter har ökat.

Måluppfyllelsen uppgår i genomsnitt till 1,88, vilket är det lägsta sedan målen antogs år 2019. Delar av försämringen beror på yttre faktorer som skett under året och som inte varit påverkningsbara från kommunens sida. Även pandemin har satt sina spår och svårigheter att återgå till det ”nya normala” kan ha påverkat utfallet. Den samlade bedömningen blir att kommunen delvis uppnår måluppfyllelse för de övergripande verksamhetsmålen.

Kommunstyrelsens sammantagna bedömning är att målen för god ekonomisk hushållning till stora delar uppnås då det ekonomiska målet är uppfyllt och verksamhetsmålen är delvis uppfyllda. Nya mandatmål, de mål som ska leda mot visionen ***Världens bästa vardag***, ska tas fram under våren 2023 och beslutas av kommunfullmäktige i juni.

God ekonomisk hushållning i koncernen

Generellt har ett resultat på 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag betraktats som god ekonomisk hushållning då ett sådant resultat ger utrymme att över tid klara normal investeringsvolym. Den politiska ambitionen är i linje med den generella målsättningen. För 2022 innebär 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag ett årsresultat på 6,6 miljoner kronor.

Koncernresultatet uppgår till 2,67 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunens årsresultat är 2,88 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Utfallet uppfyller därmed rekommendationen om god ekonomisk hushållning.

Resultatutveckling

Utvärdering av årets resultat syftar till att bedöma utvecklingen av och relationen mellan intäkter och kostnader för det aktuella räkenskapsåret och över tid. Årets koncernresultat är ett överskott med 8,9 miljoner kronor. Det är en förbättring med 33,1 miljoner jämfört föregående år. Rensat för den jämförelsestörande posten inlösen av pensionsskuld år 2021 är årets koncernresultat 7,2 miljoner lägre än förra året.

Kommunens resultat är 2,0 miljoner högre än den beslutade budgeten. Ingen justering av budget har skett under året. Bolaget redovisar ett positivt resultat med endast 10 tkr, men som före bokslutsdispositioner är ett underskott på 0,8 miljoner. Detta förklaras med ökat antal åtgärder i fastigheterna .

Koncernens netto- och bruttokostnader har minskat med 5,3 procent jämfört med föregående år. Åren är inte direkt jämförbara med anledning av den pensionsinlösen på 40 mnkr inklusive löneskatt som gjordes 2021. Om inlösenbeloppet exkluderas har kostnaderna i stället ökat med 17,3 mnkr, vilket motsvarar 4,4 procent. Samtidigt har intäkterna minskat med 5,5 procent.

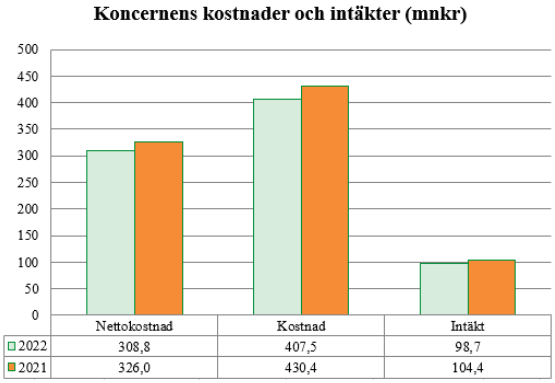

I koncernen noteras även att avskrivningarna ökat med 1,2 miljoner, eller 9,8 procent, sedan föregående år. Detta beror på att kommunen sett över och justerat avskrivningstakten på anläggningarna.

Kategorin med högst kostnader är personalkostnader. Dessa är 11,3 procent lägre än året innan, men justerat för pensionsinlösen är det istället en ökning av kostnaderna med 2,9 procent, eller 7,3 mnkr. Semesterlöne- och övertidsskulden som ingår i personalkostnaderna har i kommunen ökat med 0,5 mnkr under året. Det personalomkostnadspåslag (PO) som använts vid beräkningen av skulderna är 44,53 procent. Detta är det påslag som gäller från och med år 2023 och semesterlönerna och övertiden kommer som tidigast att betalas ut under 2023.

Den kategori som visar störst kostnadsökning i koncernen är övriga rörelsekostnader som har ökat med 6,2 miljoner kronor, eller 9,4 procent. De senaste fem åren är kostnadsökningen hela 20,5 mnkr, vilket motsvarar 40 procent. Vid en närmare granskning ligger de största ökningarna inom administrativa tjänster, där programvarulicenser är en stor post, samt inom material och entreprenader för fastighet och anläggningar. Procentuellt stora ökningar finns även inom förbrukningsinventarier, kurser och representation. Det sistnämnda beror på en pandemigåva som kommunens personal fick under 2022.

Kostnaderna för köp av huvudverksamhet återfinns enbart i kommunen. Dessa har ökat med 5,1 procent jämfört med föregående år. Det är inom Omsorg och gemensam nämnd Miljö och bygg inklusive räddningstjänst som ökningarna är som störst. Koncernen har även ökade kostnader för bränsle, energi och vatten medan bidrag och transfereringar uppvisar reducerad kostnad jämfört med föregående år. Se även fördelning och utfall av kostnader i not 2.

Sedan föregående år har koncernens intäkter från verksamheterna minskat med 5,5 procent, motsvarande 5,8 miljoner kronor. Intäktsminskningen har skett i kommunen och berör hyresintäkter, driftbidrag och övriga intäkter. Det är endast gruppen taxor och avgifter som har ökat sedan föregående år. Den enskilt största minskningen finns inom personlig assistans där ärenden som kommunen uppburit bidrag för har upphört. Riktade driftbidrag från främst staten har ökat totalt sett trots att bidrag för arbetsmarknadsåtgärder från staten har minskat. Bolagets intäkter ökade bara med 0,2 miljoner, vilket har påverkats av utebliven hyresförhandling. Se även fördelning och utfall av intäkter i not 1.

Kommunens nettokostnader minskade med 17,2 miljoner kronor eller 5,1 procent jämfört med 2021. Exklusive den pensionsinlösen som gjordes under fjolåret är det dock en ökning av nettokostnaderna med 23,0 mnkr eller 7,7 procent. Samtidigt ökade skatteintäkter och generella statsbidrag med 17,9 miljoner kronor eller 5,7 procent. Båda ökningarna är ovanligt höga. Kvoten mellan nettokostnader och skatteintäkter plus generella statsbidrag uppgår till 97,2 procent. Det innebär att årets skatteintäkter och generella statsbidrag räckte till för att täcka verksamheternas nettokostnader trots att de ökade kraftigt. Kvoten behöver vara under 100 för att det ska finnas resurser till investeringar och räntekostnader på framtida lån samt finansiellt sparande.

Nedanstående diagram visar kvotens utveckling. Värt att notera är att utan de två pensionsinlösen som kommunen genomförde under 2020 och 2021 hade kvoten legat under 100 procent samtliga år.

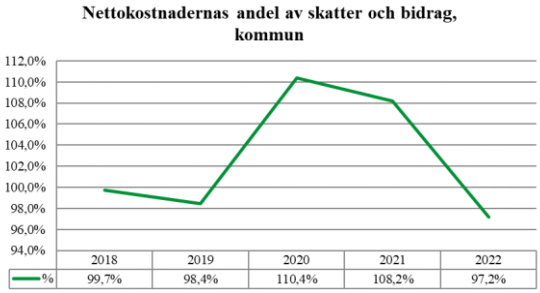

Finansiell budgetavvikelse

Kommunen har erhållit 331,8 miljoner kronor i skatteintäkter och generella statsbidrag vilket är en ökning 17,9 miljoner jämfört med föregående år. Ökningen motsvarar 5,7 procent. Totalt har dessa intäkter i snitt ökat med 2,98 procent per år de 5 senaste åren. Sammantaget påverkar dessa årets resultat positivt med 17,4 miljoner eftersom utfallet är högre än budget. Under innevarande år utgör skatteintäkterna 61,1 procent av de totala intäkterna för skatter, generella statsbidrag och utjämning. Årets utfall och budget för skatteintäkter och generella statsbidrag redovisas i nedanstående tabell.

Skatteintäkter och generella statsbidrag (tkr)	**Utfall 2022**	**Budget 2022**
Allmän kommunalskatt	196 680	195 014
Skatteavräkning f.g. år	1 259	0
Skatteavräkning innev. år	4 641	0
Inkomstutjämningsbidrag	57 464	54 127
Strukturbidrag	5 417	5 353
Regleringsbidrag	10 939	9 115
Kostnadsutjämningsbidrag	37 605	36 345
Bidrag för LSS-utjämning	6 939	6 760
Kommunal fastighetsavgift	7 084	6 853
Övriga generella statsbidrag	3 726	829
Summa	**331 752**	**314 396**
Skillnad budget o prognos	*17 356*	

De generella statsbidragen är 9,8 miljoner kronor högre än budgeterat. Utfallet är bättre än budgeterat till samtliga delar men störst är skillnaden i de övriga generella

statsbidragen. Där återfinns stöd till befolkningsmässigt mindre kommuner, skolmiljarden, stöd för utökad sjuksköterskebemanning inom äldreomsorg, bidrag till 2022 års val, stöd för ökade kostnader för finansiering samt stöd med anledning av kriget i Ukraina. Generella statsbidrag har inga motkrav på prestation och inga återbetalningskrav till skillnad från de riktade statsbidragen som redovisas under verksamheternas intäkter.

Skatteintäkterna överstiger budget med 7,6 miljoner. Huvuddelen av dessa beror på bättre utfall i skatteavräkningen än vad SKR tidigare prognosticerat. Anledningen till den positiva skatteavräkningen är en starkt ökad lönesumma som är betydligt högre än tidigare prognoser samt att det budgeterats med en sänkning av befolkningstalen men att det istället blev en befolkningsökning.

Enligt RKR ska slutavräkningar beräknas och redovisas i enlighet SKR:s publikation i december månad. I föregående års bokslut beräknade SKR att den preliminära slutavräkningen för 2021 års skatter skulle bli postitiv med 1 143 kronor per invånare, vilket intäktsfördes i 2021 års bokslut. Det slutgiltiga taxeringsutfallet uppgick i stället till 1 462 kronor per invånare, en förbättring med 319 kronor per invånare. Detta har justerats under innevarande år och förbättrat årets resultat med 1 259 tkr. Den preliminära slutavräkningen för 2022 års skatter uppgår till 1 171 kronor per invånare, vilket har förbättrat årets resultat med 4,6 miljoner. Totalt har fjolårets slutavräkning och årets preliminära slutavräkning därför påverkat årets resultat positivt med nästan 5,9 miljoner kronor.

Styrräntan (som tidigare hette Reporäntan) är Riksbankens verktyg för att justera ekonomin i syfte att främja tillväxt och hålla en hälsosam inflationstakt på cirka 2 procent per år. Efter drygt åtta år med en styrränta på noll procent eller lägre, negativ nivå, höjdes den kraftigt under 2022 och var 2,5 procent vid årsskiftet. Höjningarna syftar till att bromsa ekonomin och därigenom sänka inflationen. Riksbankens nuvarande prognos är att styrräntan ska höjas ytterligare under 2023 och ligga kvar på 3,3 procent under den kommande treårsperioden.

Inom koncernen har de senaste årens låga räntor haft både positiv och negativ betydelse. Koncernföretagets har gynnats positivt genom att räntekostnaderna för lånekreditterna varit extremt låga. Samtidigt har det låga ränteläget medför låga ränteintäkter på likvida och placerade medel för kommunen. Med den kraftiga ränteuppgång som skett kommer räntekostnaderna att öka kraftigt i bolaget. Samtidigt ökar möjligheterna till bättre avkastning på likvida medel för kommunen.

Kommunens finansiella intäkter uppgår till 0,5 miljoner och överstiger budgeterade intäkter med 0,1 miljoner.

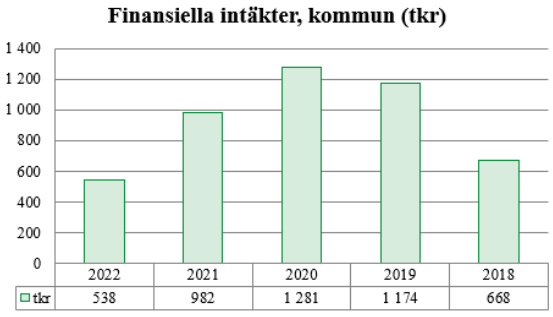

Kommunen har erhållit överskottsutdelning på 152 tkr på insatskapital i Kommuninvest samt 55 tkr i utdelning av koncernföretaget. Totalt sett är utfallet av utdelningar mycket nära budgeterat utfall, med ett överskott på 19 tkr. I de finansiella intäkterna ingår även den borgensavgift som kommunen tar ut av bolaget. Borgensavgiften uppgår till 209 tkr under året, vilket är 17 tkr lägre än året innan och 11 tkr lägre än budget. Anledningen till sänkningen är att bolaget minskade sin upplåning i samband med omsättning av lånen under sommaren.

För att få en total överblick på kommunens utveckling av intäkter och kostnader de fem senaste åren har resultatutvecklingen brutits ner och delats in utifrån hur verksamheterna finansieras. Det finns tre olika sorters finansiering inom kommunens verksamheter.

- Skattefinansierad verksamhet
- Avgiftsfinansierad verksamhet
- Affärsdriven verksamhet

Den huvudsakliga finansieringsformen är skattefinansierade, det vill säga att verksamheternas nettokostnader ska täckas av skatteintäkter och generella statsbidrag. Inom avgiftsfinansierad verksamhet ska taxor och avgifter täcka nettokostnaderna. Den tredje finansieringsformen är affärsdriven verksamhet.

Resultatet för de skattefinansierade verksamheterna är ett överskott på 20,2 miljoner kronor, vilket är 39,8 miljoner bättre än föregående år. Åren är inte direkt jämförbara, återigen beroende på den pensionsinlösen som gjordes under 2021. Det senaste året har kostnaderna minskat med 21,9 mnkr. När inlösenbeloppet exkluderas har kostnaderna istället ökat med 18,1 mnkr. Detta ska ställas i relation till intäkterna som ökat med 17,1 mnkr, varav skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 17,9 mnkr medan verksamhetsintäkterna har minskat med 0,8 mnkr.

Sett till hela perioden, 2017-2022, har kostnaderna i genomsnitt ökat med 1,14 procent per år medan intäkterna endast ökat med 0,9 procent. De förhållandevis låga snittalen beror till stor del på betydligt lägre flyktingmottagande genom åren, vilket sänkt både kostnader och intäkter den senaste femårsperioden. Det är dock problematiskt när kostnaderna ökar mer än intäkterna. Det innebär att kostnaderna över en längre tidshorisont ökar betydligt snabbare än de totala intäkterna. Detta är en mycket skarp varningssignal. För långsiktig överlevnad måste verksamheternas kostnader anpassas utifrån de intäkter som kommunen har. Stora investeringar utan möjlighet till kostnadstäckning påverkar också verksamheternas kostnader. För att inte äventyra nuvarande och kommande generationers möjlighet att uppfylla kraven om god ekonomisk hushållning är det viktigt att ekonomiska konsekvensanalyser görs och att de görs tillsammans med befolkningsprognoser.

Då kommunen har som ambition att göra mycket stora investeringssatsningar de kommande åren är det med hänsyn till nettokostnadsutvecklingen ytterst viktigt att analysera vilken påverkan som investeringarna skulle medföra och vilka förutsättningar verksamheterna har att klara de kostnadsökningar som följer investeringarna på både kort och lång sikt.

Inom de avgiftsfinansierade verksamheterna blev utfallet negativt med 1,6 miljoner kronor, vilket är 1,5 miljoner kronor sämre resultat än under föregående år. Underskottet återfinns inom renhållningsverksamheten. När avgiftsfinansierad verksamhet genererar underskott innebär det att skattemedel behöver användas för att täcka underskottet.

Den affärsdrivande verksamheten redovisar ett underskott på 9,0 miljoner kronor. Årets underskott är en försämring med 3,8 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Tabellerna på följande sidor avser enbart kommunal verksamhet. Fler kommentarer om de skattefinansierade, avgiftsfinansierade och affärsdrivande verksamheterna finns efter tabellerna.

Resultatutveckling för skattefinansierad, avgiftsfinansierad och affärsdrivande verksamhet					
Skattefinansierad verksamhet	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**
Intäkter, mnkr	115,3	115,4	114,5	113,7	126,8
förändring i procent	*0,0%*	*0,7%*	*-10,4%*	*-10,0%*	*14,1%*
Kostnader, mnkr	-426,9	-448,8	-443,3	-410,9	-409,4
förändring i procent	*4,9%*	*7,9%*	*0,4%*	*1,4%*	*3,7%*
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	331,8	313,8	304,1	297,0	289,7
förändring i procent	*5,7%*	*2,4%*	*2,5%*	*1,1%*	*2,8%*
Resultat Skattefinansierad verksamhet, mnkr	**20,2**	**-19,6**	**-24,6**	**-0,3**	**7,2**

Spec. skattefinansierad verksamhet, nettokostnad	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**
Gata och park, netto mnkr	**-5,2**	**-7,0**	**-6,7**	**-6,0**	**-6,5**
varav intäkter, mnkr	2,8	2,5	2,6	2,1	2,2
varav kostnader, mnkr	-7,9	-9,2	-8,6	-8,5	-10,0
Fritid och kultur, netto mnkr	**-15,3**	**-12,9**	**-13,9**	**-13,7**	**-12,8**
varav intäkter, mnkr	2,3	1,6	2,1	2,2	1,5
varav kostnader, mnkr	-17,6	-15,5	-15,8	-15,0	-16,2
Äldreomsorg, netto mnkr	**-79,3**	**-74,9**	**-74,8**	**-74,8**	**-72,7**
varav intäkter, mnkr	15,6	13,2	10,5	12,3	12,3
varav kostnader, mnkr	-95,0	-88,0	-85,3	-85,0	-85,8
Funktionsnedsättningsomsorg, netto mnkr	**-29,4**	**-26,3**	**-25,2**	**-24,9**	**-24,4**
varav intäkter, mnkr	4,1	10,5	6,9	6,6	6,8
varav kostnader, mnkr	-33,6	-35,7	-31,8	-31,0	-30,0
Individ- och familjeomsorg, netto mnkr	**-13,7**	**-10,4**	**-7,6**	**-7,2**	**-8,7**
varav intäkter, mnkr	2,9	3,1	3,5	2,5	2,1
varav kostnader, mnkr	-16,6	-10,7	-10,7	-11,2	-9,9
Gemensamt för omsorg, netto mnkr	**-19,1**	**-17,3**	**-13,8**	**-12,3**	**-12,9**
varav intäkter, mnkr	0,7	0,8	0,1	1,2	0,7
varav kostnader, mnkr	-19,8	-14,6	-12,4	-14,1	-13,2
Förskola och skolbarnomsorg, netto mnkr	**-30,0**	**-29,1**	**-27,3**	**-28,3**	**-29,0**
varav intäkter, mnkr	5,7	4,9	5,0	4,6	4,8
varav kostnader, mnkr	-35,7	-32,3	-33,3	-33,6	-32,0
Grundskola, netto mnkr	**-51,8**	**-47,5**	**-44,0**	**-42,9**	**-39,0**
varav intäkter, mnkr	4,9	5,3	5,8	8,2	8,7
varav kostnader, mnkr	-56,7	-49,3	-48,7	-47,2	-44,6
Gymnasieskola och vuxenutbildning, netto mnkr	**-20,7**	**-22,1**	**-21,5**	**-24,6**	**-25,8**
varav intäkter, mnkr	4,0	2,7	3,0	3,6	6,0
varav kostnader, mnkr	-24,8	-24,2	-27,6	-29,5	-30,0
Gemensamt för pedagogisk verksamhet, netto mnkr	**-12,9**	**-15,3**	**-13,7**	**-13,7**	**-13,3**
varav intäkter, mnkr	3,5	3,3	2,6	2,4	1,1
varav kostnader, mnkr	-16,5	-16,9	-16,3	-15,6	-16,1
Särskilt riktade insatser, netto mnkr	**2,0**	**-0,9**	**-3,3**	**-7,3**	**-3,6**
varav intäkter, mnkr	6,1	4,5	8,4	20,9	44,2
varav kostnader, mnkr	-4,1	-7,9	-15,7	-24,6	-32,9
Kommunövergripande verksamhet, netto mnkr	**-20,1**	**-18,4**	**-21,8**	**-15,3**	**-17,7**
varav intäkter, mnkr	55,1	51,9	52,7	52,3	42,9
varav kostnader, mnkr	-75,3	-73,7	-68,0	-70,0	-60,4
Miljö & Bygg inkl Räddningstjänst, netto mnkr	**-8,0**	**-7,1**	**-7,2**	**-6,7**	**-6,3**
varav intäkter, mnkr	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
varav kostnader, mnkr	-8,0	-7,2	-6,7	-6,3	-6,2
Övrig skattefinansierad verksamhet, netto mnkr	**-7,9**	**-44,2**	**-47,9**	**-19,5**	**-9,9**
varav intäkter, mnkr	7,6	10,3	10,5	7,8	7,5
varav kostnader, mnkr	-15,5	-58,2	-30,0	-17,7	-16,5
Nettokostnad skattefinansierad verksamhet, mnkr	**-311,6**	**-333,4**	**-328,8**	**-297,2**	**-282,5**

Kostnaderna för den skattefinansierade verksamheten minskade med 21,9 miljoner kronor det senaste året. På kostnadssidan ingår 2021 inlösen av den gamla pensionsskulden under övrig skattefinansierad verksamhet. Eftersom det under 2022 inte gjorts någon inlösen blir fjolårets inlösen jämförelsestörande. När inlösenbeloppet exkluderas har kostnaderna ökat med 18,1 mnkr. Samtidigt ökade de totala intäkterna med 17,9 miljoner kronor, där driftintäkter minskade med 405 tkr medan skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 17,9 miljoner kronor.

Vid analys av kostnaderna märks en stor fluktuation mellan olika verksamheter, där vissa verksamheter har lägre kostnader från föregående år, vissa verksamheter har kostnadsökningar som kan förklaras med olika prisökningar och några verksamheter har rejält stora kostnadsökningar.

Inom gator och park har nettokostnaderna sjunkit med 1,8 mnkr sedan föregående år. detta motsvarar -25,9 procent. Däremot har nettokostnaderna inom fritid och kultur ökat med 2,4 mnkr, eller 18,6 procent.

Nettokostnaderna för hela omsorgsverksamheten, exklusive flyktingdelen, har ökat med 12,7 mnkr under året, motsvarande 9,9 procent. De olika verksamheterna inom omsorgen har ökat nettokostnaderna mellan 6-31 procent sedan fjolåret, vilket är långt över genomsnittet för samtliga områden. Individ- och familjeomsorgen (IFO) har procentuellt sett den högsta ökningen, men den lägsta nettokostnadsökningen i kronor, medan äldreomsorgen som har den lägsta procentuella ökningen har den högsta nettokostnadsökningen i kronor. Detta uppstår på grund av att äldreomsorgen har en betydligt större verksamhet än IFO.

Utbildningsverksamheten har ökat sina nettokostnader med 1,4 miljoner, motsvarande 1,3 procent, sedan föregående år. Den procentuellt högsta nettokostnadsökningen, 9 procent, återfinns inom grundskolan. Utbildningsgemensamma och gymnasieskolans kostnader har minskat med 16 respektive 6 procent. Inom förskola och skolbarnomsorg är ökningen 3 procent.

Särskilt riktade insatser avser flyktingmottagande och arbetsmarknadsåtgärder. Här har nettokostnaderna minskat med 2,9 mnkr sedan fjolåret, varav flyktingmottagandet har minskat med drygt 3,0 mnkr.

De kommunövergripande kostnaderna har ökat med 9,4 procent sedan föregående år, vilket motsvarar 1,7 mnkr.

Miljö och Bygg inklusive räddningstjänst har en nettokostnadsökning på 12,4 procent, där räddningstjänsten ökat med 9,7 procent och bygg och miljö med 20,8 procent jämfört med föregående år.

Den sista kategorin, övrig skattefinansierad verksamhet består av politisk verksamhet, näringslivsfrämjande åtgärder, fysisk och teknisk planering, turistverksamhet, alkoholtillstånd, konsument- och energirådgivning, totalförsvar och samhällsskydd samt miljö, hälsa och hållbar utveckling. I denna kategori störs jämförelsen av den inlösen av pensionsskulden som gjordes under fjolåret. När inlösenbeloppet exkluderas är nettokostnadsökningen 87 procent. I pengar motsvarar detta 3,7 mnkr. Den politiska verksamhetens nettokostnader har ökat med 1,7 mnkr och näringslivsfrämjande åtgärder med 2,0 mnkr. Inom den politiska verksamheten är det störst nettokostnadsökningar för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, den tillfälliga satsningen på Norsjökort till anställda, överförmyndarnämnden samt att det förrättats val. Inom näringslivsfrämjande åtgärder är det driftprojekten som har ökade kostnader. Projektet samhällsplanering, med 1,5 mnkr i kostnader, har tillhörande intäkter som resultatfördes redan 2019.

Det är även viktigt att analysera kostnadsutvecklingen på längre sikt för att se om någon verksamhet drar iväg kostnadsmässigt utöver förväntat.

De senaste fyra åren har gator och park minskat nettokostnaderna med i genomsnitt 8,6 procent per år och övrig skattefinansierad verksamhet har i snitt minskat med 2,8 procent årligen. Fritid och kultur har däremot ökade kostnader, dock med endast 1,1 procent per år. Ovanstående verksamheter har därmed en lägre kostnadsutveckling än förväntat. Även särskilt riktade insatser har lägre kostnadsutveckling än förväntat, som dock beror på lägre flyktingmottagande.

Kommunövergripande verksamhet samt miljö och bygg inklusive räddningstjänst har ökade nettokostnader som är högre än förväntat med 3,8 respektive 7,5 procent i snitt per år.

Omsorgens kostnader har de fyra senaste åren ökat med 23,6 miljoner kronor, vilket motsvarar en kostnadsökning på i genomsnitt 4,2 procent per år. Samtidigt har intäkterna endast ökat med 0,7 miljoner, vilket är en snittökning med 0,7 procent per år. Under 2022 har Omsorgen fått ersättning för sjukfrånvaro med 0,6 mnkr, vilket innebär att intäktsökningen egentligen är endast 0,1 mnkr. Då avvikelserna är så höga behöver Omsorgens olika verksamheter analyseras ytterligare över tid där en början kan vara att se den genomsnittliga ökningen av intäkter och kostnader.

Genomsnittlig ökning per år 2018-2022 (%)	Intäkter	Kostnader
Äldreomsorg	6,9	2,7
Individ- och familjeomsorg	10,4	16,7
Funktionsnedsättningsomsorg	-9,9	2,9
Gemensamt för Omsorg	-0,8	12,5

De senaste fyra åren har både intäkter och kostnader procentuellt sett ökat mest inom IFO. Då intäkterna är väldigt låga, har ökat från 2,1 till 2,9 tkr, är kostnadsutvecklingen mer intressant att analysera. Mellan 2018 och 2022 har kostnaderna ökat med 68 procent, från 9,9 till 19,6 mnkr. Detta beror dels på en mycket kraftig kostnadsökning för missbruksvård och övriga insatser för vuxna som tillsammans ökat med 349 procent, från 0,6 till 2,5 mnkr, under perioden. Även insatser för barn och unga samt placeringar i HVB- och familjehem har ökat kraftigt. För dessa har kostnaderna mer än fördubblats under perioden, från 4,3 till 8,8 miljoner kronor. Inom IFO noteras även en kraftig ökning av personalkostnaderna under perioden, från 8,8 till 11,2 miljoner, vilket motsvarar en ökning med i genomsnitt 6,8 procent per år. Ekonomiskt bistånd visar däremot en kraftigt positiv utveckling där kostnaderna har mer än halverats under perioden, från 3,1 mnkr 2018 till 1,4 mnkr 2022.

Utbildning har den senaste fyraårsperioden ökat kostnaderna med 7,7 mnkr, vilket motsvarar 1,5 procent i snitt per år. Samtidigt har intäkterna minskat 0,7 mnkr. Årlig genomsnittlig ökning av intäkter och kostnader framgår i nedanstående tabell.

Genomsnittlig ökning per år 2018-2022 (%)	Intäkter	Kostnader
Förskola, skolbarnsomsorg	4,4	2,7
Grundskola	-11,0	6,8
Gymnasieutbildning och vux.	-8,4	-4,4
Gemensamt för Utbildning	53,6	0,5

Intäkterna har procentuellt sett ökat väldigt mycket inom de verksamhetsgemensamma posterna. Dock motsvarar intäkterna endast 2,4 mnkr och avser främst erhållna riktade statsbidrag för specifika insatser.

Grundskolan har störst procentuell ökning av kostnader och har samtidigt tappat mest intäkter. 2018 fanns en intern intäktsfördelning av erhållna flyktingmedel som inte finns kvar samt att det är rejält lägre ersättning från Skolverket. Den enskilt största kostnadsökningen avser personalkostnader.

Avgiftsfinansierad verksamhet, resultat	2022	2021	2020	2019	2018
Intäkter mnkr	21,2	19,9	18,4	18,6	16,2
förändring i procent	*6,1%*	*-0,8%*	*14,6%*	*0,3%*	*-2,0%*
Kostnader inkl. finansnetto, mnkr	-22,8	-20,0	-18,8	-18,2	-16,2
förändring i procent	*13,7%*	*2,9%*	*12,8%*	*0,4%*	*-1,0%*
Resultat Avgiftsfinansierad verksamhet, mnkr	**-1,6**	**-0,1**	**-0,3**	**0,3**	**0,0**

Spec. avgiftsfinansierad verksamhet, resultat	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**
Vatten och avlopp, resultat, mnkr	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
varav intäkter, mnkr	10,2	9,1	9,6	7,8	7,8
varav kostnader, mnkr	-10,2	-9,1	-9,6	-7,8	-7,8
Renhållning resultat, mnkr	**-1,6**	**-0,1**	**-0,3**	**0,3**	**0,0**
varav intäkter, mnkr	10,9	9,3	9,0	8,4	8,3
varav kostnader, mnkr	-12,5	-9,7	-8,6	-8,4	-8,3

Affärsdrivande verksamhet, kommunen, resultat	2022	2021	2020	2019	2018
Intäkter, mnkr	8,2	9,4	6,2	6,1	6,2
förändring i procent	*-12,9%*	*1,3%*	*-1,2%*	*-13,7%*	*20,9%*
Kostnader inkl. finansnetto, mnkr	-17,2	-14,6	-11,8	-13,5	-12,4
förändring i procent	*17,6%*	*-12,6%*	*8,8%*	*-21,4%*	*48,2%*
Resultat Affärsdrivande verksamhet, mnkr	**-9,0**	**-5,2**	**-5,6**	**-7,4**	**-6,2**

Spec. affärsdrivande verksamhet, resultat	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**
Fastighetsverksamhet resultat, mnkr	**-1,0**	**-0,7**	**-0,7**	**-1,1**	**-1,1**
varav intäkter, mnkr	2,1	2,7	2,5	2,4	2,8
varav kostnader, mnkr	-3,1	-3,4	-3,6	-3,5	-7,6
Övrig affärsverksamhet resultat, mnkr	**-8,0**	**-4,5**	**-4,9**	**-6,3**	**-5,2**
varav intäkter, mnkr	6,1	3,5	3,6	3,7	4,4
varav kostnader, mnkr	-14,1	-8,4	-9,9	-8,9	-8,2

Kommunens avgiftsfinansierade verksamhet består av vatten/avlopp (Va) och renhållning. Va-verksamheten behandlar överskott som överuttag av taxor och har bokförts som en extern skuld i balansräkningen. För innevarande år redovisades ett underskott på 1,1 mnkr. Underskottet har reglerats genom att återföra medel från tidigare års överuttag. Eftersom reglering varit möjlig påverkas inte årets resultat av Va-verksamheten. Vid årets slut uppgår den kvarvarande externa skulden till 0,2 mnkr.

Renhållningens kostnader har det senaste året ökat med 2,3 mnkr vilket motsvarar 22,8 procent. Sett till perioden 2018-2022 har kostnaderna i genomsnitt ökat med 12,9 procent årligen medan intäkterna endast ökat med 7,8 procent. Årets underskott avser i huvudsak byte av insamlingskärl, vilket har bedömts utgöra en driftkostnad.

Den affärsdrivande verksamheten är den finansieringsform som redovisar störst underskott i förhållande till omsättning och har dessutom redovisat underskott samtliga år de fem senaste åren. Årets resultat uppgår totalt till -9,0 mnkr, vilket är en försämring med 3,8 mnkr jämfört med föregående år.

Årets nettokostnader för de fastigheter och verksamheter som inryms inom affärsdrivande verksamheter specificeras nedan.

Affärsdrivande verksamhet	tkr
Fastigheten Resecentrum	-678
Industrihus, Norsjö	-61
Fastigheten Norsjövallens skola	-293
Arbetsområden och lokaler	**-1 031**
Torgplatser	-7
Kommunnät IT	-1 043
Skogshantering	372
Lokal landsbygdstrafik	-7 283
Övrig affärsverksamhet	**-4 545**

Det är oroande att de affärsdrivande verksamheterna inom fastighetssidan redovisar

underskott. I de fall som hyresintäkterna understiger fastighetens kostnader bör hyresnivåerna ses över och regleras för att inte gynna enskilda externa hyresgäster.

De fem senaste åren redovisas ett totalt underskott på 0,5 miljoner kronor för industrihuset. De tre senast åren är underskottet endast 54 tkr, men det är dock underskott.

Vid uppförandet av Resecentrum år 2015 stod det relativt snabbt klart att kostnaderna inte skulle kunna täckas av hyresintäkter under ett antal år framåt. Årets nettokostnad för Resecentrum uppgår till 678 tkr. För de fem senaste åren uppgår det totala underskottet till 3,4 miljoner kronor.

Norsjövallens skola står oanvänd och saknar därmed hyresintäkter. Årets nettokostnad uppgår till 293 tkr. Att en fastighet står tom år efter år är inte förenligt med god ekonomisk hushållning. Av den anledningen har det fattats beslut om försäljning av fastigheten. Försäljning har dock inte slutförts. De fem senaste åren har Norsjövallens skola belastat kommunens resultat med 1,5 miljoner. Året dessförinnan genomfördes en nedskrivning på fastigheten, vilket medförde en engångskostnad på 4,1 mnkr.

Att övrig affärsverksamhet inte är intäktsbärande beror på att kostnaderna för lokal landsbygdstrafik statistiskt sorteras in under denna kategori. Kommunnätet redovisar ett kraftigt underskott, vilket beror på att upparbetade kostnader och intäkter för anslutning inte återföljs samma år. Totalt är resultatet för torgplatser och skogshantering 113 tkr lägre än året innan.

Resecentrum i Norsjö. Foto: Ina Klingstedt

Budgetföljsamhet

Det har inte upprättats en gemensam budget för den kommunala koncernen. Uppföljning av driftsbudget sker därför främst för kommunala verksamheter inom kommunstyrelsens ansvarsområde samt för finansiella intäkter och kostnader. Driftbudget följs upp på en mer övergripande nivå för kommunfullmäktige och de gemensamma nämnderna.

Verksamheternas budgetavvikelse

I kommunen finns fyra resultatenheter, som vid årets slut ska redovisa nollresultat. Uppkomna över- eller underskott fördelas under bokslutsarbetet ut till de verksamheter som nyttjat resultatenheternas varor och tjänster. Resultatenheten intern IT har inte nollställts till bokslutet. Kvarvarande 618 tkr avser de medel som politiken godkänt i extra kostnader. Exklusive IT:s kvarvarande extramedel redovisar resultatenheterna totalt ett underskott med 843 tkr. För de interna fastigheterna har varje fastighet hanterats separat genom att fördela enskilda fastigheters resultat till den eller de som hyr fastigheten. När det gäller måltider, intern IT och lokalvård har dess nyttjare debiterats eller krediterats procentuellt utifrån hur mycket varje verksamhet debiterats.

Utfall resultatenheter	tkr
Interna fastigheter	-1 503
Interna måltider	-333
Intern IT	607
Intern lokalvård	385
Totalt	**-843**

De interna fastigheterna redovisar totalt sett underskott. Sett till samtliga fastigheter har elkostnaderna varit 660 tkr, motsvarande 27 procent, högre än budget. Det är dock tre fastigheter som tillsammans står för mer än hela underskottet. Inom skolan har lokalutredningen gett förhöjda kostnader, i sim-/ och sporthallen har avskrivningstider justerats för bedömda kvarvarande tekniska livslängder vilket medfört fördyrade kostnader, i is- och fotbollshall har extra åtgärder skett runt belysning, konsulter har arbetat med åtgärdersplaner runt takkonstruktion och elkostnaden avviker markant mot budget. Måltider har under året ett negativt kostnadsutfall som beror på att verksamheten inte kunnat debitera ut de antal portioner som förväntats. Att IT-verksamheten redovisar överskott har sin förklaring i att verksamheten utdebiterat mer än budgeterat. Efter bokslutskrediteringen till verksamheterna är den interna utdebiteringen 1,2 mnkr högre än budgeterat. Det är främst olika materialinköp som orsakat fördyringen inom intern IT-verksamhet. När det gäller den fjärde och sista resultatenheten, lokalvård, beror överskottet främst på lägre personalkostnader än budgeterat. Under pandemin har det i vissa verksamheter varit mindre fysisk närvaro, vilket medfört att vikarier inte alltid har satts in.

Verksamheternas samlade resultat uppgår till -19,9 miljoner kronor. Budgetavvikelser redovisas i nedanstående tabell.

Verksamheternas budgetavvikelse, tkr		
Kommunfullmäktige		-21
Kommunstyrelse		-19 600
varav	*Kommunledningskontor*	*-841*
	Kommunal utveckling	*-3 202*
	Omsorg	*-17 093*
	varav Flyktingverksamhet	*1 799*
	Utbildning	*1 536*
Gemensamma nämnder		-239
varav	*Miljö& bygg inkl. räddningstjänst*	*-294*
Totalt		**-19 859**

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige redovisar underskott med 21 tkr. Den främsta anledningen är att RKR klassificerat den statliga ersättningen på 141 tkr för kommunens medverkan vid 2022 års val som ett generellt statsbidrag. Det innebär att ersättningen bokförs inom finansieringen istället för i verksamheten. Då valnämnden beräknat att få ersättningen som riktat bidrag uppstod ett budgetunderskott. Om ersättningen klassificerats som riktat statsbidrag hade överskott redovisat.

Kommunstyrelsen

Totalt sett redovisar verksamheterna inom kommunstyrelsen ett budgetunderskott på 19,6 mnkr. Det är endast verksamhetsområdet Utbildning som redovisar positiv budgetavvikelse.

Kommunledningskontoret (KLK) redovisar ett totalt budgetunderskott på 841 tkr. Resultatet är 4,0 miljoner kronor lägre än föregående år. Inom KLK återfinns även kommunstyrelsens egen verksamhet. Av det totala underskottet återfinns -599 tkr inom kommunstyrelsens områden.

KLK:s resultat har påverkats positivt med 39 tkr av sjukersättning från staten. Ersättningen upphörde i april i samband med att coronaviruset inte längre klassificerades som en samhällsfarlig sjukdom.

Efter nedanstående tabell med KLK:s budgetavvikelser återfinns kommentarer till underskottet.

Kommunledningskontor		Avvikelse, tkr
Kommunstyrelse		**-599**
varav	*Kommunstyrelsen (pol. verks.)*	*-173*
	KS förfogande	*406*
	KS förfogande till.satsning	*-832*
Kommunledningskontor		**376**
varav	*Ukrainakriget*	*806*
	Lönebidrag föreningar	*101*
	Central administration	*317*
	Kommunnät IT (stadsnät)	*-1 190*
	Stab - Kanslienheten	*-404*
	Stab - Ekonomienheten	*441*
	Stab - Personalenheten	*-267*
	Övriga avvikelser	*572*
Intern IT		**-618**
varav	*Politiskt beslut extramedel*	*-618*
Total budgetavvikelse		**-841**
Specifikation resultatenheter		**163**
Fastigheter		0
IT		128
Lokalvård		35

Av de extramedel som politiken beslutade om under våren har 1 942 tkr tilldelats KLK. De extra medlen avser sex olika satsningar.

Extramedel utan budgetanslag	tkr
Allmän extra löneökning 0,5 %	63
Norsjökort till personalen	850
Uppgradering Public 360	341
Värdegrundsdagar	70
Byte back-up servrar (KF mars)	267
Ny servermiljö (KS april)	351
Totalt	**1 942**

Inom KLK inryms även kommunstyrelsens politiska verksamhet. Underskottet för kommunstyrelsen påverkades negativt med inköp av Ipads och tillhörande tangentbord till, de efter valet, tillsatta politikerna. Kommunstyrelsens underskott har dock påverkats mest av det politiska beslutet om en tillfällig satsning riktat till personal som arbetat under pandemin. Norsjökort, presentkort som gäller hos handlare och företag i kommunen, delades ut till personalen i juni. Underskottet reducerades med anledning av att avsatta medel för KS att förfoga över inte nyttjades fullt ut under året.

För att förbereda mottagandet av krigsflyktingar från Ukraina iordningställdes 63 boendeplatser i den gamla skolan i Norsjövallen enligt massflyktingdirektivet. Många Norsjöbor skänkte eller lånade ut husgeråd, möbler, sängkläder, kläder, skor med mera till boendet, vilket medförde att kostnaderna inte blev så höga som förväntat. Migrationsverket ersatte kommunen utifrån antal iordningställda platser och schablonmallar, vilket gav högre intäkter än kostnader.

Att färre föreningar har anställda med lönebidrag medför att kommunen har haft lägre kostnader än förväntat.

Kommunnät IT, stadsnätet, är en verksamhet som ibland har intäkter och kostnader som går i otakt. Under året har det varit stort tryck på investeringar i förbättrat och utökat stadsnät. När investeringar görs uppstår det alltid en del kostnader som inte kan aktiveras i investeringen utan utgör driftkostnader. Anslutningsavgifter erhålls inte förrän nya kunder ansluts till nätet.

Inom central administration har det bara redovisats delar av budgeterade lönekostnader för projektet Heltidsresan, vilket medför överskott för verksamheten. Resterande lönekostnader återfinns redovisade inom personalenheten. Lägre kostnader än budgeterat finns även för konsultkostnader och medlemsavgifter. Fördyrade kostnader märks för bland annat personalfika, reklam, förbrukningsmaterial och inbindningar av protokollsböcker.

Kanslienhetens lönekostnader är något högre och kurskostnaderna är kraftigt högre än budgeterat, vilket delvis beror på introduktion av ny personal. Underskottet beror även på uppgradering och migrering av data till molnbaserat diarieföringssystem, där de senare kostnaderna ingår i de extramedel som politiken beviljat.

Ekonomienhetens överskott beror till störst del på betydligt lägre personalkostnader än budgeterat. Verksamheten har dels haft några månaders vakans vid rekrytering samt delvis vakans då en anställd har gått utbildning parallellt med arbetet. Dessutom redovisar enheten lägre licenskostnader och kurskostnader än budgeterat.

Personalenheten redovisar ett underskott som främst beror på högre kostnader kopplade till projektet Heltidsresan. Under största delen av året har projektanställda indelats under personalenheten, men all budget återfinns inom central administration. I övrigt har verksamheten högre kostnader för olika konsulter, förbrukningsvaror och andra småinköp.

Kommunal utveckling (KU) redovisar ett budgetunderskott på 3 202 tkr, vilket är 4 732 tkr sämre än föregående år.

Kommunal utveckling		Avvikelse, tkr
Tillväxt		**742**
varav	*Näringsliv och samhälle*	*503*
	Arbetsmarknad	*177*
	Övrigt	*62*
Kultur och folkhälsa		**232**
varav	*Bibliotek*	*-133*
	Kultur	*149*
	Fritidsgård	*319*
	Övrigt	*-103*
Teknik		**-711**
varav	*Central verksamhet teknik*	*-310*
	Fastigheter	*-392*
	Kommunala gator	*296*
	Enskilda vägar	*1 102*
	Gemensamt Teknik	*-1 611*
	VA	*0*
	Renhållning	*204*
Fritid och service		**-1 672**
varav	*Fritid*	*-1 821*
	Städverksamhet	*0*
	Parker och lekplatser	*134*
	Gemensamt Fritid	*15*
Måltider		**0**
Övrigt Kommunal utveckling		**-1 793**
varav	*Gemensamt KU*	*384*
	Driftprojekt	*-1 306*
	Skog och mark	*-106*
	Kollektivtrafik	*-765*
Total budgetavvikelse		**-3 202**
Specifikation resultatenheter*		**-1 154**
Fastigheter		-1 219
IT		38
Lokalvård		27

**Kostnadsfördelning återfinns inom alla verksamheter*

Arbetsmarknad och Knut'n har påverkats negativt under året av snabba förändringar från arbetsförmedling och andra externa beslutande aktörer vilket har lett till färre personer i sysselsättning. Ekonomiskt har verksamheten haft ett positivt resultat med högre försäljningsintäkter än budgeterat.

Biblioteket ingår i de politiska extramedel för särskilda lönesatsningar som påverkar utfallet. Verksamheten har också haft ökade personalkostnader för filialen i Bastuträsk och för säkerhet.

Interna fastigheter gjorde underskott med 1,5 miljoner kronor innan resultatenheterna nollställdes. Några av de stora händelser som påverkat har varit utredning och åtgärder i samband med skolans lokalproblematik, utredning och åtgärder med anledning av brister i takkonstruktionen i Norsjö Arena, justerad avskrivningstakt för sim- och sporthall samt akut byte av brandfarlig belysning i Norsjö Arena. För fastigheterna har också nytt avtal för elhandel börjat gälla, vilket påverkade utfallet negativt i slutet av året.

Avvikelserna inom fastighet har haft störst påverkan på det egna verksamhetsområdet och då främst på fritid. Fritid har förutom detta också påverkats av inköp av ny doseringsutrustning samt stigande priser på kemikalier. Kostnaderna förväntas öka i sim- och sporthall på grund tilltagande behov av reparation och underhåll för att kunna hålla anläggningen i drift.

Kommunala gator och enskilda vägar redovisar ett överskott då allt planerat underhåll inte hunnits med och snöröjningskostnader varit lägre än budgeterat. Enskilda vägar har dessutom erhållit högre bidrag än vad som var budgeterat med anledning av kraftigt ökat indexeringsvärde.

Renhållningen redovisar ett budgetunderskott, i huvudsak beroende på inköp av nya sopkärl. Va-verksamheten har kunnat återföra tidigare balanserade överskott och redovisar därför ett nollresultat.

Städverksamheten gjorde ett överskott som i huvudsak beror på svårigheter och i viss mån lägre behov av att tillsätta vikarier vid vakanser och annan frånvaro. Måltidsverksamheten redovisar ett motsvarande underskott, främst beroende på kostnadsökningar på livsmedel. Dessa två resultatenheter påverkar i huvudsak Utbildning och Omsorg vid slutreglering av resultaten.

Medel för gemensam fortbildning i verksamhetsområdet har inte förbrukats enligt budget. Projektverksamheten har större underskott som var förväntat och avser de bidragsintäkter som i enlighet med redovisningsreglerna resultatfördes tidigare år med överskott som följd och som KF beslutat att verksamheten ska få använda upp under innevarande år trots att årets resultat blir negativt för projektet. Även kollektivtrafiken redovisar en stor negativ avvikelse med anledning av fortsatta prisökningar.

Kommunfullmäktige beslutade om extra lönesatsning på specifika grupper, vilket har påverkat utfallet negativt med 166 tkr. Kommunal utveckling har fått sjukersättning på 136 tkr från staten avseende pandemin, vilket har påverkar budgetavvikelsen positivt med samma belopp.

Verksamhetsområdet Omsorg redovisar ett resultat på -17 093 tkr, vilket är 9 361 tkr sämre än föregående år.

Omsorg		Avvikelse, tkr
Individ och familjeomsorg (IFO)		**-9 156**
varav	*Socialsekreterare*	*-1 541*
	HVB/Familjehemsplaceringar	*-4 956*
	Insatser BoU	*-1 073*
	Insatser, övriga vuxna	*-1 439*
	Missbruksvård	*-567*
	Ekonomiskt bistånd	*623*
	Övrigt	*-203*
Integrationsavdelningen		**1 799**
varav	*Stab*	*-103*
	Intäkter	*2 307*
	18–21 år	*-100*
	Socialsekreterare	*258*
	Allmänna flyktingar	*-563*
SoL och HSL		**-6 637**
varav	*Särskilt boende*	*-3 486*
	Medicinsk enhet / hemsjukvård	*-1 317*
	Hemtjänst	*-958*
	Färdtjänst	*-397*
	Anhörigbidrag	*-517*
LSS		**-2 803**
varav	*Åkargatan 13*	*-360*
	Kroken	*314*
	Snäckan	*-485*
	Personlig assistans	*-1 289*
	Övriga insatser enl LSS	*-927*
	Övrigt	*-56*
Överförmyndare		**-130**
Verksamhetsgemensamt		**-166**
varav	*Gemesamt Omsorg*	*-461*
	Driftprojekt	*295*
Total budgetavvikelse		**-17 093**
Specifikation resultatenheter*		**-12**
Fastigheter		60
Måltider		-215
IT		130
Lokalvård		14

**Kostnadsfördelning återfinns inom alla verksamheter*

Individ- och familjeomsorgen har stora och kostsamma ärenden för placeringar av barn och unga. Åtgärder genomförs i form av andra typer av insatser som kostar mindre men med god kvalitet samt att alla avtal ses över och omförhandlas där det är möjligt.

Ett stort antal ärenden inom boendestöd medför behov av extra resurser samt behov av extrabemanning under den ordinarie personalens semester. Satsning på högskoleutbildad personal medför extra kostnader liksom jour på storhelger då socialjouren i Skellefteå inte kan täcka upp.

För integrationsavdelningen innebär arbetsanhopning vid mottagande av nyanlända ett behov av extra resurser. Det har även kommit nyanlända från Ukraina som omfattas av massflyktingsdirektivet. Handläggningstider hos Skatteverket medför extra kostnader i form av så kallad glappersättning, som i viss mån kan återfås av staten. Ett tillfälligt statsbidrag på närmre en miljon kronor avseende tidigare högt flyktingmottagande har bidragit till den positiva avvikelsen för verksamheten.

Personalkostnaderna inom äldreomsorgen visar ett budgetunderskott med 6,2 mnkr. Avvikelsen är 3,5 miljoner högre än förra året. Personalkostnaderna inom särskilt boende är höga som en följd av pandemin med stundtals mycket hög korttidsfrånvaro. Omställning i och med Heltidsresan har hittills medfört en utökning med drygt fem helårsarbetare på Solbacka, vilket på sikt ska minska vikariekostnaderna. Stora utbildningsinsatser har även genomförts på Solbacka i samband med införandet av personalplaneringssystem. Bäckgården har mycket höga kostnader på grund av hög korttidsfrånvaro samt inköp av färdiga måltider då köket stängts för att frigöra personella resurser. Ersättning för sjuklöner upphörde i april.

Medicinska enheten inom SoL och HSL har haft extra kostnader för skyddsmateriel, omläggningsmateriel och covid-tester samt höga kostnader för korttidsfrånvaro. Det har även funnits behov av extra stöd från sjuksköterska på Bäckgården. Utbetalning av bonus i satsningen på legitimerad personal medför också ökade kostnader. Ett prestationsbaserat statsbidrag för ökad sjuksköterskebemanning har dock inneburit ökad personalbudget med lägre budgetavvikelse som följd.

Inom LSS-området återfinns personlig assistans där tre ärenden har avslutats och ett nytt ärende tillkommit under året. Detta har inneburit att stora personalgrupper behövt omplaceras med merkostnader på dessa enheter som följd. På Snäckan har det under en period funnits behov av extra-resurser, vilket medfört merkostnader. Detta är dock avslutat under året. Kostnaderna för mathållningen på Åkargatan 13 är fortsatt höga eftersom ombyggnation krävs för att köket ska vara godkänt som tillagningskök.

Handläggning av överförmyndarärenden sker via att Skellefteå kommun tillhandahåller tjänsterna. En del av kostnaderna som redovisas innevarande år avser egentligen föregående år, men kommunen erhöll inte uppgifterna förrän en bit in på det nya året.

Inom verksamhetsgemensamt finns inköp av skyddsmateriel utöver budget på grund av pandemin. Kostnaderna för verksamhetssystem är också högre än budgeterat, bland annat på grund av extra konsultstöd för programmering. Även höga kostnader för rehabilitering redovisas under året.

Omsorgen har erhållit riktade statsbidrag som används i projektform. Utvecklingsmedel har erhållits för arbetet mot våld i nära relationer. Riktade bidrag har även erhållits för att stärka kompetensen, säkerställa en god vård och omsorg om äldre och för att höja kvaliteten. Medlen har använts till olika utbildningsinsatser inom exempelvis psykisk ohälsa och ledarskap, till inköp av digital teknik som digitala medicinskåp samt till utökning av personalresurser, bemanning, introduktion, återhämtningsdagar, uppstart av demensteam, utredning av kost och nutrition (dietist), undersköterskeutbildning med mera.

Verksamhetsområdet Utbildning redovisar överskott med 1 536 tkr, vilket är 630 tkr lägre än föregående år.

Utbildning		Avvikelse, tkr
Pedagogisk omsorg		**224**
Förskola och OB-barnomsorg		**543**
varav	*OB-barnomsorg*	*165*
	Förskola	*-355*
	Särskilt stöd	*-228*
	Gemensam verksamhet	*961*
Fritidshem		**749**
Grundskola och grundsärskola		**-207**
varav	*IKE*	*743*
	F-9 Norsjöskolan	*254*
	F-5 Bastuträsk	*-80*
	Övrigt	*-1 124*
Gymnasie- och gymnasiesärskola		**238**
varav	*IKE, Gy och Gy-sär*	*-399*
	Gy.särskola	*248*
	Undervisning gymnasiet	*389*
Vux/SFI		**2 052**
varav	Vux	*2 039*
	SFI	13
Gemensam verksamhet		**-348**
varav	*Gemensamt utbildning*	*-739*
	Gem. Gy/vux/sfi	*-138*
	Övrigt	*529*
Projektverksamhet		**-1 715**
varav	*Skolsatningen*	*-1 192*
	Modulbyggnad fritids	*-523*
Total budgetavvikelse		**1 536**
Specifikation resultatenheter		**131**
Fastigheter		-347
Måltider		-117
IT		298
Lokalvård		297

Kommunfullmäktige beslutade om extra lönesatsning på specifika grupper, vilket har genererat en löneökning utöver lagd budget på 795 tkr som påverkar resultatet negativt med motsvarade belopp. Verksamhetsområdet har även erhållit statlig sjukersättning med 455 tkr som påverkar resultatet positivt.

Överskott inom förskola beror på högre intäkter än förväntat då driftsbidrag översteg budget. OB-barnomsorg har haft högre intäkter än förväntat via arbetsmarknadsåtgärder samt lågt antal inskriva barn. Förskolan i Bastuträsk var under delar av året utökad med en tillfällig avdelning som del-

vis finansierats av ersättning av Migrationsverket och av statsbidrag för mindre barngrupper. Dock täcktes inte hela merkostnaden vilket gör att förskolan i Bastuträsk redovisar ett större underskott.

Fritidshem redovisar överskott som beror på ökade intäkter av fritidshemsavgifter och lägre personalkostnader än budgeterat.

En faktor av att grund- och grundsärskola har ett negativt resultat är lönesatsningen. Andra faktorer är att moderna språk utökats med spanska, årskurs 9 har utökats från två till tre grupper samt att Norsjöskolan under våren har haft extraordinärt behov av stödinsatser i vissa klasser. Interkommunala ersättningar (IKE) visar högre försäljning av skolplatser än budgeterat, vilket främst gäller inom grundsärskolan.

Gymnasie- och gymnasiesärskolan redovisar ett överskott vilket till största delen beror på lägre personalkostnader än budgeterat. Kostnaden för gymnasieelever som studerar på annan ort har ökat. Faktorer som påverkar kostnadsökningen är elevantal, val av utbildningsprogram och studieort.

Inom vuxenutbildningen har det varit högre intäkter via statsbidrag än budgeterat då fler studenter går kombinationsutbildningar och försäljning av platser till andra kommunen.

Beräknat underskott inom gemensam verksamhet beror på utförda arbetsmiljöåtgärder i K-huset samt byte av verksamhetssystem som medfört merkostnader för IT-konsulter.

Projekten för ”Skolsatsning” och ”Modul byggnad Fritidshem” är båda politiskt beslutade utan tillskott av budgetanslag, vilken gör att resultatet påverkas negativt.

Nationellt har det beslutats om ett tillfälligt statsbidrag kallat ”Skolmiljarden”. Detta är ett generellt stadsbidrag av riktad art som gett ett budgettillskott på 512 tkr.

Under året har verksamheterna tillsammans bedrivit 38 driftprojekt, där flesta finansieras helt med externa medel och ett fåtal har helt eller delvis kommunal finansiering.

Under bokslutsarbetet har varje driftprojekt granskats för att bringa klarhet i vilka av de externt finansierade projekten som har prestations- och/eller återredovisningskrav samt vilka tidsramar som gäller enligt bidragsgivaren.

I det samlade resultatet ingår nettoresultatet för tio av driftprojekten. Under året uppgår den kommunala skattefinansieringen till 2,6 mnkr. I nedanstående tabell redovisas samtliga driftprojekt som har kommunal budget och/eller påverkat resultatet inom kommunstyrelsens ansvarsområde.

Driftsprojektens budgetavvikelser, tkr		
P0812	Medfinansiering EU-projekt	-51
P1311	Turistisk samverkan	130
P1647	Kulturskola	123
P1842	Elintensiv verksamhet	-2
P1851	NiMR	64
P1899	Skolsatsning 2018.08-2023.07	-1 193
P2141	Digital transform. god o nära vård	294
P2252	Samverkan för bättre service	47
P2254	Modulbyggnad fritidshem	-523
P2257	Samhällsplanering	-1 495
Total budgetavvikelse		**-2 605**

År 2019 resultatfördes intäktsöverkott på 1,67 mnkr med anledning av gällande redovisningsregler. Överskottet avsåg bidrag från Tillväxtverket för företagsfrämjande åtgärder. Verksamheten har under 2022 använt 1,5 mnkr av överskottet till samhällsplanering. Med anledning av tidigare års resultatföring uppstår det under 2022 därför ett kostnadsunderskott för projektet.

Projektet Skolsatsning saknar årlig budget och påverkar därför årets resultat negativt med 1,5 miljoner kronor. Skolsatsningen är en lokalt riktad politisk insats som omfattar maximalt 6 miljoner kronor mellan augusti 2018 och juli 2023. Sedan projektstarten har 4,6 miljoner kronor upparbetats.

Gemensamma nämnder

Sammanlagt redovisar de gemensamma nämnderna ett budgetunderskott på 239 tkr. Miljö- och byggnämnden inklusive räddningstjänst redovisar ett totalt underskott med 294 tkr. Räddningstjänstens underskott på 501 tkr vägs därmed delvis upp av att Miljö och bygg redovisar ett överskott med 207 tkr. Av miljö- och byggnämndens verksamhet belastas Norsjö kommun med egna direkta kostnader plus 51 procent av nämndens övergripande kostnader.

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott på 41 tkr och den gemensamma personalnämndens överskott uppgår till 14 tkr.

Utfall för Trepartens renhållningsverksamhet redovisas på sidan 64 samt i bilaga 1.

Brandmän på jobbet. Foto: Sofie From.

Koncernens investerings- och finansieringsverksamhet

Årets nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar uppgår till 11,3 miljoner kronor för koncernen. Genomsnittet för de senaste fem åren är 11,5 miljoner kronor.

Självfinansieringsgraden är 1,3 för året, vilket är högt jämfört med snittet för de fem senaste åren som är 0,6. Årets höga självfinansieringsgrad beror på ett investeringsstöd på 16,9 miljoner kronor i förskott som kommunen har fått för bredbandsutbyggnad som ännu inte är påbörjad. Självfinansieringsgraden är endast 0,5 utan förskottet. Kommunen har fått ytterligare ett bidrag på en (1) miljon, men i övrigt är årets investeringar finansierade med egna medel.

Samtliga av årets investeringar återfinns i kommunen, det vill säga 11,3 miljoner kronor. Dessa motsvarar 4,3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag under den senaste treårsperioden, vilket är inom gränsen för kommunens mål om högst 7 procent. Målet är därmed uppfyllt och har så varit under hela femårsperioden.

Investeringsmål	2022	2021	2020
Nettoinvesteringar (mnkr)	11,3	20,0	9,4
Andel av skatter och generella bidrag (procent)	4,27	4,09	2,94
Måluppfyllelse	**Ja**	**Ja**	**Ja**

Kommunens investeringsbudget uppgick till 56,0 miljoner kronor efter justeringar för ombudgeteringar och tilläggsanslag. Utfallet på 11,3 miljoner motsvarar 20 procent av budgeten men siffran är starkt påverkad av det stora förskottet av investeringsstöd. Exklusive förskottet är utfallet 28,2 mnkr eller 50 procent av budgeten, vilket i både kronor och procent är det högsta värdet under femårsperioden.

Av totalt 33 investeringsprojekt har nio slutförts under året. Tre projekt har omklassificerats som driftåtgärd, fyra har strukits och resterande 17 projekt är pågående eller framskjutna till år 2023.

Investeringsbudget och utfall

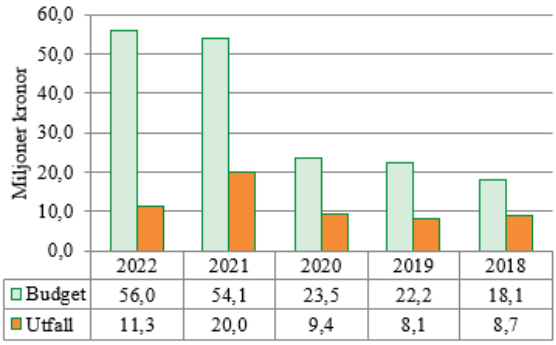

De avslutade projekten lämnar tillbaka 0,1 miljoner kronor av budgeten och de strukna projekten lämnar tillbaka 5,4 miljoner i oförbrukad budget.

De pågående och uppskjutna projekten står för 21,4 miljoner av ej förbrukade medel. Drygt hälften av det, 12,6 miljoner, hör till projektering för nybyggnation av sim- och sporthall samt ersättning för skolans K-hus. Dessa båda projekt är fortfarande i en tidig fas och har därför bara förbrukat en liten del av de totala budgetanslagen.

Projekten inom bredbandsnätet står för 5,5 miljoner av ej förbrukade medel. Samtliga pågående bredbandsprojekt beräknas att avslutas under 2023 och förväntas tillsammans återlämna cirka 3 miljoner kronor av erhållen budget.

Läs mer om årets investeringar i den utförligare redovisningen på sidorna 7-9.

Resultatutjämningsreserv

Sedan år 2013 har kommunen reserverat delar av överskotten i resultatutjämningsreserven, RUR. I balansräkningen synliggörs reserveringen som en delpost till det egna kapitalet. För att kunna göra en reservering till RUR måste vissa villkor vara uppfyllda. Sedan införandet har 26,9 miljoner kronor reserverats och årets maximala reservering är 6,2 miljoner vilket framgår i balanskravsutredningen på sidan 67 och i not 9.

Finansdepartementet har under föregående år arbetat med en utredning gällande god kommunal hushållning. I utredningen finns bland annat förslaget att införa en resultatreserv och succesivt avveckla RUR. Den ursprungliga tidsplanen för införande är uppskjuten. Regeringen har aviserat en proposition i ärendet under våren 2023.

Skattesats

Den totala kommunala skattesatsen består av två delar, kommunalskatt och regionskatt. Skattesatsen är oförändrad från föregående år. Kommunalskatten är 23,35 kronor och regionskatten är 11,35 kronor, totalt 34,70 konor per intjänad hundralapp.

Koncernens balansomslutning

Med balansomslutning avses summan av balansräkningens tillgångar. Vid utgången av året uppgår koncernens balansomslutning till 396 miljoner kronor. Balansomslutningen har därmed ökat med 19 mnkr, motsvarande 5,0 procent, sedan föregående år.

Kommunens balansomslutning har sedan förra årsskiftet ökat med 24 miljoner, motsvarande 8 procent och uppgår till 329 miljoner kronor. Ökningen beror främst på investeringar i anläggningstillgångar. I bolaget uppgår balansomslutningen till 73 miljoner kronor vid årets slut, vilket är 7 miljoner lägre än föregående år. Minskningen beror på amorteringar.

Anläggningstillgångar

I koncernen finns immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar. Det totala värdet för dessa består av anskaffningsvärden reducerat med planenliga avskrivningar. Under året har koncernens anläggningstillgångar ökat i värde med 16 miljoner kronor och uppgår till 291 miljoner vid årets slut. Investeringsnivån har varit högre än avskrivningarna vilket medfört det ökade bokförda värdet. Ingen nedskrivning och bara en fastighetsförsäljning samt försäljning av en mindre bit mark har skett.

Vid utgången av året uppgick värdet på kommunens anläggningstillgångar till 229 miljoner kronor. Under året har värdet på tillgångarna ökat med 18 miljoner kronor, motsvarande 8,9 procent, beroende på en högre investeringsnivå än de senaste åren.

Under de fem senaste åren har anläggningstillgångarnas värde i kommunen ökat med 8,5 procent. Årets höga investeringsnivå har ökat nivån för bokförda värden till den högsta under femårsperioden. Utöver planenliga avskrivningar har det gjorts en nedskrivningar med totalt 5 miljoner kronor på en av kommunens fastigheter tidigare under femårsperioden.

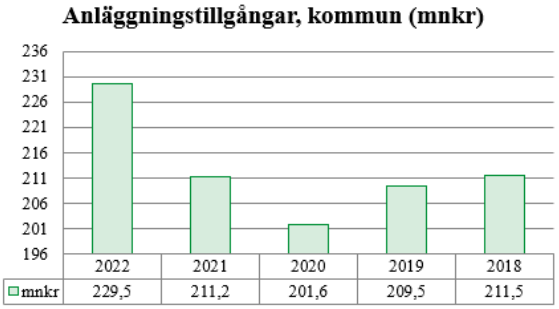

Av kommunens samtliga anläggningstillgångar är 96 procent materiella. Därför återfinns avyttringar samt av- och nedskrivningar i huvudsak bland dessa. Koncernens materiella anläggningstillgångar uppgår till 287 miljoner kronor, vilket är en ökning med 15,9 miljoner under året. Värdet på de materiella anläggningstillgångarna har ökat

med 18,5 miljoner kronor i kommunen och minskat med 2,6 miljoner i bolaget.

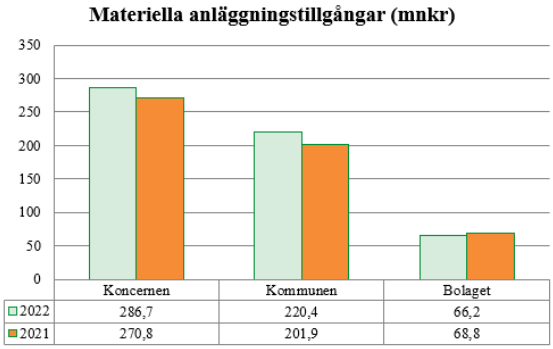

Omsättningstillgångar

Likviditeten visar förmågan att betala löpande utgifter och förfallna skulder i rätt tid. Koncernens likvida medel inklusive kortfristiga placeringar har under året minskat med 3,0 miljoner kronor och uppgick vid årsslutet till 50,6 miljoner kronor.

Av de likvida medlen finns 45,6 miljoner kronor i kommunen. De har ökat med 0,8 miljoner från föregående år. Vid årets slut uppgick de likvida medel i bolaget till 5,0 miljoner kronor, som är en minskning med 3,8 miljoner under året.

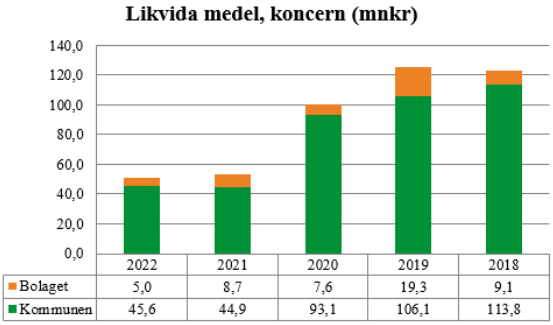

Balanslikviditet visar om det finns tillräckligt med omsättningstillgångar för att klara av att betala de kortfristiga skulderna inom kort tid. Tumregeln är att kvoten ska vara högre än 2. Koncernens balanslikviditet är 1,21 vilket är i princip oförändrat från föregående år. Balanslikviditet minskade kraftigt de två föregående åren på grund av kommunens delvisa inlösen av den gamla pensionsskulden.

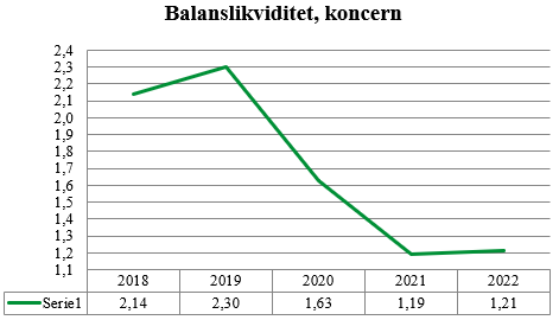

Andelen likvida medel är ett viktigt mått på hur kommunen kan antas klara plötsligt uppkomna situationer som medför utbetalningar. De likvida medlen utgör 46 procent av omsättningstillgångarna.

27 miljoner kronor av kommunens likvida medel är placerade i korträntefonder. Att placeringen klassificeras som likvida medel beror på att den är möjlig att avyttra och återinsättas på bankkontot inom två dygn.

Betalningsberedskap anger hur länge de likvida medlen räcker för att betala externa kostnader ifall nya intäkter inte erhålls. I koncernen uppgår betalningsberedskapen till 45 dagar, vilket är samma som föregående år. I kommunen ökade betalningsberedskapen med tre dagar och uppgår till 42 dagar vilket ändå är klart lägre än målet på 60 dagar. Orsaken till den låga nivån är inlösen av den gamla pensionsskulden som kommunen gjorde de två föregående åren samt de senaste årens höga investeringsutgifter.

Finansnetto

Finansiella intäkter reducerade med finansiella kostnader kallas finansnetto. Koncernens finansnetto är -0,8 miljoner vilket är en försämring med 0,8 miljoner. Stigande räntekostnader i bolaget och negativ avkastning på kommunens placeringar är de främsta orsakerna till försämringen.

Eget kapital

Eget kapital är skillnaden mellan tillgångar och skulder och kan beskrivas som den bokförda nettoförmögenheten. Årets förändring av det egna kapitalet är i princip liktydigt med resultatnivån årets resultat.

Koncernens egna kapital har under året ökat med 9 miljoner kronor och uppgår till 192 miljoner vid årets slut.

Kommunens utveckling av det egna kapitalet framgår av nästa diagram. Under året har det egna kapitalet ökat med 5,4 procent och uppgår till 187 miljoner vid årets slut. Under den senaste femårsperioden har det egna kapitalet minskat med 22,4 procent, vilket är starkt kopplat till kommunens delvisa inlösen av den gamla pensionsskulden.

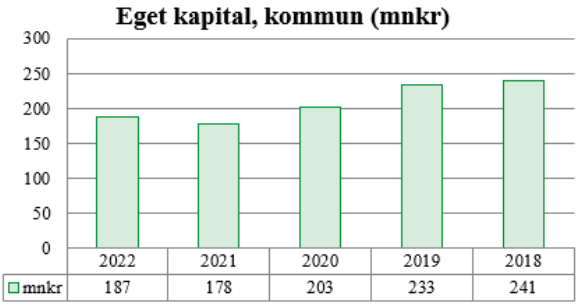

Skulder

Skulder särskiljs beroende på om de är kort- eller långfristiga, vilket innebär om de förfaller till betalning inom ett år från bokslutsdagen eller inte.

Under året ökade koncernens långfristiga skulder med 9,2 miljoner till totalt 109,9 miljoner kronor. Skulderna består dels av lånekrediter och dels av skulder för investeringsbidrag och anslutningsavgifter.

Bolaget har utöver sedvanlig amortering sänkt kreditnivån genom inlösen av lån på totalt 6,2 miljoner kronor samt ökat amorteringen till tre procent på de lån som villkorsändrats under året. Vid bokslutet uppgår den totala låneskulden till 58,2 miljoner kronor, varav den långfristiga delen utgör 56,7 miljoner.

Kommunen har inte några lånekrediter. Däremot finns en skuld för investeringsbidrag och anslutningsavgifter. Enligt Rådet för kommunal redovisning (RKR) ska dessa bokföras som en långfristig skuld. Skulden löses sedan upp i samma takt som den investering som gett upphov till investeringsbidraget avskrivs. Skulden som under året har ökat med 16,8 miljoner kronor uppgår vid årets slut till 53,2 miljoner. Tabellen nedan visar hur skulden för investeringsbidrag har förändrats under den senaste femårsperioden.

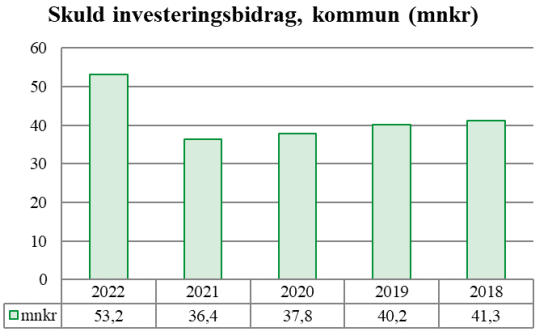

Kommunen har även en skuld till anställd personal för outtagen semester och ej kompenserad övertid. Skulden har ökat med 3,6 procent under året och uppgår till 17,7 miljoner kronor, vilket är 606 tkr mer än vid föregående bokslut och har påverkat årets resultat negativt med samma belopp. Skulden för outtagen semester har minskat med 116 tkr medan skulden för ej kompenserad övertid har ökat med 32 tkr, bägge beloppen är exklusive arbetsgivaravgifter. Att arbetsgivaravgifterna ökat mer än semesterlöneskulden och skulden för outtagen övertid beror på att arbetsgivaravgifterna har stigit från 39,25 till 44,53 procent mellan 2022 och 2023.

Löneskuld, tkr	2022	2021
Semester	11 007	11 123
Ej kompenserad övertid	837	805
Arbetsgivaravgift	5 812	5 122
Totalt	**17 656**	**17 050**

Soliditet

Soliditeten visar den långsiktiga betalningsförmågan genom att visa hur stor andel av tillgångarna som finansierats med eget kapital och om det finns någon buffert för framtida eventuella negativa årsresultat. Koncernens soliditet, exklusive ansvarsförbindelsen för den gamla pensionsskulden, har under året ökat med 0,1 procentenheter och uppgår vid årsslutet till 48,9 procent.

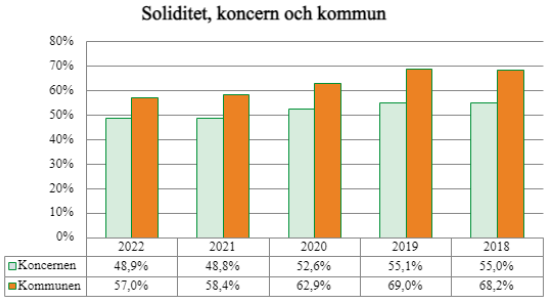

I kommunen har soliditeten sjunkit med 1,4 procentenheter till 57 procent, och ligger nu på miniminivån enligt kommunens målsättning. Förklaringen till minskningen är tidigare års inlösen av pensionsskulden som har medfört en kraftig minskning av det egna kapitalet i kombination med höga investeringsnivåer de två senaste åren.

Om hänsyn tas till samtliga pensionsåtaganden, det vill säga även de som är intjänade före år 1998 och redovisas som en ansvarsförbindelse, har soliditeten i stället ökat både i koncernen och i kommunen. Vid årets slut uppgår den till 38,0 procent i koncernen och 43,6 procent i kommunen, vilket motsvarar ökningar på 2,1 respektive 1,5 procentenheter.

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen har haft en snabb positiv utveckling de senaste åren. Anledningen till detta är att den gamla pensionsskulden har sjunkit med 60 procent de fem senaste åren. Jämförelsevis med många andra kommuner är soliditeten inklusive ansvarsförbindelse hög.

Soliditet inkl. ansvarsförbindelse (%)	2022	2021	2020	2019	2018
Koncern	38,0	35,9	31,7	28,1	28,2
Kommun	43,6	42,1	36,8	33,8	33,4

Pensionsskuld

I kommunens bokslut 2022 uppgår den totala pensionsskulden inklusive särskild löneskatt till 66 miljoner kronor, vilket är en minskning med 0,2 procent jämfört med förra bokslutet. Enligt aktuell prognos förväntas pensionsskulden öka under de kommande två åren på grund av den höga inflationen. Därefter förväntas lägre inflation ge lägre indexuppräkning och därmed sänkt pensionsskuld.

Total pensionsskuld inklusive särskild löneskatt, mnkr	2022	2021	2020	2019	2018
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse (intjänat före 1998)	49,6	49,7	84,1	118,8	122,8
Pensionsförpliktelser, avsättning (garantipension)	7,3	7,6	6,6	4,8	4,3
Upplupen pensionskostnad, avgiftsbestämd ålderspension	9,0	8,9	9,0	9,5	10,3
Total pensionsskuld, mnkr	**66,0**	**66,1**	**99,7**	**133,1**	**137,4**
Förändring i procent	-0,2%	-33,7%	-25,1%	-3,1%	-0,8%

Norsjölägenheter AB

Norsjölägenheter AB är ett kommunalt fastighetsbolag. Bolaget är helägt av Norsjö kommun som innehar samtliga 4 428 aktier. Aktievärdet är tusen kronor per aktie. Bolaget har upprättat årsbokslut för kalenderåret.

Huvuduppgift

Ändamålet med bolagets verksamhet är att i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Norsjö kommun samt att verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Bolaget har i medeltal haft 7 anställda under året, vilket är oförändrat mot föregående år.

Bolaget äger 330 bostadslägenheter och 17 lokaler. Bolaget äger även olika typer av bilplatser och förråd. Norsjö kommun blockförhyr äldreboendena Solbacka och Bäckgården med totalt 52 lägenheter. I nedanstående tabell specificeras bolagets bestånd.

Bestånd		Antal
Lägenheter		**330**
varav	1:a	91
	2:a	184
	3:a	45
	4:a	10
Lokaler		**17**
Bilplatser		**248**
varav	P-plats	151
	Carport	78
	Garage	19
Förråd		**17**

Bolaget arbetar efter en verksamhetsplan som stäcker sig mellan åren 2022–2023. Uppdraget i den aktuella affärsplanen beskriver det planerade arbetet under verksamhetsåren som syftar till Norsjö kommuns övergripande mål och bostadsförsörjningsprogram fastställd av kommunfullmäktige samt till att svara mot ägardirektiven. Utgångspunkten i verksamhetsplanen är att bolagets arbete ska präglas av ett långsiktigt och affärsmässigt tänkande. Fastigheter har lång livslängd och de övergripande målen är ekonomiska, sociala och miljömässiga.

Årets resultat och verksamhet

Årets resultat före bokslutsdispositioner och skatt är -832 tkr. Bolagets bokslutsdispositioner ger ett överskott på 842 tkr. Skattekostnaden uppgår därför till 0 tkr. Tillsammans medför detta att årets resultat efter skatt uppgår till 10 tkr. Den stora skillnaden i resultatet mellan innevarande och föregående år beror främst på ökade drift- och underhållskostnader, övriga externa kostnader i form av konsultarvode samt ökade räntekostnader under 2022, vilket påverkar resultatet starkt negativt.

Årets resultat före och efter skatt (tkr)	2022	2021
Resultat före bokslutsdisp.	**-832**	**738**
Bokslutsdispositioner	842	105
Resultat före skatt	**10**	**843**
Skattekostnad	0	-53
Resultat efter skatt	**10**	**790**

Mellanhavanden mellan bolaget och kommunen är till exempel uthyrning av lokaler samt i viss mån köp och försäljning av tjänster inom fastighetsförvaltning och jour. Av de inköp som bolaget gjort under året har 19,6 procent av inköpen köpts in av moderbolaget. Av årets totala försäljning har 25,2 procent skett till moderbolaget. I kommande tabeller redovisas bolagets resultat- och balansräkning. Mellanhavanden mellan bolaget och kommunen är inte eliminerade i dessa.

Resultaträkning (tkr)	2022	2021
Rörelsens intäkter	21 535	21 296
Rörelsens kostnader	-18 951	-17 261
Av-/nedskrivningar	-2 563	-2 575
Rörelseresultat	**20**	**1 460**
Finansiella intäkter	10	2
Finansiella kostnader	-862	-725
Bokslutsdispositioner	842	105
Skatt på årets resultat	0	-53
Årets resultat	**10**	**790**

Balansräkning (tkr)	2022	2021
Tillgångar		
Anläggningstillgångar	66 336	68 889
Omsättningstillgångar	7 125	12 028
Tillgångar	**73 462**	**80 917**
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	8 737	8 781
Obeskattad reserv	931	1 773
Långfristiga skulder	56 673	64 310
Kortfristiga skulder	7 122	6 053
Eget kapital o skulder	**73 462**	**80 917**

Hyresbortfallet på grund av outhyrda bostäder och lokaler uppgår till 5,5 procent av beräknade hyresintäkter, vilket är samma nivå som föregående år. Hyresbortfallet motsvarar ett intäktstapp på närmare 1,2 miljoner kronor.

Bolagets intäkter har ökat med 239 tkr, motsvarande 1,1 procent. Bortsett från nedskrivningen föregående år har rörelsekostnaderna ökat med 1 690 tkr, eller 9,8 procent. Årets avskrivningskostnader är 12 tkr lägre än året innan.

Under året har bolaget gjort underhåll i form av målning av fasad på fyra fastigheter, vilket ger kostnadsökningar för underhåll jämfört med föregående år. Kostnaden för reparationer har ökar rejält och avser främst kostnader på vitvaror och målningsarbeten. Klassificering är en personlig bedömning från fall till fall, vilket kan ge variationer mellan åren. Totalt sett har reparations- och underhållskostnaderna under året uppgått till 3,3 miljoner kronor, vilket är en utökning med 1 305 tkr jämfört med året innan, vilket motsvarar 65,6 procent. Dock sticker dessa kostnader ut år 2020 och 2021 på så vis att de är betydligt lägre än tidigare år och betydligt lägre än den genomsnittliga kostnaden den senaste tioårsperioden, som uppgår till 3 miljoner kronor i snitt per år.

Sett till den senaste femårsperioden är reparations- och underhållskostnaderna lägre under tre av de fem åren än vad de genomsnittliga kostnaderna varit de senaste tio åren. Detta innebär att den senaste femårsperioden har sänkt det tioåriga genomsnittet och att underhållsskulden stadigt ökat. På sikt kommer det att behöva utföras omfattande reparations- och underhållsåtgärder för att återställa underhållsskulden, vilket kommer att medföra ökande kostnader.

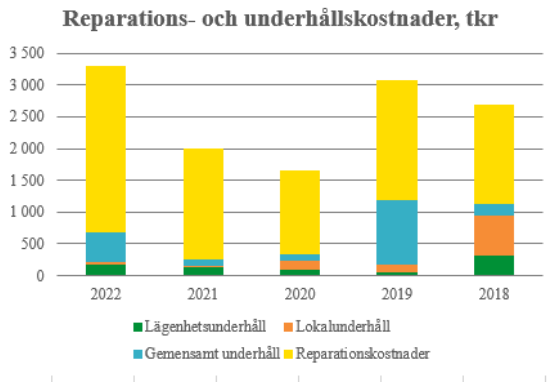

Räntekostnaderna har under året ökat med 137 tkr trots att bolaget har sänkt kreditnivån genom inlösen av lån på totalt 6 225 tkr samt ökat amorteringen till tre procent på de lån som villkorsändrats under året. Vid årets slut uppgår bolagets totala lånekredit till 58,2 miljoner kronor.

I bolaget har sjukfrånvaron uppgått till totalt 6,11 procent, vilket är 3,04 procentenheter lägre än föregående år. Sjuktalen har därmed sjunkit tillbaka en del efter pandemin.

Bolaget anger att energieffektivisering är ett ständigt pågående arbete. Arbetet med att byta till energisnåla armaturer fortskrider. Bolaget fortsätter även utreda möjligheterna att installera bergvärme på fler fastigheter samt individuell mätning av vatten- och elförbrukning. Miljöfrämjande åtgärder ska vara en röd tråd genom hela verksamheten, från medarbetare till kunder, och helst även leda till sänkta kostnader.

Bolagets följsamhet mot ägardirektiv

Avstämning mot de mål som bolaget har att följa upp utifrån fastställda ägardirektiv och utvärdering om bolagets följsamhet mot kommunalt ändamål och kommunala befogenheter har följts upp i samarbete mellan kommunen och bolaget.

Bolaget står enligt kommunallagen under uppsikt av kommunstyrelsen, som ska fatta årliga beslut huruvida verksamheten varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen eller inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Rätten till bostad är en grundläggande välfärdsfråga. Ändamålet med bolagets verksamhet är att uppnå detta välfärdsmål. Bolaget ska på affärs- och miljömässiga principer förvärva, äga, förvalta, bebygga, utveckla och avyttra fastigheter inom Norsjö kommun. Bolaget ska vara marknadsledande ägare och förvaltare av flerbostadshus i Norsjö kommun och erbjuda bostäder med varierande standard med god kvalitet och servicenivå. Bostäderna ska upplåtas som hyresrätter. Bolaget är marknadsledare för flerbostadshus i Norsjö kommun med cirka 60 procent fler lägenheter än det största privata bostadsbolaget. Alla bolagets bostäder är lokaliserade i kommunen och upplåts som hyresrätter.

Ägaren anger även att bostäderna ska vara tillgängliga för alla oavsett social, ekonomisk, etnisk eller annan bakgrund. Bolaget ska även erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande. Det senare efterföljs genom att bolaget vartannat år genomför en hyresgästundersökning, vilken ligger till grund för framtida åtgärder som ska främja hyresgästernas trivsel. Den senaste hyresgästundersökningen visade att hyresgästerna är mycket nöjd med den service och standard som bolaget erbjuder. Nästa undersökning skulle varit gjord under året med avsaknaden av VD gjorde att undersökningen inte genomfördes. Hyresgästerna har även möjlighet att lämna synpunkter via hemsidan. Boendeinflytande ska ge stabilitet och låg flyttrotation i enlighet med ägarnas krav. Hyresgästerna på bolagets två trygghetsboenden har upprättat var sitt gårdsråd. Utvalda hyresgäster framför talan för samtliga hyresgäster. Bolagets anställda trygghetsvärd medverkar på mötena.

Ägardirektivet anger vidare att bolaget aktivt ska bidra till utveckling av bostadsområden. Bolaget har inte preciserat att några specifika insatser gjorts under året.

Ägaren ställer även krav på miljöfrämjande åtgärder. Bolaget fortsätter att arbeta med att förbättra energimålen genom flera åtgärder såsom individuell mätning av vatten och el, byte till energisnåla armaturer samt genomgång av VVS och styrsystem.

Ägarens krav på långsiktiga ekonomiska finansiella mål, mätt som ett genomsnitt över rullande treårsperiod, skall understödja god lönsamhet per objekt, finansiell stabilitet och investeringar utan ägartillskott. Angående god lönsamhet per objekt har uppföljning inte skett. Ägarnas krav för finansiell stabilitet är uppfyllt. Investeringar har utförts utan ägartillskott, vilket uppfyller ägarens krav.

Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån som kommunen kan lämna borgen för. Då bolaget bedriver konkurrensutsatt verksamhet skall bolaget betala borgensavgift till kommunen. Borgensavgiften beslutas årligen av kommunfullmäktige och uppgår för innevarande år till 0,34 procent av aktuell låneskuld. Under året har bolaget betalat 209 tkr i borgensavgift, vilket är 17 tkr lägre än året innan och beror på lägre upplåning.

I ägardirektivet finns bland annat målbeskrivning för bolagets soliditet som succesivt ska öka till minst 15 procent. Då soliditeten har ökat med 0,3 procent under året anses målet vara uppfyllt.

Vidare framgår att bolaget långsiktigt ska generera en uthållig avkastning på eget kapital om minst 6 procentenheter. Beräkningen baseras på årets resultat före skatt dividerat med ingående eget kapital inklusive kapitalandelen på obeskattade reserver. För året uppgår avkastningen till -8,8 procent. Målet är därmed inte uppfyllt.

Bolaget ska besluta om utdelning till ägaren motsvarande lägstanivå för respektive verksamhetsår enligt beräkning utifrån Lag (2010:879) §3. Frågan om utdelning enligt direktivet kommer behandlats i samband med styrelsemötet för 2022 års bokslut.

Bolaget ska hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet. Förutom att bolaget delger rapporter i enlighet med kommunens rapportperioder ska kommunstyrelsen få muntlig information om bolagets verksamhet och budgetuppföljning två gånger per år. Utöver detta ska bolaget initiera möte med kommunen om omständigheter påkallar. Bolagets VD ska även delta i möten som kommunledningen kallar till. Avsaknaden av VD stora delar av året har gjort att informationen varit bristfällig. Det har inte heller hållits några koncernmöten under året. Sammantaget anses att ägardirektivet inte helt uppnås.

I ärenden av principiell betydelse eller av större vikt ska bolaget inhämta yttrande av ägaren före beslut fattas. Under året har ett ärende gällande tillförordnad ordförande lämnats in.

Den verkställande direktören skall sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar samt uppfylla instruktionerna enligt 8 kap, §29 aktiebolagslagen. I enlighet med aktiebolagslagens och ägarens krav har skriftliga riktlinjer och instruktioner delgetts bolagets verkställande direktör när denne anställdes.

Bolaget ska årligen fastställa en verksamhetsplan och en budget för de tre närmaste räkenskapsåren. Planens utgångspunkt ska vara kund- och koncernnytta samt fastställda mål, där relevanta mål som kommunfullmäktige fastställt för kommunen i största möjliga mån även ska gälla bolaget. Bolaget kan även fastställa egna mål. Verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunstyrelsen innan november månads utgång året före budgetåret. Då detta inte skett är det en avvikelse från ägarens direktiv.

Ägaren anger att bolaget ska följa Norsjö kommuns planer och policys. Det är viktigt att kommunkoncernen har en sammanhållen arbetsgivarepolitik. Bolaget ska därför samråda med ägaren innan eventuella lokala kollektivavtal tecknas. Lönenivåer för den årliga löneöversynen ska fastställas med gällande kollektivavtal som grund och ske i samråd med ägaren. Bolaget anger att de följer kommunens planer och policys.

Det i ägardirektivet angivna direktivet att kommunrevisionen ska upphandla revision för att åstadkomma samordning är uppnått. Enligt aktiebolagslagen ska bolagsstämman utse yrkesrevisor eller revisionsbolag för granskning av bolagets räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Detta genomfördes i samband med att upphandlingen för nuvarande revision var avslutad.

Sammanfattningsvis görs bedömningen att bolaget i stort har uppfyllt de fastställda ägardirektiven. Dock uppmanas bolaget att öka följsamheten i de fall avvikelse skett under innevarande år.

Trepartens renhållningsnämnd

Verksamhetsrapporten för Trepartens renhållningsnämnd redovisas i bilaga 1. Rapporten behandlas av Trepartens renhållningsnämnd i februari 2023.

Enligt beslut i Trepartsnämnden fördelas kostnaderna utifrån tre olika fördelningssätt. Kostnader för verksamhetsansvarig fördelas lika på samtliga kommuner. De hotellvistelser som behövs vid insamling i Sorsele kommun betalas i sin helhet av Sorsele. Resterande kostnader fördelas utifrån de antal kilometer som sopbilarna kör i respektive kommun. Den procentuella fördelningen fastställs året innan kalenderåret utifrån faktiskt antal körda kilometer. Kostnadsfördelningen för året blev enligt nedanstående.

Fördelning kostnader	2022
Norsjö	37 %
Malå	28 %
Sorsele	35%

Alla kommuner faktureras månadsvis utifrån budgeterade kostnader. Vid bokslutet regleras nämndens över- eller underskott utifrån fastställd fördelning.

Antalet invånare har under året minskat i samtliga kommuner. Sorsele har tappat flest invånare och Malå minst. Sammanlagt har befolkningen inom Treparten minskat med 49 personer, vilket motsvarar 0,5 procent.

Antal invånare	Årsskifte 2022/2023	Årsskifte 2021/2022
Norsjö kommun	3 947	3 971
Malå kommun	3 033	3 034
Sorsele kommun	2 436	2 460
Totalt	**9 416**	**9 465**

Av redovisningen framgår att endast Sorsele har minskat mängden hushållsavfall. I Malå ingår även viss del verksamhetsavfall, vilket gör redovisningen skev. Redovisningen kan även vara missvisande mellan åren beroende på när årets första och sista transport körs till förbränningsanläggningen.

Hushållsavfall, ton	2022	2021
Norsjö kommun	855	828
Malå kommun	689	658
Sorsele kommun	487	501
Totalt	**2 031**	**1 987**

Då verksamhetsavfall ingår i Malås statistik görs ingen jämförelse nedan. I snitt kastar Norsjö invånare fortsatt mer hushållsavfall än invånarna i Sorsele. Skillnaden är 17 kilo mer hushållssopor per person och år, vilket är högre skillnad än föregående år.

Mängd hushållsavfall per invånare (kg)	2022	2021
Norsjö kommun	217	209
Malå kommun	227	217
Sorsele kommun	200	204
Totalt	**216**	**210**

Trepartens totala bruttokostnad har, jämfört med föregående år, minskat med 379 tkr, eller 11 procent, vilket främst beror på att tjänsten som verksamhetsansvarig varit vakant under året. Mängden hushållsavfall har ökat med 6 kg/invånare medan kostnaden per kilogram minskat med 23 öre. Då kostnaderna inom Treparten har minskat mer än vad antalet invånare har, medför det att kostnaden per invånare minskat.

Totalt Trepartens renhållningsnämnd	2022	2021
Total kostnad, tkr	3 453	3 832
Mängd avfall kg/inv.	216	210
Kostnad kr/kg	1,70	1,93
Kostnad kr/inv.	367	405

Borgensåtaganden och övriga ansvarsförbindelser

Förutom pensionsförpliktelser har kommunen borgensåtaganden. Vid årsskiftet uppgår de till 66,8 miljoner kronor, vilket är 11,8 miljoner lägre än föregående år.

Borgens- och övriga ansvarsförbindelser (tkr)	2022	2021
Förlustansvar egnahem	0	0
Norsjö medborgarhusförening	8 500	8 500
Bastuträsk Folkets hus	53	82
Norsjölägenheter AB	58 220	69 998
Borgens- o. övr. ansvarsförb.	**66 773**	**78 580**

I princip ligger hela minskningen i åtagandet mot det egna bostadsbolaget. Minskningen är 17 procent och beror på amortering av lån.

Kommunen har även borgensåtagande till Norsjö medborgarhusförening som uppgår till 8,5 miljoner. Detta åtagande är oförändrat eftersom föreningen har ett amorteringsfritt avtal med banken. På sikt bör kommunen kräva att amortering ska ske för att reducera kommunens risktagande.

Under året har inget borgensåtagande infriats. Inget borgensåtagande betraktas för närvarande som någon direkt risk, men med anledning av inflation och kostnadsökning på främst energi anses risken vara förhöjd för både medborgarhuset och Folkets hus.

Promenad i Raggsjö. Foto: Göran Bergmark.

Känslighetsanalys

Att Norsjö kommun och Norsjölägenheter AB är beroende av omvärlden kan beskrivas i en känslighetsanalys. Av sammanställningen nedan framgår hur olika intäkts- och kostnadsposter påverkar resultatet om de ökar eller minskar med en procentenhet.

Känslighetsanalys	Förändring i procent	Effekt +/- tkr
Effekter på koncernens intäkter		
Skatteintäkter	1%	± 2 026
Gen. statsbidrag och utjämning	1%	± 1 292
Riktade bidrag	1%	± 380
Löp. avgift, hyror, ersättningar	1%	± 606
Oregelbunden ersättning	1%	± 142
Effekter på koncernens kostnader		
Personalkostnader	1%	± 2 582
Bränsle, energi, vatten	1%	± 140
Inköp av varor och tjänster	1%	± 1 240
Bidrag och transfereringar	1%	± 114
Räntekostnader	1%	± 580
Oregelbunden kostnad	1%	± 190

Störst effekt av en procents förändring av intäkterna har skatteintäkterna som då förändras med 2,0 miljoner kronor. Förändrade nivåer för skatteintäkter och statsbidrag har enbart påverkan på kommunen.

Störst effekt på kostnadssidan får personalkostnaderna som ändras med 2,5 miljoner. Även inköp av varor och tjänster får stor kostnadseffekt om dessa förändras med en procentenhet.

Efter att ränteläget har varit historiskt lågt under flera år stiger räntorna för närvarande i rask takt. Då bolaget har externa lånekrediter som i avtalsform är både rörliga och fasta påverkas bolaget och därmed även koncernen negativt av räntehöjningarna, både direkt och vid kommande omläggning av lånen. Om räntorna stiger med en procent ökar kostnaderna för bolaget med 580 tkr.

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Bättre utfall än väntat på skatteunderlaget, stora statliga riktade bidrag, ersatta sjuklönekostnader samt ersättning för tidigare högt flyktingmottagande medför att kommunen redovisar ett stort ekonomiskt överskott. Efter inlösen av den gamla pensionsskulden med totalt 80 mnkr inklusive löneskatt, två år med hög investeringsnivå samt verksamheter som redovisar större eller mindre underskott är likviditeten mer ansträngd än tidigare.

Kommunens invånarantal har en direkt påverkan på skatteintäkter och generella statsbidrag. Årets befolkningstapp ger negativa effekter på intäkterna framöver. Årets låga barnafödande kommer börja ge effekt redan nästa år då de flesta förväntas skrivas in i förskoleverksamheten. Få tillkommande barn är negativt då det finns utrymme att inrymma fler individer utan att det påverkar kostnaderna i någon större omfattning.

De skyddsmaterial och skyddsprodukter som köptes in tillsammans med Regionen under pandemin har inventerats till bokslutet. En del av produkterna kasserades då de passerat utgångsdatum. För bästa ekonomi och för att minimera risken för svinn måste produkterna lagras rätt och verksamheterna måste kontrollera lagersaldon innan nya köp görs.

Totalt sett har verksamheternas personalkostnader ökat med 3,2 procent jämfört mot föregående år, vilket är något högre än erhållen uppräkning. Högre investeringsnivåer samt genomgång och viss mindre justering av avskrivningstider ger något högre av- och nedskrivningar innevarande år. Att övriga kostnader ökat med totalt 8 procent medför viss oro, särskilt då ökningen varit stor även sett till den senaste femårsperioden. Kostnadsökningen är även högre än prisökningen sett över hela året. Även om de ökade kostnaderna till viss del kan förklaras med engångssatsningar och inflation är det inte hållbart med en sådan kostnadsutveckling. Verksamheterna måste ha kontroll över sina kostnader, att de hålls inom givna ramar och inte skenar i väg.

Kostnader, tkr	2022	2021
Kommunfullmäktige	**1 347**	**1 076**
Personalkostnader	412	285
Övriga kostnader	935	791
Kommunstyrelse	**452 784**	**429 724**
Personalkostnader	253 036	243 849
Av- och nedskrivning	10 542	9 295
Övriga kostnader	189 206	176 580
Gemensamma nämnder	**11 760**	**11 116**
Personalkostnader	246	1 634
Av- och nedskrivning	213	259
Övriga kostnader	11 301	9 223
Totalt	**465 891**	**441 917**
Personalkostnader	253 694	245 768
Av- och nedskrivning	10 755	9 554
Övriga kostnader	201 442	186 595

Trots att kommunen har en stark ekonomisk ställning är det inte ekonomiskt försvarbart att de affärsdrivande fastigheterna redovisar underskott år efter år. En försäljning av Norsjövallens skola har inletts under året, men försäljningen har inte genomförts. Resecentrum har sedan den byggdes årligen redovisat stora underskott. Med ökande energikostnader kommer fastigheten troligen öka underskotten de närmaste åren.

På hänsyn till det rådande konjunkturläget med avtagande sysselsättning, en fortsatt hög inflation och stigande räntor samt en mycket oviss utveckling av det Rysk-Ukrainska kriget och dess följdverkningar kan det förväntas att det blir ytterligare ett par år med ytterst ansträngd ekonomi för riket, dess invånare och företag som helhet inklusive kommunerna. För att klara sig genom krisåren är det än viktigare att inte förbruka mer resurser än vad som finns att förvalta över. Att varje krona dessutom ger mindre varor och tjänster för pengarna än tidigare gör utmaningen än större för både kommunen och bolaget.

Balanskravsresultat

Det statliga balanskravet som infördes vid millennieskiftet innebär att kommuner inte får besluta om en budget där kostnaderna överstiger intäkterna. Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med överskott inom tre år.

Årets balanskravsresultat uppgår till 3,5 miljoner kronor. I uträkningen reduceras normalt årets resultat med samtliga realisationsvinster. Det finns dock en undantagsmöjlighet som nyttjas under innevarande år, nämligen att inte reducera för realisationsvinst som bidrar till god ekonomisk hushållning. Motiveringen är att framtida kostnader reduceras genom försäljning av det tidigare flyktingboende då lokalen inte längre nyttjas.

Om balanskravsutredningen visar ett tillräckligt högt resultat efter justeringar kan kommunen göra en reservering till resultatutjämningsreserven (RUR). Den kan nyttjas för att lindra konsekvenserna av en lågkonjunktur. Kommunens eget regelverk säger att användning av medel från RUR ska planeras redan i budget, men en ändring planeras inför 2023 så att den även ska gå nyttja vid särskild händelse i ett bokslut. Tidigare års samlade reserveringar till RUR uppgår till 26,9 miljoner kronor och årets maximala reservering är 6,2 mnkr.

Det finns inget negativt balanskravsresultat att återställa eftersom kommunen har åberopat synnerliga skäl de år som negativa balanskravsresultat uppstått. Synnerliga skäl har åberopats utifrån god ekonomisk ställning och att åtgärderna som medfört underskottet ger framtida kostnadsreduceringar.

Balanskravsutredning (tkr)	2022	2021	2020
Årets resultat	9 566	-24 866	-30 602
Reducering av samtliga realisationsvinster	-942	-134	-443
Justering för realisationsvinster, undantagsmöjlighet	927	0	382
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	241	-586	-809
Återföring av orealiserade vinster/förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**9 792**	**-25 586**	**-31 472**
Reservering till RUR	-6 248	0	0
Användning av medel från RUR	0	0	0
Årets balanskravsresultat	**3 544**	**-25 586**	**-31 472**

Foto: www.ricke.se

Väsentliga personalförhållanden

Som centralt politiskt organ har kommunstyrelsen det samlade arbetsgivaransvaret i kommunen. Det övergripande målet med personalpolitiken är att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare som på både kort och lång sikt klarar personalförsörjningen.

Kommunal verksamhet är personalintensiv och arbetet med personalfrågor är kritiska framgångsfaktorer. Arbetet omfattar flera områden och omfattar både långsiktiga insatser och vissa kortsiktiga direktriktade insatser som ger stöd till chef och medarbetare. Chefernas förutsättningar utgör en viktig bas i förändringsarbete och arbetsmiljömässiga åtgärder.

Sjukfrånvaro kan ses i många perspektiv, bland annat som en ekonomisk fråga där verksamheterna belastas negativt. Det är viktigt att förvaltningen analyserar orsaker och hittar både organisatoriska och uppdragsmässigt förebyggande åtgärder mot ohälsa för att skapa hållbara medarbetare.

Förväntningarna på den kommunala verksamheten ökar och därmed ställs även högre krav än tidigare på förmågan att i snabbare takt utveckla, förändra och implementera smarta digitala lösningar. Inte minst inom administration och omsorg, där traditionella arbetssätt är starkt förankrade, kommer en förändringsvåg att krävas för långsiktig personalförsörjning. Konkret är resurstillgången ett riskområde för Norsjö kommun.

Medarbetarundersökning

Som huvudsaklig medarbetarundersökning använder Norsjö kommun sig av hållbart medarbetarengagemang (HME) som ger indexerade resultat inom områden som motivation, ledarskap och styrning. Resultaten från de psykosociala frågorna och motivation ingår i kommunfullmäktiges mål nr fyra och har därför varit ett prioriterat område under mandatperioden.

HME 2022 riktade sig till alla medarbetare med månadslön och hade en svarsfrekvens på 60 procent, vilket är 5 procent lägre än året innan. Fortsatt arbete med information gällande enkäten och stöd till chefer måste ske för att uppmuntra till en högre svarsfrekvens. Att använda resultaten konstruktivt ingår i chefernas uppdrag. Inför 2023 behöver enkätfrågor och upplägg ses över.

I årets utfall visas att index för motivation är något lägre jämfört med föregående år. Utfallet inom den psykosocial arbetsmiljön är också något lägre än föregående år. De tre till fyra uppmärksammade områdena som haft svagt utfall i de tre senaste mätningarna är fortsatt svaga.

Även områdena ledarskap och styrning visar ett något lägre resultat än föregående år. Det är viktigt att fortsätta arbeta med resultaten och utreda orsakerna till utfallen. Medarbetarnas förtroende för ledarskapet samt förståelse för målarbetet och kommunens inriktning tillsammans med de individuella uppdragen ger grunden till bra resursanvändning och den effektivitet och kvalitet som kommunens kunder och brukare förväntar sig. Tydlig målstyrning, ett hållbart ledarskap och motiverade medarbetare ger förutsättningar för en mycket god utväxling av det kommunala uppdraget.

Rekrytering och kompetensförsörjning

Inom närregionen pågår stora etableringsprojekt som förväntas generera flera tusen nya arbetstillfällen. Detta förväntas påverka Norsjö kommun både positivt och negativt, men det är fortsatt svårt att identifiera exakt hur. Att kommunen behöver göra en tydligare omvärldsbevakning och ett strukturerat arbete för att möta denna utmaning är dock ett faktum. Bristsituationer uppstår ofta med relativt kort varsel. Rekrytering till akademiska yrken är ofta en reell utmaning.

Projektet Heltidsresan, ”Heltid som norm”, för att höja andelen som arbetar heltid har fortsatt under 2022. Samhällsekonomiskt har det stora positiva effekter att fler arbetar mer då det kommer att underlätta bemanning och personalförsörjning. Införandet av ett personalplaneringssystem är en parallell stödprocess till arbetet för effektiv planering av resurser utifrån verksamheternas behov. Några verksamheter har infört detta under 2022 och för resterande verksamheter finns en plan för införande under 2023.

I den övergripande personalförsörjningsplanen för mandatperioden identifierades aktiviteter inom fem strategiområden:

- Attraktiv arbetsgivare
- Hållbara medarbetare
- Fler jobbar mer
- Effektivisering
- Breddad och kreativ rekrytering

En ny kompetensförsörjningsplan skall tas fram för kommande mandatperiod 2023–2026. Planen kommer att fokusera på ovan nämnda strategiområden, där tydliga mål och aktiviteter kommer att formuleras. Planen kommer att kopplas till den övergripande strategin för Norsjö kommun.

Personalpolitik

Ökad personalomsättning har ekonomiska och resurskrävande konsekvenser bland annat på grund av ökat antal introduktioner. Det är nödvändigt att se över egna strukturer för att fastslå vad som utgör en attraktiv arbetsgivare. En djupare analys av orsaker till avgångar har genomförts under 2022 genom intervjuer med medarbetare som valt att lämna sin anställning. I analysen framgår att även om lönen är en omnämnd faktor är det de två områdena ledarskap och arbetsbelastning som arbetsgivaren behöver sätta in åtgärder inom för att vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna vill stanna kvar.

Flexibilitet i hur kommunen anpassar sig till marknadsunderlag och vilka förmåner som erbjuds kan också vara framgångsfaktorer, inte minst genom transparens och delaktighet där medarbetares förbättringsförslag samt personalpolitiska ställningstaganden kan påverka attraktiviteten positivt.

Psykisk hälsa arbetsliv (PHA) med följdprojektet PHA 2.0 har avslutats. De aktiviteter som identifierats har lagts in i årsplanen för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Lönekartläggning

Lönekartläggning har genomförts utifrån diskrimineringslagens krav på utförande. Lönekartläggningen visade att tillämpning av löne- och anställningsvillkor är könsneutrala. Ett par avvikelser avseende föregående år identifierades men som saknade åtgärder. I lönekartläggningen identifierades ytterligare ett par avvikelser som behöver analyseras och eventuellt åtgärdas.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) är ett förvaltningsövergripande område som fortsatt vara i fokus under 2022 för att arbetet ska sätta sig väl i verksamheterna. Arbetet kopplas direkt till övergripande mål nr fyra.

Basutbildning inom SAM slutfördes i början av året för alla chefer och skyddsombud. Användningen av AFA:s avvikelsehanteringssystem IA fortsätter. Det har införts för att systematiskt fånga upp, utreda och åtgärda tillbud, riskområden och olyckor. Systemet är tillgängligt för chefer, skyddsombud och medarbetare, vilket har gett resultat i form av att fokuset börjar skifta till förebyggande arbete i form av riskobservationer och tillbud. Fortsatt arbete krävs för att förbättra systematiken gällande uppföljning av registrerade händelser.

Rapporterade händelser i IA-systemet, antal per år	2022	2021
Riskobservationer	61	39
Tillbud	108	49
Olycksfall	38	29
Färdolycksfall	4	5
Arbetssjukdom	1	5

Den årliga uppföljningen har två metoder. Den första är en checklista för årlig uppföljning av SAM som genomförs av chef och skyddsombud. Den andra är frågeställningar som besvaras av chef och arbetsgrupp tillsammans för att synliggöra de arbetsmiljöfrågor som de arbetat med under året.

Pensionsutfästelser

Norsjö kommun har inga pensionsutfästelser, så kallade fallskärmar, till någon anställd utöver avtalsreglerade pensioner. För kommunens hel- och deltidsarvoderade förtroendevalda är pensionsbestämmelserna reglerade enligt bestämmelser i OPF–KL. Bestämmelserna tillämpas på förtroendevalda som valts för första gången i samband med valet 2014 eller senare, eller som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser. Förtroendevalda som tidigare omfattats av PBF eller PRF fortsätter regleras enligt dessa bestämmelser.

Antal anställda och personalkostnader

Mellan den 1 november 2021 och samma datum 2022 minskade antalet anställda med 8 personer, vilket motsvarar 1,6 procent. Minskningen är inom de visstidsanställda där det förra året ingick sju extratjänster som inte finns kvar detta år. Antalet tillsvidareanställda har däremot ökat med fyra personer.

Antal anställda per 1 november	2022	2021
Tillsvidareanställda	425	421
Visstidsanställda	64	76
Totalt	**489**	**497**

Personalkostnaderna uppgår till 254 miljoner kronor, vilket är en minskning med 33 miljoner från föregående år. Procentuellt är det en minskning med 11,4 procent. Fjolårets inlösen av pensionsskulden med 40,0 miljoner kronor inklusive löneskatt ingår dock i förra årets kostnader. Exklusive inlösen har personalkostnaderna i stället ökat med 7,2 miljoner, motsvarande 2,9 procent. Bortsett från inlösenbeloppet utgör personalkostnaderna 63,9 procent av de totala driftkostnader, vilket är 0,8 procentenheter lägre än föregående år.

Kön- och åldersfördelning

Av kommunens 425 tillsvidareanställda är 342 kvinnor och 83 män. Andelen män har ökat med 7,8 procent jämfört med föregående år och är den högsta andelen sedan år 2010. Flest anställda återfinns inom vård och omsorg samt inom skola och barnomsorg.

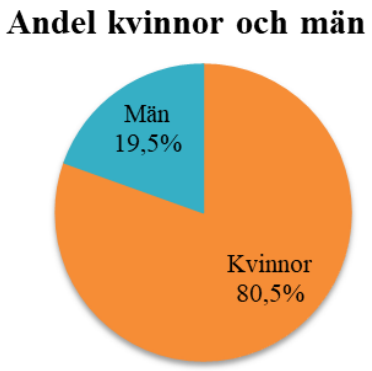

Medelåldern bland kommunens tillsvidareanställda kvinnor är 47,9 år och männen är 43,8 år. Medelåldern för kommunens samtliga tillsvidareanställda är 47,1 år.

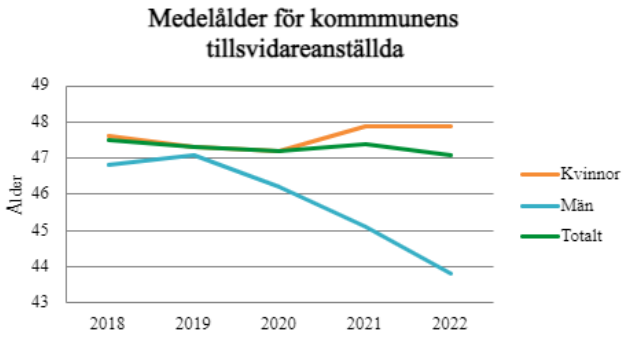

Kalkylerade pensionsavgångar

Antalet tillsvidareanställda som blir 65 år inom en tioårsperiod uppgår till 142 personer och utgör 33,4 procent av kommunens tillsvidareanställda. Inom 5 år har 67 anställda fyllt 65 år, vilket motsvarar 15,8 procent. Kompetensförsörjningen är en stor utmaning då bristen på arbetskraft redan är betydande inom flera yrkeskategorier.

Följande tabell visar kalkylerade personalavgångar inom fem respektive tio år per verksamhetsområde och personalkategori.

Kalkylerade personalavgångar	Inom 5 år	Inom 10 år
Personal inom Kommunledningskontor		
Chefer	1	2
Handläggare, Assistent	3	4
IT	1	1
Nämndesekreterare	1	1
Summa, KLK	**6**	**8**
Personal inom Kommunal utveckling		
Chefer	2	2
Köksverksamhet	4	8
Teknik- och servicepersonal	6	17
Arbetscoach	2	3
Handläggare	1	4
Musiklärare	0	1
Bibliotek	0	1
Summa, Kommunal utv.	**15**	**36**
Personal inom Omsorg		
Chefer	1	2
Vård- och omsorgspersonal	24	55
Sjuksköterskor	3	4
Socialsekreterare	1	2
Handläggare, Assistent	2	2
Summa, Omsorg	**31**	**65**
Personal inom Utbildning		
Dagbarnvårdare	1	2
Barnskötare	1	3
Förskollärare	3	6
Elevassistenter	0	3
Fritidspedagoger	1	2
Lärare grundskola	5	9
Kurator	1	1
Administrativa assistenter	2	4
Rektor	1	3
Summa, Utbildning	**15**	**23**
Totalt	**67**	**142**

Närvaro och frånvaro

De vanligaste frånvaroorsakerna har under innevarande år varit semester och sjukdom.

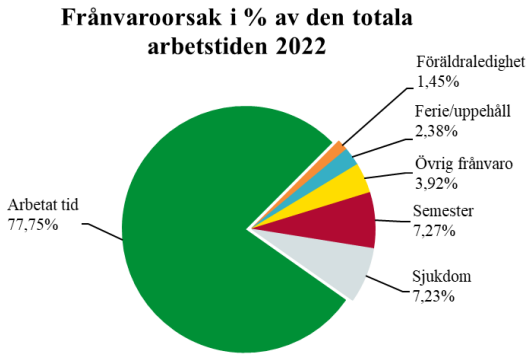

Siffrorna gäller total arbetad tid, d.v.s. timvikarier såväl som tillsvidareanställd personal.

Den arbetade tiden uppgår till 77,8 procent av den totala arbetstiden, vilket är en minskning med 0,7 procentenheter jämfört med året innan. Detta värde är lågt jämfört med genomsnittet för den senaste tioårsperioden som är 79,3 procent.

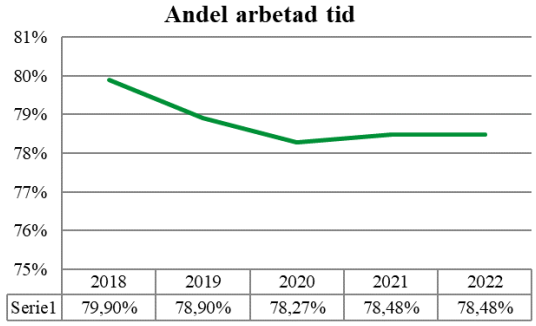

Sjukfrånvaron ökade för fjärde året i rad och är liksom förra året den högsta under den senaste tioårsperioden. Jämfört med föregående år är ökningen 0,38 procentenheter. Kommunen har periodvis under året haft höga sjuktal med anledning av pandemin.

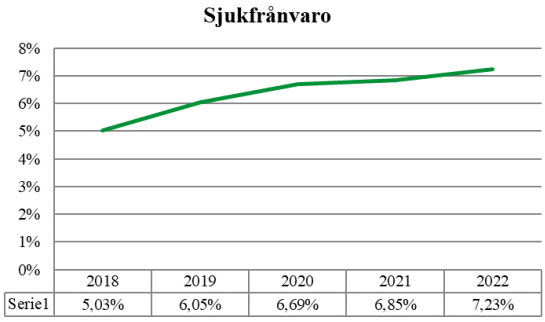

Inom verksamhetsområdet Utbildning har sjukfrånvaron under året ökat med 1,3 procent till 7,6 procent, vilket är den högsta på minst 10 år. Sjukfrånvaron har även ökat inom Omsorgen, med 0,3 procent till 8,3 procent, vilket är den högsta sjukfrånvaron inom Omsorgen på minst 5 år.

Sjukfrånvaron har däremot minskat inom Kommunledningskontoret och Kommunal utveckling med -0,1 respektive -0,9 procent. Sjukfrånvaron 3,57 procent för Kommunledningskontoret är högre än femårssnittet medan sjukfrånvaron på 4,41 procent inom Kommunal utveckling är lägre än genomsnittet för den senaste femårsperioden.

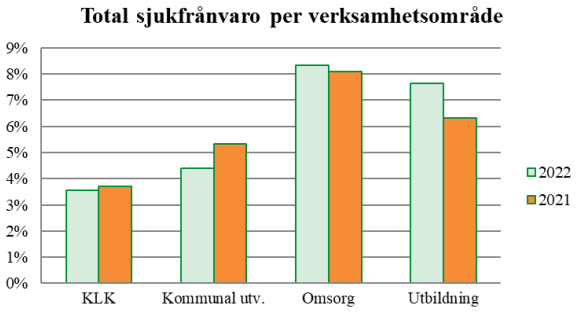

Sjukfrånvaron har liksom förra året ökat för både kvinnor och män trots att de i år skett en minskning i sjukfrånvaro för anställda i åldern 30-49 år. Procentuellt sett har kvinnorna haft en högre sjukfrånvaro än männen. Statistiken visar även att den procentuella sjukfrånvaron varit högst och ökat mest för anställda som är 50 år eller äldre. En anledning till detta är att det varit fortsatta restriktioner inom främst omsorgsverksamhet att stanna hemma från arbete även vid ringa förkylningssymtom. Inom Omsorgen har anställda över 50 år en registrerad sjukfrånvaro på 11,2 procent för innevarande år. Se även tabellerna på nästa sida.

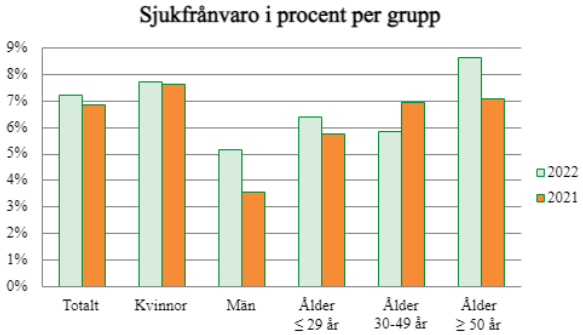

Enligt lagkrav ska sjukfrånvaron indelas och redovisas i total frånvaro, långtidssjukfrånvaro, män och kvinnor samt olika åldersgrupper. Långtidssjukfrånvaro har minskat med 3,66 procent sedan föregående år. Minskningen återfinns inom alla verksamhetsområden förutom Utbildning där den ökade med 7,86 procentenheter.

Inom Kommunledningskontoret noteras en kraftig minskning av den procentuella långtidssjukfrånvaron, men eftersom verksamhetsområdet omfattar en relativt liten personalgrupp ger även små förändringar stor procentuell effekt.

På nästa sida presenteras sjukfrånvaron mer detaljerat med fördelning utifrån bland annat kön, ålderskategori och organisatorisk tillhörighet.

Sjukfrånvaro, totalt för den kommunala organisationen

Indikator (nyckeltal)	I förhållande till	2022	2021
Total sjukfrånvaro	sammanlagd ordinarie arbetstid	7,23 %	6,85 %
Sjukfrånvaro med långtidssjuk-frånvaro, d.v.s. sjuktillfällen med ≥ 60 dagar	total sjukfrånvaro	29,34 %	
Sjukfrånvaro kvinnor	sammanlagd ord. arb.tid för kvinnor	7,72 %	7,63 %
Sjukfrånvaro män	sammanlagd ord. arb.tid för män	5,15 %	3,55 %
Sjukfrånvaro åldersgruppen ≤ 29 år	sammanlagd ord. arb.tid i åldersgruppen ≤ 29 år	6,39 %	5,76 %
Sjukfrånvaro åldersgruppen 30-49 år	sammanlagd ord. arb.tid i åldersgruppen 30-49 år	5,87 %	6,93 %
Sjukfrånvaro åldersgruppen ≥ 50 år	sammanlagd ord. arb.tid i åldersgruppen ≥ 50 år	8,62 %	7,09 %

Sjukfrånvaro per verksamhetsområde

Indikator (nyckeltal)	Kommunlednings-kontor		Kommunal utveckling		Omsorg		Utbildning	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Total sjukfrånvaro	3,57%	3,70%	4,41%	5,34%	8,34%	8,08%	7,64%	6,33%
Sjukfrånvaro med långtidssjuk-frånvaro, d.v.s. sjuktillfällen med ≥ 60 dagar	5,39%	18,78%	11,56%	21,45%	34,56%	43,63%	29,11%	21,25%
Sjukfrånvaro kvinnor	4,10%	4,08%	4,51%	6,66%	8,86%	9,16%	8,05%	6,61%
Sjukfrånvaro män	0,76%	1,20%	4,21%	2,66%	6,43%	4,10%	3,78%	3,74%
Sjukfrånvaro åldersgr. ≤ 29 år	4,92%	0,00%	5,07%	2,85%	5,66%	6,03%	8,55%	5,55%
Sjukfrånvaro åldersgr. 30-49 år	2,08%	1,57%	3,34%	4,63%	6,20%	8,47%	6,83%	6,52%
Sjukfrånvaro åldersgr. ≥ 50 år	4,71%	4,99%	4,89%	5,80%	11,22%	8,64%	8,39%	6,32%

Fiske i Båtviken. Foto: Therese Malm

Förväntad utveckling

Vid 2023 års ingång är det känt att ekonomin kommer att bli en stor utmaning. Under budgetprocessen för 2023 års budget var det initialt betydligt högre skatteintäkter och bidrag att vänta. Under våren kom signaler om kraftigt höjda pensionskostnader med anledning av ändrade avtal och effekter av den skenande inflationen. En del av detta innebar kraftigt höjda PO-påslag. Under hösten ansågs kostnadshöjningarna bli alltför stora för att kunna hantera, varvid budgetmålet sänktes till 0,67% av skatter och bidrag. I december kom det slutgiltiga beskedet att PO-påslaget fastslagits ännu högre. Dessutom ingår det i budget 2023 endast tvåprocentiga prishöjningar. 2023 års budget är därmed underfinansierad. Den resultatutjämningsreserv som kommunen har kan behöva användas, men innan det är möjligt krävs en förändring i riktlinjerna.

Även om omvärldsläget är väldigt kritiskt har Norsjö kommun fortfarande stora möjligheter att dra nytta av den gröna omställningen som pågår i norr. Under 2023 är det sannolikt att kommunala verksamheter påverkas avsevärt av stigande priser och drivmedelskostnader. Utfallet av löneförhandlingar riskerar att driva på löneutvecklingen. Många aktiviteter kommer att pausas då kommunens handlingsutrymme minskar de närmaste åren.

Ett långsiktigt strategiarbete pågår där Norsjö kommun arbetar utifrån att fler personer kommer att bosätta sig i kommunen. Den gröna omställningen och alla människor som behövs i norra Sverige driver till exempel på behovet av att tillskapa fler bostäder. De kommande åren behöver kommunen arbeta med förutsättningar för ökat bostadsutrymme, även om höga räntor och osäkerhet gör att det i nuläget är svårt för såväl offentliga som privata aktörer att påbörja nybyggnationer. En ny översiktsplan har beslutats och nya detaljplaner kan behöva tas fram. På så sätt skapar kommunen möjlighet att snabbt kunna agera när det ekonomiska läget åter igen blir bättre.

Det privata näringslivet har för närvarande inte påverkats nämnvärt av konjunkturförsämringen. Även om de flesta företag tidigare har signalerat om stark framtidstro finns trots allt en viss oro att något/några företag kan få för höga utmaningar och tvingas permittera anställda. Under förutsättning att ekonomin återhämtar sig inom ett par år bör dock påverkan på arbetsmarknaden, där det just nu råder personalbrist, inte bli alltför omfattande.

Föråldrad infrastruktur och fastigheter som nått slutet av sin livslängd är något som kommunen redan arbetar med i sina investeringsplaner. Till exempel pågår utbyte av Va-infrastrukturen i Norsjö samhälle och projektering av en ny sim- och sporthall pågår för fullt. En ny förskola ska byggas och sannolikt behöver även en ny grundskolebyggnad uppföras som ersättning till K-huset som inte längre används på grund av dålig innemiljö. Dessa investeringar samt ytterligare ännu inte beslutade projekt kommer att vara nödvändiga för att kunna upprätthålla kommunal verksamhet samt attrahera nya innevånare. Samtidigt blir det extra utmanande att hålla en hög investeringsnivå i ett läge med såväl ökad inflation som stigande räntor. För att klara det behöver kommunen frigöra driftmedel för att kunna betala amorteringar och räntor som investeringarna medför.

Nästa stora utmaning är kompetensförsörjning. Kommande år behöver kommunen arbeta med både kompetensförsörjning och med nya metoder såsom digitalisering för att klara sitt uppdrag. Kompetensförsörjningen är en utmaning som samtliga arbets-

givare i hela landet brottas med. Den är direkt kopplad till landets åldersstruktur där de äldsta ökar i mycket snabbare takt än den aktiva befolkningen. Försörjningskvoten ökar, det vill säga att färre arbetande ska försörja fler icke arbetande. Detta fenomen är extra tydligt i de flesta inlands- och glesbygdskommuner, även i Norsjö. Den pågående utvecklingen inom norra Sveriges näringsliv bidrar till en ökad konkurrens om personer i arbetsför ålder. Det skapar utmaningar med högre personalomsättning och svårigheter med bemanning. Inom kommunal verksamhet förekommer detta redan främst inom omsorgsyrken och inom barnomsorg, men det har även blivit svårt att rekrytera och bemanna inom andra områden. Många nya som ska inskolas bidrar i sin tur till ökad belastning på chefer och ordinarie personal som i sin tur skapar påfrestningar på arbetsmiljön. Det blir därför än viktigare att i framtiden både kunna behålla befintlig personal som att förbättra rutiner för inskolning och introduktion.

En del i detta kompetensförsörjningsarbete är Heltidsresan som implementeras i hela kommunen. Den innebär att fler ska jobba mer, att Norsjö kommun i större utsträckning ska kunna ta tillvara de personer som finns på arbetsmarknaden och samtidigt ge ökad möjlighet till en god inkomst. Norsjö har historiskt sett legat bland de kommuner i landet som har den lägsta genomsnittliga sysselsättningsgraden, vilket främst förekommer i de kvinnodominerade omsorgsyrkena. I Norsjö ska arbetsmiljön vara så god att den som vill arbeta heltid ska ges möjlighet till det. Personalen ska även orka arbeta full tid, tack vare god arbetsmiljö och bra scheman.

Heltidsresan har under året medfört en stor omställning som inneburit både oro och missnöje när tidigare inarbetade och kända förhållanden ändras. Såväl arbetsgivaren som facken är dock eniga om att arbetet med Heltidsresan är rätt väg att gå.

Landets kommuner står även inför andra förändringar gällande nya eller ökande krav från nationellt håll. Exempel på dessa är nya krav inom vattentjänstlagen, kommunernas övertagande av insamling av förpackningar, kommunernas ansvar i det brottsförebyggande arbetet och utökat ansvar gällande det civila försvaret. Ofta innebär det utökade ansvaret en viss ekonomisk kompensation. Ofta blir dock kompensationen för en mindre kommun så liten att det inte möjliggör att anställa en handläggare som ska arbeta med de nya ansvarsområdena. Befintlig personal, med redan väldigt splittrade arbetsuppgifter, får nya pålagor som ska hanteras vilket gör att arbetssituationen till slut blir ohållbar. Här kan utvecklande av kommunala samarbeten vara en lösning. Norsjö kommun har redan utvecklat ett flertal sådana samarbeten, men fler kommer att bli aktuella i framtiden. Inom Region 10-samarbetet har kommunerna beviljats förstudiemedel för att mer konkret kunna utreda samverkansformer.

Världsläget innebär ett kraftigt ökat ansvar för säkerhetsfrågor, krisberedskap och för civilförsvar. Under pandemin har kommunen fått bra erfarenhet i hantering av krisberedskap, men utmaningarna är mycket större än så. Ett omfattande arbete med krisplaner behöver göras, vilket omfattar och påverkar samtliga verksamheter och berör allt som ingår i det kommunala uppdraget.

Norsjö kommun står med andra ord inför många och stora utmaningar och extremt hög förändringstakt kopplad till den utveckling som pågår i norra Sverige. Detta ger nya möjligheter att utveckla kommunen och att skapa ***Världens Bästa Vardag***. Det är med framtidstro och respekt som Norsjö kommun tar sig an det arbetet!

Mikael Lindfors
Kommunstyrelsens ordförande

Eleonore Hedman
Kommunchef

Resultaträkning och kassaflödesanalys

Resultaträkning (tkr)	Not	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Verksamhetens intäkter	1	98 661	104 413	86 198	91 948
Verksamhetens kostnader	2, 3	-407 463	-430 375	-397 757	-421 914
Avskrivningar	4	-13 319	-12 129	-10 755	-9 554
Verksamhetens nettokostnader		**-322 120**	**-338 091**	**-322 314**	**-339 520**
Skatteintäkter	5	202 579	192 761	202 579	192 761
Generella statsbidrag och utjämning	6	129 173	121 068	129 173	121 068
Verksamhetens resultat		**9 632**	**-24 262**	**9 438**	**-25 691**
Finansiella intäkter	7	284	716	538	982
Finansiella kostnader	8	-1 063	-655	-411	-156
Resultat efter finansiella poster		**8 853**	**-24 202**	**9 566**	**-24 866**
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat	9	**8 853**	**-24 202**	**9 566**	**-24 866**

Kassaflödesanalys (tkr)	Not	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		8 853	-24 202	9 566	-24 866
Justering avskrivningar	4	13 319	12 129	10 755	9 554
Justering ej likviditetspåverkande poster	10	-2 392	-194	-2 218	-173
Förändring kortfristiga fordringar		-6 737	-20 133	-6 056	-20 300
Förändring förråd		632	-479	632	-478
Förändring kortfristiga skulder		1 145	6 497	-1 572	7 298
Medel från den löpande verksamheten		**14 820**	**-26 382**	**-11 107**	**-28 965**
Investeringsverksamheten					
Förvärv immateriella anläggn.tillgångar	13	0	-1 426	0	-1 426
Förvärv materiella anläggningstillgångar		-29 172	-18 302	-29 172	-18 211
Erhållna investeringsbidrag		17 851	-331	17 851	-331
Försäljning materiella anläggn.tillgångar	11	1 015	700	1 015	700
Förvärv/försäljn. finansiella anläggn.tillg.	12	-49	19	-38	-1
Medel från investeringsverksamheten		**-10 354**	**-19 340**	**-10 343**	**-19 270**
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån		0	0	0	0
Erhållet aktieägartillskott		0	0	0	0
Amortering av skuld		-7 637	-1 329	0	0
Förändring av kortfristiga skulder		180	0	0	0
Medel från finansieringsverksamheten		**-7 457**	**-1 329**	**0**	**0**
Årets kassaflöde		**-2 991**	**-47 051**	**763**	**-48 235**
Likvida medel vid årets början		53 598	100 649	44 852	93 087
Likvida medel vid årets slut		**50 607**	**53 598**	**45 616**	**44 852**

Balansräkning

Balansräkning (tkr)	Not	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	13	1 101	1 298	1 101	1 298
Materiella anläggningstillgångar		286 660	270 750	220 421	201 948
Mark, byggnader o tekn. anläggningar	14	*273 196*	*263 008*	*207 275*	*194 587*
Maskiner och inventarier	15	*13 465*	*7 743*	*13 146*	*7 361*
Finansiella anläggningstillgångar	16	3 629	3 580	7 960	7 922
Summa anläggningstillgångar		**291 390**	**275 628**	**229 482**	**211 168**
Bidrag till infrastruktur		**0**	**0**	**0**	**0**
Omsättningstillgångar					
Förråd m. m.		1 194	1 826	1 131	1 763
Fordringar	17	53 233	46 497	52 784	46 728
Kortfristiga placeringar	18	26 328	26 569	26 328	26 569
Kassa och bank		24 279	27 029	19 288	18 283
Summa omsättningstillgångar		**105 033**	**101 921**	**99 531**	**93 344**
SUMMA TILLGÅNGAR		**396 423**	**377 549**	**329 013**	**304 512**
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		8 853	-24 202	9 566	-24 866
Resultatutjämningsreserv		26 890	26 890	26 890	26 890
Övrigt eget kapital		156 678	180 880	150 918	175 784
Summa eget kapital	19	**192 421**	**183 568**	**187 374**	**177 808**
Avsättningar					
Avsättning pensioner, löneskatt o.d.	20	7 445	7 931	7 253	7 566
Summa avsättningar		**7 445**	**7 931**	**7 253**	**7 566**
Skulder					
Långfristiga skulder	21	109 908	100 725	53 235	36 415
Kortfristiga skulder	22	86 649	85 324	81 151	82 723
Summa skulder		**196 557**	**186 049**	**134 386**	**119 138**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**396 423**	**377 549**	**329 013**	**304 512**
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter		0	0	0	0
Ansvarsförbindelser		52 610	58 276	110 830	128 274
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna, inkl. löneskatt		*44 057*	*49 694*	*44 057*	*49 694*
Övriga ansvarsförbindelser	23	*8 553*	*8 582*	*66 773*	*78 580*
Summa panter och ansvarsförbindelser		**52 610**	**58 276**	**110 830**	**128 274**

Kommunstyrelsens ordförande har enligt PBF rätt till avgångsersättning i 1 år med 80 procent av lönen.
Om detta aktualiseras ska avgångsersättningen samordnas med förvärvsinkomster.

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Intäkter enligt driftredovisning	164 243	163 169	142 708	141 873
Interna intäkter enligt driftredovisning	-56 511	-49 955	-56 511	-49 955
Rättelse bolagsskatt från fg år	0	29	0	29
Koncerninterna intäkter	-9 072	-8 831	0	0
Verksamhetens intäkter	**98 661**	**104 413**	**86 198**	**91 948**
varav jämförelsestörande poster:	0	0	0	0
Fördelat enligt nedanstående:				
Taxor och avgifter	24 146	23 441	26 266	25 545
Hyror och arrenden	23 702	23 635	8 338	8 483
Bidrag från staten	34 105	37 084	34 083	36 987
Övriga bidrag	3 918	3 759	3 918	3 759
Övriga intäkter	12 789	16 494	13 594	17 174
	98 661	**104 413**	**86 198**	**91 948**
varav intäkter i projektverksamhet	14 210	10 437	14 210	10 437

Not 2 Verksamhetens kostnader	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Kostnader enligt driftredovisning	487 232	461 783	465 891	441 917
Interna kostnader lokaler och städ	-21 188	-15 798	-21 188	-15 798
Interna räntekostnader	-1 446	-1 843	-1 446	-1 843
Övriga interna kostnader	-35 323	-34 156	-35 323	-34 156
Koncerninterna kostnader	-9 072	-8 831	0	0
Diff. mellan kalkylerade och faktiska kostnader för pensioner, PO m. m.	638	41 389	638	41 389
Diverse kostnader (bankkostnader m. m.)	-60	-39	-60	-39
Avskrivningar	-13 319	-12 129	-10 755	-9 554
Verksamhetens kostnader	**407 463**	**430 375**	**397 757**	**421 914**
Varav jämförelsestörande poster:				
Inlösen Pensioner inkl. löneskatt	0	40 245	0	40 245
Fördelat enligt nedanstående:				
Bidrag och transfereringar	11 350	11 759	12 052	12 448
Entreprenader och köp av verksamhet	49 907	46 745	45 567	43 346
Personalkostnader	258 158	291 150	254 364	287 156
Lokal- och markhyror	1 789	1 691	7 107	6 997
Bränsle, energi och vatten	13 952	12 960	8 797	8 077
Övriga rörelsekostnader	72 306	66 071	69 870	63 890
	407 462	**430 375**	**397 756**	**421 914**
varav kostnader i projektverksamhet	19 047	15 250	19 047	15 250

Not 3 Redovisning leasingavtal	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Operationella leasingavtal				
Transportmedel				
Totala minimileaseavgifter	**1 225**	**826**	**1 181**	**744**
varav förfall inom ett år	722	551	678	510
varav förfall senare än ett år men inom fem år	503	275	503	234
varav förfall senare än fem år		0	0	0
Inventarier				
Totala minimileaseavgifter	**956**	**1 369**	**956**	**1 369**
varav förfall inom ett år	488	792	488	792
varav förfall senare än ett år men inom fem år	468	577	468	577
varav förfall senare än fem år	0	0	0	0

I de nya redovisningsreglerna för leasing är det objektets ekonomiska livslängd som styr redovisning av leasingavtal i stället för som tidigare leasingavtalets längd.

Not 4 Avskrivningar och nedskrivningar	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Immateriella anläggningstillgångar	197	128	197	128
Fastigheter, anläggningar	11 707	10 474	9 207	7 974
Maskiner och inventarier	1 414	1 527	1 351	1 453
Nedskrivningar	0	0	0	0
Avskrivningar och nedskrivningar	**13 319**	**12 129**	**10 755**	**9 554**

Avskrivningar sker linjärt, det vill säga med lika stora belopp varje år. Nya investeringar avskrivs från den tidpunkt de tas i bruk och beräknas utifrån anskaffningsvärdet. Eventuella bidrag/ersättningar bruttoredovisas och upplösning av sådana återfinns bland verksamhetens intäkter.

Not 5 Skatteintäkter	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Kommunalskatt innevarande år	196 680	187 591	196 680	187 591
Slutavräkning föregående år	1 259	659	1 259	659
Preliminär slutavräkning innevarande år	4 641	4 510	4 641	4 510
Skatteintäkter	**202 579**	**192 761**	**202 579**	**192 761**

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Inkomstutjämning	57 464	52 746	57 464	52 746
Strukturbidrag	5 417	5 394	5 417	5 394
Regleringsbidrag/-avgift	10 939	11 732	10 939	11 732
Kostnadsutjämning	37 605	35 459	37 605	35 459
Statsbidrag LSS	6 939	6 185	6 939	6 185
Kommunal fastighetsavgift	7 084	6 967	7 084	6 967
Generella bidrag från staten	3 726	2 584	3 726	2 584
Generella statsbidrag och utjämning	**129 173**	**121 068**	**129 173**	**121 068**

Not 7 Finansiella intäkter	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Ränteintäkter för utlämnad borgensförbindelse	0	0	209	226
Ränteintäkter för likvida medel m.m.	284	130	329	170
Orealiserad värdestegring finansiella placeringar	0	586	0	586
Finansiella intäkter	**284**	**716**	**538**	**982**

Not 8 Finansiella kostnader	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Räntekostnad för pensionsskuld	20	13	20	13
Orealisarad förlust på finansiella placeringar	241	0	241	0
Övriga finansiella kostnader	802	642	149	143
Finansiella kostnader	**1 063**	**655**	**411**	**156**

Not 9 Årets resultat	Kommun 2022	2021
Balanskravsutredning		
Årets resultat	9 566	-24 866
Reducering av samtliga realisationsvinster	-942	-134
Justering för realisationsvinster, undantagsmöjlighet	927	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	241	-586
Återföring av orealiserade vinster/förluster i värdepapper	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	**9 792**	**-25 586**
Reservering till resultatutjämningsreserv, RUR	-6 248	0
Användning av medel från RUR	0	0
Årets balanskravsresultat	**3 544**	**-25 586**
Synnerliga skäl	0	40 245
Balankravsunderskott från tidigare år	0	0
Summa	**3 544**	**14 659**

Årets finansiella resultat 9 566 tkr (år 2021: -24 866 tkr) avviker från justerad budget med 1 994 tkr.

Den föreslagna reserveringen till resultatutjämningsreserv är maximalt belopp som kan reserveras.

Not 10 Justering av ej likviditetspåverkande poster	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Förändring löneskatt pensionsavsättning	-61	194	-61	194
Förändring pensionsavsättning	349	-56	349	-56
Förändring pensionsavsättning för förtroendevalda inkl. löneskatt	-621	841	-621	841
Ränta pensionsavsättning	20	13	20	13
Realisationsvinst/-förlust	-875	-134	-875	-134
Uppskjuten skatt i obeskattad reserv	-173	-22	0	0
Upplösning av skuld för investeringsbidrag och anläggnings-/anslutningsavgifter	-1 031	-1 031	-1 031	-1 031
Justering av ej likviditetspåverkande poster	**-2 392**	**-194**	**-2 218**	**-173**

Not 11 Försäljningspris materiella anläggningstillgångar	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Mark	15	0	15	0
Fastigheter	1 000	700	1 000	700
Fordon	0	0	0	0
Maskiner och inventarier	0	0	0	0
Försälningspris Materiella anl. tillgångar	**1 015**	**700**	**1 015**	**700**

Not 12 Förvärv/avyttring av finansiella anläggningstillgångar	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
HBV förening	11	-20	0	0
Norra skog	3	1	3	1
Kommuninvest	35	0	35	0
Förvärv/avyttring av finansiella anläggningstillgångar	**49**	**-19**	**38**	**1**

Not 13 Immateriella anläggningstillgångar	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Förvärvade immateriella anläggningstillgångar				
Ingående ack. anskaffningsvärde	3 095	1 669	2 899	1 473
Årets nyanskaffningar	0	1 426	0	1 426
Försäljning/utrangering	0	0	0	0
Utgående ack. anskaffningsvärde	**3 095**	**3 095**	**2 899**	**2 899**
Ingående ack. avskrivningar	-1 797	-1 669	-1 601	-1 473
Årets avskrivningar enligt plan	-197	-128	-197	-128
Försäljning/utrangering	0	0	0	0
Utgående ack. avskrivningar	**-1 994**	**-1 797**	**-1 798**	**-1 601**
Utgående bokfört värde	**1 101**	**1 298**	**1 101**	**1 298**

Not 14 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Ingående ack. anskaffningsvärde	548 441	532 360	405 038	388 957
Årets nyanskaffningar	21 968	17 921	21 968	17 921
Omklassificering	0	0	0	0
Försäljning/utrangering	-6 448	-1 840	-6 448	-1 840
Utgående ack. anskaffningsvärde	**563 961**	**548 441**	**420 557**	**405 038**
Ingående ack. avskrivningar	-285 433	-276 233	-210 451	-203 752
Årets avskrivningar enligt plan	-11 707	-10 474	-9 207	-7 974
Försäljning/utrangering	6 376	1 274	6 376	1 274
Nedskrivning	0	0	0	0
Utgående ack. avskrivningar	**-290 765**	**-285 433**	**-213 282**	**-210 451**
Utgående bokfört värde	**273 196**	**263 008**	**207 275**	**194 587**
Fördelat enligt nedanstående:				
Pågående investering	35 160	17 862	34 971	17 673
Markreserv	3 242	3 242	3 242	3 242
Verksamhetsfastigheter	56 767	58 738	56 767	58 738
Fastigheter för affärsverksamhet	73 476	74 741	73 476	74 741
Publika fastigheter	14 145	14 591	14 145	14 591
Fastigheter för annan verksamhet	90 406	93 834	24 674	25 602
	273 196	**263 008**	**207 275**	**194 587**

Not 15 Maskiner, inventarier och transportmedel	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Ingående ack. anskaffningsvärde	27 057	30 169	25 778	28 980
Årets nyanskaffningar	7 204	380	7 204	290
Omklassificering	0	0	0	0
Försäljning/utrangering	-754	-3 492	-754	-3 492
Utgående ack. anskaffningsvärde	**33 507**	**27 057**	**32 228**	**25 778**
Ingående ack. avskrivningar	-19 314	-21 280	-18 417	-20 457
Årets avskrivningar enligt plan	-1 414	-1 527	-1 351	-1 453
Försäljning/utrangering	686	3 492	686	3 492
Utgående ack. avskrivningar	**-20 042**	**-19 314**	**-19 082**	**-18 417**
Utgående bokfört värde	**13 465**	**7 743**	**13 146**	**7 361**
Fördelat enligt nedanstående:				
Pågående investering	225	0	225	0
Maskiner	2 922	3 158	2 626	2 821
Inventarier	1 631	2 526	1 609	2 481
Bilar och andra transportmedel	8 686	2 059	8 686	2 059
	13 465	**7 743**	**13 146**	**7 361**

Not 16 Finansiella anläggningstillgångar	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
SKL Kommentus	2	2	2	2
Kreditgivarföreningen	50	50	50	50
Norsjö medborgarhusförening	50	50	50	50
Norra Skog	82	79	82	79
Inera	43	43	43	43
Kommuninvest andelskapital	3 305	3 270	3 305	3 270
HBV förening	97	86	0	0
Koncernföretag:				
Norsjölägenheter AB (aktier)	0	0	4 428	4 428
Finansiella anläggningstillgångar	**3 629**	**3 580**	**7 960**	**7 922**

Not 17 Kortfristiga fordringar	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Kundfordringar	4 165	4 763	4 658	5 418
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25 433	17 212	25 058	17 408
Statsbidragsfordringar	2 717	3 393	2 717	3 393
Övriga kortfristiga fordringar	20 918	21 128	20 351	20 509
Kortfristiga fordringar	**53 233**	**46 497**	**52 784**	**46 728**

Not 18 Kortfristiga placeringar	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Fondandelar	26 328	26 569	26 328	26 569
Fastränteкonto	0	0	0	0
Kortfristiga placeringar	**26 328**	**26 569**	**26 328**	**26 569**

Not 19 Eget kapital	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Eget kapital, ingående värde	183 568	207 745	177 808	202 674
Justering av ingående värde p g a sänkt bolags-skatts effekt på ingående obeskattad reserv	0	25	0	0
Årets resultat	8 853	-24 202	9 566	-24 866
Eget kapital	**192 421**	**183 568**	**187 374**	**177 808**
Fördelat enligt nedanstående:				
Årets resultat			9 566	-24 866
Resultatutjämningsreserv, reserverat tidigare år			26 890	26 890
Övrigt eget kapital			150 918	175 784
			187 374	**177 808**
Maximal avsättning av årets resultat till RUR			6 248	0

Not 20 Avsättningar

	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Avsättning för pensioner, blandad modell	1 122	750	1 122	750
Avsättning för förtroendevaldas pensioner inkl löneskatt	5 859	6 631	5 859	6 631
Avsättning för garanti- och visstidspensioner	0	3	0	3
Avsättning för särskild löneskatt	272	183	272	183
Avsättning för skatt i obeskattad reserv	192	365	0	0
Avsättningar	**7 445**	**7 931**	**7 253**	**7 566**

Not 21 Långfristiga skulder

	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Skulder till kreditinstitut	56 673	64 310	0	0
Skuld för anläggnings- och anslutningsavgifter	1 518	1 570	1 518	1 570
Skuld investeringsbidrag	51 718	34 845	51 718	34 845
Långfristiga skulder	**109 908**	**100 725**	**53 235**	**36 415**

Not 22 Kortfristiga skulder

	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Leverantörsskulder	28 077	18 418	27 333	19 375
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	37 270	46 056	32 651	42 825
Anställdas skatter	4 105	3 977	4 049	3 913
Semesterlöneskuld och övertidsskuld inkl PO	17 197	16 874	17 118	16 609
Kortfristiga skulder	**86 649**	**85 324**	**81 151**	**82 723**

Not 23 Borgens- och övriga ansvarsförbindelser

	Koncern 2022	2021	Kommun 2022	2021
Förlustansvar egnahem (SBAB)	0	0	0	0
Norsjö medborgarhusförening (Swedbank)	8 500	8 500	8 500	8 500
Bastuträsk Folkets hus (Swedbank)	53	82	53	82
Norsjölägenheter AB (Kommuninvest)	0	0	58 220	69 998
Borgens- och övriga ansvarsförbindelser	**8 553**	**8 582**	**66 773**	**78 580**

Not 25 Upprättade särredovisningar

En särredovisning över VA-verksamheten har upprättats enligt lagen om allmänna vattentjänster. Särredovisningen kommer att presenteras på kommunens webbplats när den har godkänts av kommunfullmäktige.

Not 26 Kostnad för räkenskapsrevision

	Kommun 2022	2021
Förtroendevalda revisorer	29	25
Sakkunnigt biträde (revisionsföretaget PWC)	182	132
Kostnad för räkenskapsrevision	**210**	**157**

Kostnaden avser den sammanlagda kostnaden för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning. De förtroendevalda revisorernas ersättningar för räkenskapsrevisionen bokförs inte åtskilt från övrig revision och därför har en schablonmässig beräkning gjorts här.

Not 27 Redovisningsprinciper

Resultaträkning

Resultaträkningen är en sammanfattning av årets redovisade intäkter och kostnader. Överstiger intäkterna periodens kostnader innebär det att det egna kapitalet ökar och kommunens finansiella styrka förbättras.

Verksamhetens nettokostnader är det som återstår att skattefinansiera när intäkter genererade i verksamheten dragits av mot verksamhetens kostnader och avskrivningar. De finansiella intäkter och kostnader påverkar resultatet. Årets resultat ska finansiera investeringar och helst ett framtida sparande.

Balansräkning

Balansräkningen beskriver den ekonomiska ställningen vid bokslutstillfället och utgör en förbindelselänk mellan de olika åren. Den visar det bokförda värdet av kommunens tillgångar och hur dessa finansierats.

Tillgångarna delas upp i omsättningstillgångar och anläggningstillgångar. Aktier och andelar för stadigvarande innehav klassas som finansiell anläggningstillgång. Omsättningstillgångar är kortfristiga fordringar, kortfristiga placeringar samt pengar i kassa och bank.

På motsvarande sätt delas skulderna upp i kortfristiga och långfristiga skulder samt avsättningar. Kortfristiga skulder förfaller till betalning inom ett år. De övriga skulderna sträcker sig över flera år. En avsättning är definitionsmässigt en skuld som man inte vet exakt hur stor den är eller när den skall betalas.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen ger upplysning om hur medel har tillförts och hur dessa har använts. Till skillnad från resultaträkningen, som redovisar kostnader och intäkter, utgår kassaflödesanalysen från gjorda in- och utbetalningar.

Tillämpade redovisningsprinciper

Kommunens årsredovisning är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal redovisning från 2018 och rekommendationer om praxis från Rådet för kommunal redovisning. Sammantaget innebär detta att redovisningen i kommunen sker på ett sätt som i huvudsak överensstämmer med god redovisningssed.

Skatteintäkter

Den preliminära skatteinbetalningen och den preliminära slutavräkningen för innevarande år samt korrigeringen av slutavräkningen avseende föregående år redovisas som intäkt innevarande år.

Bidrag

Bidrag som är förenade med krav på utförd prestation intäktredovisas i takt med att prestationen har utförts.

Icke prestationsbaserade bidrag intäktsförs i den period bidraget avser. Bidraget intäktsförs i sin helhet även om nedlagda kostnader inte motsvarar bidragets storlek. Bidrag utan prestationskrav som uttryckligen ska användas under mer än ett år periodiseras över de angivna perioderna.

Offentliga bidrag som är hänförbara till en investering redovisas som en skuld och intäktförs i en takt som återspeglar anläggningens nyttjande och förbrukning.

Leasingavtal

Ett leasingavtal ska redovisas som finansiell leasing om de ekonomiska fördelarna och riskerna med ägandet av leasingobjektet i allt väsentligt överförs till leasingtagaren. Övriga leasingavtal är operationell leasing. Kommunen klassificerar inga leasingavtal som finansiell leasing.

Anläggningstillgångar

Gränsen för att redovisa inköp som investering är en nyttjandetid på minst tre år och ett anskaffningsvärde om minst ett prisbasbelopp.

Komponentredovisning tillämpas vid anskaffning från och med 2012, vilket innebär att betydande komponenter hanteras som separata enheter med separata avskrivningstider i de fall det är väsentligt. Bedömningen görs för varje enskilt objekt. Uppdelning i komponenter för äldre anläggningstillgångar gjordes under 2017 utifrån väsentlighetsprincipen.

Anläggningstillgångarna har bruttoredovisats sedan 2011 vilket innebär att investeringsbidrag och vissa anslutningsavgifter redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Finansiella tillgångar

Finansiella innehav som ägs med avsikt om stadigvarande bruk redovisas som anläggningstillgång. Innehav som inte är avsedda för stadigvarande bruk redovisas som omsättningstillgång. Tillgången värderas till sitt verkliga värde på bokslutsdagen och förändringen bokförs på ett värdereglerings konto. Värdeökning eller värdeminskning bokförs som finansiell post.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker från och med den tidpunkt då tillgången är färdig att tas i bruk. Avskrivningar sker linjärt, det vill säga lika stora belopp varje år, och beräknas som anskaffningsvärdet dividerat med avskrivningstiden. Avskrivningstid är varje enskild anläggnings eller komponents beräknade nyttjandetid utifrån dess förutsättningar.

Nedskrivning sker vid bestående värdenedgång. Uppskrivningar är inte tillåtet för materiella anläggningstillgångar.

Nedanstående avskrivningstider tillämpas i normalfallet.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriell anläggningstillgång 5 år alt. avtalstid

Materiella anläggningstillgångar

Mark	
Mark	obegr. livslängd
Verksamhetsfastigheter, komponentindelade	
Markanläggning	25-50 år
Stomme och grund	60-100 år
Yttertak	20-40 år
Fasad	40-100 år
Fönster, dörrar	20-40 år
Värme, sanitet	20-40 år
El	30-40 år
Ventilation inkl styrutrustning	15-25 år
Inre ytskikt lokaler	10-30 år
Hissar	20-50 år
Våtutrymmen, utrustning, sanitet och kök	10-30 år
Övriga byggnader	20-50 år
Gator och vägar	
Stomme	50-80 år
Beläggning	20-30 år
Maskiner, tekniska anläggn.	5-40 år
Inventarier	3-15 år
Bilar, andra transportmedel	5-15 år

Pensioner

Pensioner redovisas enligt blandmodellen vilket innebär att pensioner inklusive löneskatt intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Vid beräkning av pensionsskulden används SKR:s beräkningsmodell. Utbetalning av pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Pensionsförmåner inklusive löneskatt som intjänats från och med 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen och som avsättning i balansräkningen.

Semesterlöneskuld, upplupna löner

Semesterlöneskulden utgörs av ej uttagna semesterdagar. Semesterlöneskuld, okompenserad övertid samt därpå upplupen arbetsgivaravgift redovisas som en kortfristig skuld och kostnadsförs det år de intjänas. Även timlöner avseende december hanteras på samma sätt.

Finansiella skulder

Finansiella skulder delas in i kortfristiga och långfristiga skulder. Skulder som förfaller till betalning inom ett år redovisas som kortfristig skuld. Övriga finansiella skulder redovisas som långfristig skuld.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när kommunen till följd av en inträffad händelse har en förpliktelse som härrör sig från ett kontrakt, lagstiftning eller annan laglig grund och det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas samt att utgiften är oviss i storlek eller tidpunkt för utbetalning. Avsättningarna innefattar kommunens upplupna pensioner, inklusive pensioner till förtroendevalda, intjänade från år 1998 samt särskild löneskatt på dessa.

Borgensavgift

Kravet på affärsmässighet innebär bland annat att en kommun som går i borgen för bostadsbolagens lån ska ta ut en marknadsmässig avgift för att kompensera den ekonomiska fördel det innebär för bolaget. Bolaget ska kunna likställas med privata aktörers lånevillkor. Norsjölägenheter AB har samtliga lån hos externa kreditgivare. Kommunen står som borgenär för bolagets samtliga lån. För detta borgensåtagande betalar bolaget en borgensavgift på 0,34 procent till kommunen. Borgensavgiften beslutas årligen av kommunfullmäktige.

Fastigheter

Alla bostäder ägs och administreras av Norsjölägenheter AB. Övriga allmänna lokaler ägs och administreras av kommunen.

Sammanställd redovisning

Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning oberoende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs. I den sammanställda redovisningen ingår bolag med ett varaktigt kommunalt ägande om minst 20 procent. Den sammanställda redovisningen omfattar kommunens enda dotterbolag, det helägda fastighetsbolaget Norsjölägenheter AB.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att kommunens bokförda värde på aktier i dotterbolagen har eliminerats mot dotterbolagens egna kapital. Proportionell konsolidering innebär att endast den ägda andelen av dotterbolagens tillgångar och skulder respektive intäkter och kostnader har tagits med i sammanställningen. Eftersom den sammanställda redovisningen endast ska visa relationer mot omvärlden har mellanhavanden eliminerats. I kommunens och dotterbolagets egna resultat- och balansräkningar är mellanhavandena inte eliminerade.

Ingen justering har gjorts för skillnader i redovisningsprincip gällande komponentredovisning mellan kommunen och Norsjölägenheter AB. Bolaget redovisar avskriv-

ningar enligt K2-reglerna. I enlighet med RKR R16 görs ingen justering för skillnad i redovisningsprinciper avseende pensioner.

Obeskattade reserver har efter avdrag för uppskjuten skatt hänförts till eget kapital. Den uppskjutna skatteskulden redovisas under avsättningar.

Vandringsleden runt Vajsjön. Foto: Robin Lindahl

Trepartens renhållningsnämnd

För helåret 2022 redovisar Treparten ett överskott med 379 tkr. Överskottet har fördelats mellan deltagarkommunerna enligt fastställd fördelningsmall och redovisas som en negativ avvikelse under intäkter i resultaträkningen. Specifikation av avvikelser finns i nedanstående tabell.

Budgetavvikelse	Avvikelse, tkr
Intäkter	**-379**
Kostnader	
Egen arbetskraft	*467*
Rep och underhåll	*-25*
Drivmedel	*-233*
Övriga främmande tjänster och inhyrd personal	*-249*
Räntor och avskrivningar	*560*
Övr. verksamhetskostnader	*-141*
Totalt	***0***

Kostnadssidan har en positiv avvikelse främst när det gäller egen arbetskraft då verksamhetsansvarig för Treparten är föräldraledig och tjänsten är vakant. Ränte- och avskrivningskostnader är mycket lägre än budgeterat då leverans av de nya bilarna skedde senare är planerat, vilket i stället påverkar reparationskostnaderna något negativt. Drivmedelskostnaderna har ökat kraftigt. Budgeterat utrymme för inhyrd personal från samverkande kommuner är för lågt men detta kommer förändras till 2023 då samtlig personal anställs i Treparten.

Händelser av väsentlig betydelse

Eftersom verksamhetsansvarig varit vakant under året har arbetet för att driva och hålla samman Treparten fallit tillbaka på de samverkande kommunerna. Detta är en stor belastning på de tjänstepersoner som arbetar inom teknisk verksamhet i respektive kommun. Det har under året varit ett intensivt arbete med att planera och införa det nya systemet för insamling av kommunalt avfall från hushåll och verksamheter och detta arbete kommer fortsätta en bra bit in på 2023. Framtagande av nya föreskrifter, byte av kundsystem i två kommuner, inköp och utleverans av nya kärl, beställning av nya fordon, rutt- och schemaplanering, rekrytering och personalfrågor samt framtagande av nya taxor är några delar i den stora processen för införande av matavfallsinsamling i Trepartens kommuner.

Förväntad utveckling

Enligt nya bestämmelser ska kommunerna redan 2024 ta över det operationella ansvaret för insamlingen av förpackningsavfall från producenterna. Det nya ansvaret innebär en stor utökning av renhållningsverksamheten i kommunerna vilket gör att samverkan inom treparten och hela regionen blir allt viktigare. För att uppnå effektivitet och kostnadstäckning bör detta ske i samverkan med andra kommuner, i första hand gemensamt inom Treparten. Treparten har därför begärt att få uppdraget från respektive kommun att gemensamt samla in förpackningsavfallet. Tidplanen för införandet är mycket kort och strategiska beslut och investeringar behöver ske redan i början av 2023. Avfallsplanerna i de samverkande kommunerna bör med anledning av dessa förändringar också revideras under 2023.

Måluppfyllelse

Mål 1) En enkät har genomförts i alla tre kommuner under juni månad. Resultatet är ett snittvärde på 8,62 vilket är över mandatmålet.

Mål 2) Plockanalysen har utförts gemensamt med övriga kommuner i regionen under 2021, över 30% är ovidkommande. Aktivitetsnivån kring information har under 2022 varit mycket hög med fokus på nya systemet för matavfall i respektive kommun. Mål nr 2 uppnås ej för mandatperioden. För att nå målet krävs införande av vägning och miljöstyrande taxa samt en väl utbyggd förpackningsinsamling

Mål 3) Kostnaden har stigit med 6,89% från 2018. Målet kan ej uppnås då verksamheten också har utökats. Beslutad budget medger en kostnadsökning högre än målet. Målet står därmed i strid med mål antagna i avfallsplanen och bör ändras i sin helhet till kommande mandatperiod.

Mål nr	Övergripande mål (det vi ska bevaka)	Måluppfyllelse
TREPARTENS MÅL		
1	Åstadkomma en avfallshantering som är till gagn för kommuninnevånarna i de samverkande kommunerna.	GRÖN
2	Minskad mängd av ovidkommande fraktioner i hushållsavfallet	RÖD
3	Gott resursnyttjande för att hålla kostnader på en rimlig nivå	RÖD

Mål 1) *Mandatmålet är ett snittvärde på 8,5 och delmålet innebär årlig ökning.*

Mål 2) *Mandatmål är att ovidkommande fraktioner uppgår till max 20 procent. Delmål är antalet aktiviteter per kommun och år för att nå mandatmål.*

3 aktiviteter per kommun och år = grönt,
2 aktiviteter per kommun och år = gult,
0–1 aktivitet per kommun och år = rött.

Mål 3) *Mandatmålet är att kostnadsutvecklingen inte överstiga 4 procent från utgångsläget. Delmålet är att den årlig kostnadsutvecklingen inte ska överstiga 2 procent.*

Avfallssammanställning

Antal innevånare

	2019-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2022-12-31	Föränd % mot fg år	Föränd antal mot fg år
Norsjö	3 986	3 945	3 971	3 947	0,05%	2
Malå	3 068	3 024	3 034	3 033	0,30%	9
Sorsele	2 489	2 442	2 460	2 436	-0,25%	-6
Totalt	**9 543**	**9 411**	**9 465**	**9 416**	**0,05%**	**5**

Hushållsavfall (ton)

	2019	2020	2021	2022	Föränd % mot fg år	Föränd antal mot fg år
Norsjö	932	870	828	855	-1,72%	-15
Malå	580	555	658	689	24,14%	134
Sorsele	485	462	501	487	5,41%	25
Totalt	**1 997**	**1 887**	**1 987**	**2 031**	**7,63%**	**144**

Mängd avfall per invånare (kg)

	2019	2020	2021	2022	Föränd % mot fg år	Föränd antal mot fg år
Norsjö	234	221	209	217	-1,77%	-4
Malå	189	184	217	227	23,78%	44
Sorsele	195	189	204	200	5,67%	11
Totalt	209	201	210	216	7,57%	50

Totalt för Trepartens renhållningsnämnd

	2019	2020	2021	2022	Förändring mot fg år	Föränd. % mot fg år	Föränd. % perioden
Total kostnad, tkr	3 472	3 964	3 832	3 453	-131,32	-3,31%	18,63%
Mängd avfall kg/invånare	209	201	210	216	9,42	4,70%	2,73%
Kostnad kr/kg	1,74	2,10	1,93	1,70	-0,17	-8,18%	18,81%
Kostnad kr/invånare	363,81	421,19	404,91	367	-16,28	-3,86%	22,06%

Mål	Målbeskrivning	Mått			Målupfyllelse 2022		
					Svag God Utmärkt		
	Indikatorer	Röd	Gul	Grön	Utfall indikator		Poäng
1	**Norsjö kommuns ekonomi är stark, framåtsyftande och når varje år etablerade indikatorer**						2,50
	Årsresultatets andel av skatteintänkter och generella statsbidrag			2 %	Grön 2,88%		3
	Soliditet exklusive ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser			minst 57 %	Grön 57%		3
	Betalningsberedskap med likvida medel ska uppgå till			minst 60 dagar	Röd 42 dagar		1
	Nettoinvesteringars andel av skatteintäkter och generella statsbidrag			inte över 7 %	Grön 4,3%		3
2	**Alla elever ska efter avslutad grundskola söka gymnasial utbildning och bli antagna på sitt förstahandsval**						3,00
	Andel som söker till gymnasiet (ambitionsmål 100%)	Under 80 %	80 - 89 %	90 - 100 %	Grön 98%		3
	Andel som kom in på sitt första handsval (ambitionsmål 100%)				Grön 91%		3
	Meritvärde topp 3 i länet	Nej		Ja	Grön 2:a i länet		3
3	**Alla elever som lämnar vuxutbildning i Norsjö skall vara rustade för arbete och/eller ha grundläggande behörigheter till högskolestudier**						1,50
	Andelen elever med grundläggande behörighet till högskolestudier	Under 70 %	70 - 84 %	85 - 100 %	Gul 80%		2
	Andel elever godkänt i alla ämnen i sin studieplan (VOC)	Under 75 %	75 - 89 %	90 - 100 %	Röd 66%		1
4	**Arbetsmiljö och hälsa prioiteras och medarbetarnas motivation att jobba på Norsjö kommun ökar årligen**						1,00
	HME - Motivationsindex ökar årligen med minst 1 poäng (utgångsläge 79)	Försämras	Oförändrat	Ökar	Röd 79		1
	Andel positiva svar i HME enkät gällande fysisk och psykosocial arbetsmiljö ökar årsvis (utgångsläge etableras 2019)				Röd 55%		1
5	**Personer som söker stöd inom omsorgsverksamhet ska få ändamålsenlig insats som verkställs inom specificerat antal dagar**						2,20
	Personer som söker försörjningsstöd ska få återkoppling inom två (2) dagar	3 eller fler dagar extra	1 - 2 dagar extra	Möter målet	Grön 2		3
	Personer som söker försörjningsstöd ska få beslut om utbetalning inom fem (5) arbetsdagar				Grön 5		3
	Personer som erhållit hemtjänstbeslut ska får ändamålsenlig insats i hemmet som verkställs inom fyra (4) dygn				Grön 4		3
	Personer som får insats från omsorgens verksamheter ska få ändamålsenlig insats baserad på komplett och dokumenterad genomförandeplan inom sju (7) dygn från verkställighet. Rutin för "kortbo" är två (2) dygn.				Röd		1
	Personer som erhållit hemtjänstbeslut ska får ändamålsenlig insats i hemmet med hög kontinuitet av personal. Mäts som antalet vårdare hos en hemtjänsttagare under 14 dagar.	15 eller fler	13 - 14	12 eller färre	Röd 18		1

6	**Kontakt med kommunens verksamheter innebär ett gott bemötande där service samt tillgänglighet kontinuerligt förbättras**						1,00
	Andel positiva svar - brukarenkät	Försämras	Oförändrat	Ökar	93% Röd		1
	Andel positiva svar - näringslivsenkät				3,41 Röd		1
7	**Folkhälsoarbetet inom Norsjö kommuns verksamheter ger positiv effekt som årligen förbättras**						1,80
	Andel som nyttjar tobak, alkohol eller droger i åk 9 minskar. Mäts i andel som inte nyttjar.	70 % eller färre	70 - 89 %	90 - 100 %	Grön		3
	Andel elever som uppger att de känner sig trygga i skolan ökar	Lägre än 70 %	70 - 89 %	90 - 100 %	84% Gul		2
	Andel invånare som upplever trygghet i samhället avseende gator, torg och bostadsområden.	Lägre än 60 %	60 - 79 %	80 - 100 %	63% Gul		2
	Minskat stillasittande hos den vuxna befolkningen (16-84 år) i Norsjö kommun, (andel mer än 7 timmar)	40 % eller fler	30 - 39 %	29 % eller färre	43% röd		1
	Antal fall bland personer som får kommunala insatser minskar	Ökat	Oförändrat	Minskat	Ökat Röd		1
8	**Norsjös näringslivsklimat ska årligen upplevas mer positivt av företagen i kommunen**						1,00
	Samlade omdömet i Sv.Näringslivs enkät Företagsklimat, poäng	Under 3,51	3,51 - 3,64	3,65 eller mer	Röd 3,44		1
9	**Norsjö kommuns verksamheter bidrar årligen till en hållbar miljö**						2,50
	Andel av fordonsflottan som utgörs av miljöbilar	Under 20 %	20 - 39 %	40 % eller mer	Gul 34%		2
	Aktiviteter inom kommunens verksamheter som positivt inverkar på miljön genomförs årligen. (T. ex. ökad metvetenhet i frågor som matsvinn, avfall och energiförbrukning.)	3 eller färre	4 - 6	7 - 10	Grön 9st		3
10	**Utövandet av Kultur- och fritidsaktiviteter i Norsjö kommun ökar årligen**						2,33
	Nyttjandegrad av kommunens utbud (aktiviteter) ökar enligt ett urval av utbud & aktiviteter				Gul		2
	Nyttjandegrad av kommunens fritids- och kulturlokaler ökar	Sjunker	Oförändrat	Ökar	Gul		2
	Nöjdhetsgrad av kommunens utbud och aktiviteter ökar.				Grön 3,89		3
	TOTAL MÅLUPPFYLLELSE 10 MÅL	1 poäng	2 poäng	3 poäng			**1,88**

NORSJÖ kommun

2023-03-20

Revisorerna i Norsjö kommun

Till
Fullmäktige i Norsjö kommun
organisationsnummer 21 20 00 - 2858

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens bolag. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredning ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, aktiebolagslagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse för år 2022".

Vi bedömer sammantaget att:

Kommunstyrelsen inte helt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Vi bedömer att kommunstyrelsen ej bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Renhållningsnämnden har inte helt bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden har i allt väsentligt bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Miljö- och byggnämnden har inte helt bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden har ej bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Det går inte att verifiera om överförmyndarnämnden har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden har i allt väsentligt bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Det går inte att verifiera om nämnden för drift av personalsystem har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Nämnden har i allt väsentligt bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

NORSJÖ kommun

2023-03-20

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att kommunstyrelsens, renhållningsnämnden samt överförmyndarnämndens interna kontroll inte helt har varit tillräcklig. Den interna kontrollen inom miljö- och byggnämnd samt nämnd för drift av personalsystem har i allt väsentligt varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål samt delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi bedömer att demokrati- och medborgarberedningen under år 2022 förvaltat och fullgjort det uppdrag som den fått från fullmäktige på ett ändamålsenligt sätt. Den övergripande styrningen och kontrollen av demokrati- och medborgarberedningen kan utvecklas, främst när det gäller att formulera mål och följa upp graden av måluppfyllelse.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och fast fullmäktigeberedning samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Norsjö kommun 2023-03-20

Martin Landin Roger Berggren Lennart Lundqvist

Peder Hallén Ulla Grahn

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse inkl. förteckning över de sakkunnigas rapporter

Granskningsrapport från lekmannarevisorerna i Norsjölägenheter AB

Revisionsberättelse från auktoriserad revisor i Norsjölägenheter AB

Årsredovisning

NORSJÖ kommun

Besöksadress: Storgatan 67
Postadress: 935 81, Norsjö
Telefon: 0918-140 00
E-post: info@norsjo.se
Hemsida: www.norsjo.se

@norsjo @norsjokommun www.facebook.com/mittnorsjo